

ELŐFIZETÉS

MELYFIZETÉS:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEKRE:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

KIRALYSÁGOK:
4-hasábos postai sor egyenlő 20 fillér,
minden következőnél 10 fillér.

Rytkó postai sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 352

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résevény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, október 6.

Mai számunk főbb közleményei:

Az aradi rendőrségen megkínzott fiu.
Hamis esküvel vádolt bankigazgató.
A háboru pojácái.
Az aradi gyászünnep.
Hétfőn kezdődik a háboru.
Arad tanácsa az árvaház megszüntetése mellett.
Agyongázolt vasuti zsebtolvaj.
Kétszázötven millió korona a hadseregnek.
Mezőgazdák és az aradi tőzsde.
Tarkaságok.

A tizenhármak előtt.

Arad, október 5.

Ha október hatodikán a multban járó tekintet hamar visszatér és a mai állapotok fölött tart szemlélődést: ez nem bűn a kegyelet iránt és nincs belső ok hiányával. Akik legtöbbet adtak azért, hogy ebben az országban a függetlenség gondolata ki ne haljon, akiknek vértanúsága az új jövő föltámaszáért fizetett ár volt: azoknak emléke, az ő önfeláldozásukból kiemelkedő nagy gondolat mintha örökkön élő bírja, számonkérője lenne a magyaroknak. Irott végrendeletet nem hagytak maguk után arról, hogy az utánuk következők miben és miképpen szolgálják hazájukat, a szabadságot. De a testamentum benne volt az ő életükben, az ő elmúlásukban; nem bosszuért hörgő, átkot kiáltó hagyomány, hanem az a mód, hogy a hazáért mindig, háborus időkben és napsütéses békében, az életet kockáztató alkalmaknál és a hétköznapi életben, férfiak, komolyak és okosak példája szerint viselkedjünk. A sirban nyugvó apa lelke több örömet, vigasztalást talál abban a fiában, aki hozzá hasonlóan

igyekszik élni, ha mindjárt nem is jajveszékel egész nap a hantja fölött, mint abban, aki nagyobb erővel verdesi a fejét a sirrácsához, de az élete tartalmatlan és az apához nem méltó.

Tizenhárom ítélőbirónk előtt megszenyülten állhatunk mi magyarok. Siratni, gyászt ülni tudunk, talán el is koptattuk az egyforma nótával az irántuk való kegyeletet. De a mai Magyarország mintha nem lenne olyan, amelyről a tizenhárom tábornok, a maga önfeláldozására gondolva, azt mondhatná: megérte. Az ország, a melyben a szabadság legfőbb kifejezőjét, a törvényhozói jogot előbb báb-játékká alacsonyították, azután a szűnni nem akaró botrányok rendezésére használták föl, ahol tudatosan, cinikus lélekkel provokálták az abszolutizmust, mert inkább akarnak élni szabadság nélkül, mint olyan szabadságban, amely ebben az időben hatalmat is nem ad nekik; — olyan-e ez az ország, a melyet megváltottak, a melynek tizenhárom hős vértanu-halála megszerezte az igazi, biztos jövőt, az örök élet kilátásait?

Október hatodika nélkül talán nem lett volna meg, talán váratott volna magára ezernyolcszázhatvanhét, az alkotmány föltámadása. A vesztés csatáknak, a keserűséggel teli kapitulációnak emléke talán elenyészett volna; s a mint az idő mulott, talán az ország belehelyezkedett volna a szabadságharcot fölváltó, beolvasztani igyekvő rendszerbe: talán elkövetkezhetett volna egy olyan állapot, a melyben kiki csak a maga helyzete, jóléte után ítélte volna

meg az ország sorsát és nem törődött volna azzal, hogy szabad-e az ország, vagy pedig elnyelt tartomány. Olyan irtóztató főbecsapás, olyan kegyetlen sujtása a fölülkerekedett hatalomnak, mint a minő a tizenhárom tábornok kivégeztetése volt, sokáig elevenen tartotta a fájdalmat, a megaláztatást, és a mig ez az érzés sajgott, vele együtt maradt frissen a függetlenség után való vágy és törekvés. A szabadság eszméit március tizenötödike adta, — de az elnyomatás éveiben október hatodikát előbb kezdték ünnepelni, annak ellenére, hogy ez veszedelmesebb volt. Az igazság, hogy a koronájától megfosztott törzs bujában hajítja ki az új, erős ágakat, — a vértanuk lefejeztetésében is érvényesült. Az október hatodikán lefejezett tölgyekből nőtt ki az a nemzeti erő, amely tizennyolc év múlva elég erős volt ahhoz, hogy az abszolutizmus meghátráljon előle és hogy az alkotmányt visszaszerezze.

Ujabb évtizedek múlva pedig a magyar parlamentben sipolnak, dobolnak és kivezetősdi játszanak. Teszik ezt ugyanazok, akik közelebb állónak vallják magukat a szabadságharc, a vértanuk tradícióihoz. Akik szebben, merészebben és nagyobb fogadkozásokkal tudtak beszélni a vértanuk emlékei előtt, mint a többi magyarok. Akik abban keresik az egységes, erős, mindenmel megvivni tudó Magyarországot, hogy a magyarok közül igyekeznek minél többet gazembernek és hitványnak bélyegezni, ellenben leborulnak Bécs városa, a Haynaut szoborban dicsőítő nép előtt.

„Gyöngé panasz szózat bántja nagy álmaikat. . . .” A magyar klasszikusnak

Haynau leányának szerelme.

Irtá: Nyári Albert báró.

Leverték a szabadságharcot. A császár nyugodt lehetett, nem volt többé egy szál ember sem kivont karddal nagy Magyarországon, Haynau, a győztes hadvezér, mégis káromkodva szidott mindenkit, a ki csak közelébe került.

Hogyne! Nem az ő fiatal császára kapta azt a történelmi nevezetességi jelentést, hogy „Magyarország felségéd lábai előtt hever.” Görgey Rüdiger előtt rakta le a fegyvert. Ezért a szégyenért bosszút állok még, — hangoztatta Haynau, hosszú, lekögő, ősz bajuszát ráncigálva. És be is váltotta a fenyegetést. Rettenetes bosszút állott.

Tehette, élet és halálnak az ura volt a levert országban. És ő inkább a halálnak az ura akart lenni. Pedig nem is nagyon vágyott a rettenetes hatalom után. Váltig szabadkozott, mikor megkínálták a katonai kormányzósággal. „En katoná vagyok, nem értek a civil dolgokhoz. Hogy tudnék én újra szervezni egy országot, amikor még csak emberismeretem sincs.” De hiába, a császár parancsolt, s az ősz generális szó nélkül hüvelybe csuszattja kardját, s tollat vett a kezébe. A melyekkel hallos ítéleteket írjon alá. Mert szegény csakugyan nem értett a kormányzósághoz. Azt hitte, hogy csupa kivégzéssel kell kezdeni. Régi recept szerint akart dolgozni, a mint valamikor Marburgban Márius és Julláról tanulta. Ember-

ismerete sem volt csakugyan. Megbizott adátságának a tanácsaiban, mert hát Susan magyar születésű volt, hát csak érthet a magyar ügyekhez? S aztán eleget panaszkodott, hogy mégis csak kár volt szegény Batthyányért, de hát erre a kivégzésre az ördögös Susan beszélt rá. A többi hóhérmunkáért vállalta a felelősséget. Azok megérdemelték sorsukat, mert a császár ellen harcoltak, s aztán a bosszu, bosszu Világosért.

Már a harmadik császárt szolgálta, s mindeniket egyforma hűséggel, egyforma odaadással. Nem a személyt, hanem a császárt. Mindeniknél egyformán elmondta, hogy „ha ezer életem volna is, odaadnám érte bármely pillanatban.” S ez a császár egyszersmind magyar király is volt jog és törvény szerint. S mégis csodálatos, hogy Haynau épen egy magyar trónkövetelő családjával kötött szoros barátságot, s ezt a viszonyt tervezgetései között családi összeköttetéssé akarta erősíteni.

A nemzet abban a tudatban, hogy az Árpád-ház III. Endrében kihalt, idegen uralkodóházat ültetett trónjára, s Koppi egyetemi tanár volt az első, a ki egy kis füzetben azt vitatta, hogy a magvaszakadás hamis legenda csak, s Endre királynak törvényes leszármazói Franciaországban élnek, ma is a Crony-Chanelek. Szegény Koppit haláláig üldözték ezért a könyvért, pedig az ő szava nem keltett semmiféle forradalmat. Mikor egy félszázaddal később Crony-Chanel Henrik gróf magyar indigenatusságot kér az országgyűléstől, már nem is

emlékezett senki arra a könyvre s nagy csodálkozással hallotta az ország, hogy valaki az Árpádok jogán kér honosságot. A 44-iki diétán a szabadság szellője kezdett már lengedezni, s bármennyire igyekezett is a hatalom megakasztani az ügyet, az alsóház 48 ban megadta a kért indigenatust. A törvényjavaslatot még sem cikkelyezték be soha, mert a loyális felsőházban megrekedt. Aztán jött a szabadságharc s nem is került többé szóba az Árpád-ivadékok ügye. Annál kevésbbé, mert Henrik gróf nem is erőltette a dolgot. Megelégedett azzal, hogy szép csendesen éldegélhetett Pécelen, magyar felesége birtokán, s nem voltak elérhetetlen vágyai, mint testvérének Ágostonnak, aki később valóságos trónkövetelőképen lépett föl.

Henrik gróf, ezzel az idegenből ideszakadt Árpád-ivadékkal a véletlen összehozta Haynau bárót. A tábornok rövidesen megtudta, hogy ki ez az érdekes mágus, s kereste vele az összeköttetést. Különösen, miután meggyőződött róla, hogy a gróf egyáltalában nincs kompromitálva a szabadságharcban. Mert természetesen a tábornok első gondolata az volt, hogy a tábornokok sorsára juttassa azt, a ki Árpád-ivadéknak mondja magát. Mert az ilyen már csakugyan született rebellis. Aztán mikor sehogysen talált alapot arra, hogy elfogassa a grótot, egyszerűen hintóba ült s kiköcsikázott látogatónak Pécelre.

A házigazda nagy megtiszteltetésnek vette a szerencsét. Sima, francia főúr volt a gróf, a

talán igaza van. Ha be is ismerjük hibás jellemünket a földöntúli bírák előtt, ne tegyük a sopánkodások napjává a gyásznak komor, méltóságteljes ünnepét. Ha ki is fakadt lelkünkől, — ne engedjük nagyon szabadjára a panaszt, ne keressük, másokban-e, magunkban van-e több oka, hogy mindez így történt. A legrettebb októbert követte idők pergésével a legszebb tavasz. A sivar, meghasonlással, bajokkal, zűléssel teli októbertől talán nincs nagyon messzi a megértésnek, az egymást és az ország békéjét megbecsülő magyaroknak, a dolgos, eszesen haladó nemzetnek jövője.

Az aradi gyászünnep.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 5.

1849. október 6-ának évfordulója alkalmából Arad szab. kir. város közönsége folyó évi október 6-an, délelőtt 10 órakor gyászünnepélyt rendez, melyre Arad város és Aradmegye összes köz- és magánhivatalok tisztviselő karát, az iskolák tanárait, tanítóit és tanuló ifjúságát; valamennyi egyesületet, társulatot és Arad város közönségét tisztelettel meghívja a rendező bizottság nevében Varjassy Lajos polgármester, a rendező bizottság elnöke.

Tekintettel arra, hogy az idén október 6-ika vasárnapra esik, az ünnepelő közönség fél tíz órakor a városháza előtti téren gyülekezik, ahonnan a Vértanúk szobra elé megyünk.

A szobor előtt befejezett ünnepély után kizarándokolunk a vesztőhelyhez.

A gyászmise október hó 7-én délelőtt 10 órakor a Minorita Atyák templomában lesz.

Az ünnepély sorrendje a következő: Október 6-án délelőtt fél tíz órakor gyülekezés a városháza előtti téren, ahonnan az ünnepelő közönség a vértanúk szobra elé megy.

A rendező bizottság kéri a testületeket, egyesületeket, hogy zászlóik alatt pontos időre a városháza előtti téren megjelenni sziveskedjenek.

A vértanúk szobránál: 1. „Arad alatt“ gyászdal, Szabolcska Mihály költeményét megzenésítette: Ivánka Zoltán, zenekísérettel Tilger Árpád karmester vezénylete mellett éneklük az aradi nemzeti színház női és férfi tagjai.

2. „Az aradi Tizenhárom“ óda, írta és előadja Bodor Aladár főgimn. tanár.

3. Ünnepi beszéd, elmondja: Hegedűs István dr. egyetemi rendes tanár.

4. „Csak magyarok legyünk“ dal, Szántó Péter tanár vezényletével, éneklő a Ferenc-téri községi polgári iskola 300 tanulója.

5. A magyar képviselőház és a főrendiház képviselői leteszik a törvényhozás két házának koszorúit. A képviselőházét Jankovich alelnök, a főrendiházét Gaál Jenő dr. helyezi el.

6. Urbán Iván főispán a m. kir. kormány képviselője megkoszorúzza a szobrot.

7. Az ország különböző helyeiről Aradra érkezett törvényhatóságok kegyeletének kifejezése.

8. Az országos politikai pártok képviselőinek beszéde.

9. A budapesti tudomány és Ferenc József műegyetem és a kolozsvári tudományegyetem küldötteinek beszéde.

10. „Szentelt hantok“... dal, éneklő a polg. iskola ifjúsága.

Az ének elhangzása után a közönség — gyászduló mellett — a vesztőhelyhez zarándokol.

1. A vesztőhelynél: Gyász van szíven a magyarok... szerzette Veress Gábor, éneklő az állami tanítóképző ifjúsága.

2. A különböző küldöttségek képviselői beszédek elmondásával megkoszorúzzák az obelisztet.

3. „Valamikor Arad alatt“... dal: szerző: Szabolcsky János vezetése mellett éneklő: a máv. daloskőre.

4. A tanuló ifjúság kegyeletének kifejezése.

5. „Ima a hazáért“... szerző: Bertai Ede. Éneklő az áll. tanítóképző intézet ifjúsága.

Ma este már a vidékről és a fővárosból számosan érkeztek meg, azonban a vendégek zöme csak holnap reggel jön meg. Érdekes, hogy az országos függetlenségi párt kiküldöttjei külön ünnepséget akartak tartani, mert nem kívántak a kormány megbízottaival együtt ünnepelni, azonban erről lebeszélte őket Apponyi Albert gróf és Károlyi Mihály gróf. A vesztőhely körül ugyanis nincs helye a pártpolitikának.

Iparos nagygyűlés. 1912. évi október hó 6-án délután 3 órakor az ipartestület székházának nagytermében az aradi iparosság nagy iparos ülést tart, amelyre Arad összes iparosait tisztelettel meghívja. Tárty: A „Magyar Élet- és Járadek Biztosító Intézet mint Szövetkezet“ által felajánlott iparos nyugdíjbiztosítás ügyében értekezés. Előadó: Engel Tóbiás osztályfőnök Budapestről.

ki el tudta rejteni ellenérzését, gyűlöletét a hőhő iránt, s csak a vendéget üdvözölte benne, a ki a diadalmas vezér volt, az uralkodó alteregója, a kinek bozontos szemöldöke rárdulására bitófák állottak föl, bitófák dőltek le. S aztán már csak azért is fogadnia kellett, mert hiszen annak a hadseregnek egyik feje volt, a melyekben a fiatal Károly gróf a hadnagyi csillagot viselte.

Haynau nagyon megörült, mikor ezt meghallotta.

— Nagyon derék, nagyon derék — fejezte ki meglepedését. — És melyik csatában vett részt a rebellesek ellen?

— Olaszországban van a fiam, kegyelmes ur — felelte kitérően a gróf.

— Hát nem volt Magyarországon a forradalom alatt, mondotta kissé csalódottan Haynau. — Semmi. Hazahozzuk, azonnal intézkedünk, hogy egy idevaló ezredbe tegyék át a hadnagyi urat.

Haynau ígérte, s Haynau meg is tartotta a szavát. Crony Károlyt rövidesen főhadnagyi szavával Magyarországra helyezték át, s szabadságot is kapott, hogy az ut fáradalmait a péceli kastélyban pihenhesse ki.

A Crony háza furcsa képet mutatott akkortájt. Mintha egyszerre pusztulásnak indulna minden. A kert virágai elszáradnak, a drága francia porcellán egyre-másra török össze, a paripák szőre nem fénylik, csak az agarak kezdenek szörnyű módon hizni. Minden, minden megfordítva történik. Pedig annyi a cselédség, hogy csak úgy nyűsög az udvaron. Az igaz,

hogy folyton új arcok vannak, nagyon rossz dolga lehet ott a cselédnek. Ugy kell lenni, pedig ha a legszebb sevresi csésze a földre esik, se rándul meg a grófok egyetlen arcizma sem. Henrik gróf egyáltalán nem törődik a házi dolgokkal, Henriette komtesz pedig olyan kedves, olyan jószívű. Befogadja a menekülő harcosokat, mint szolgákat rejtegeti, s kedvező alkalmakkor kiszökteti őket. Az ő házuk legkevésbé gyanús, ki merne kereskedni ott, a hol olyan gyakori vendég a kormányzó?

Ha tudta volna Haynau, hogy ki fogja a lova kantárját, ki tartja tálcán elébe ebéd után a forró feketekávé!

Beszélgés közben nem a rideg katona volt a „bresciai hiéna“, hanem jóvialis, tréfás, sokszor szabadszájú ember, a ki könnyen sírásra is fakadt. A mikor elbeszélte például, hogy egy egész falut kellett volna kiirtania, mint őrnagynak a francia háborúk alatt a Schleichter brigádéros parancsára, mert a lakosok egy pártult törbeccsáltak. És ő megtagadta az engedelmeséget, bárha a fejével játszott is akkor. — Az ember mégis csak ember — mondogatta kék szeméhez emelve zsebkendőjét. Máskor meg kétszáz hadifoglyot szöktetett meg az éj leple alatt, akik reggel puskacső elé kerültek volna.

A társalgás mindenkor francia nyelven folyt, amelyet kitűnően beszélt Haynau. Mint fiatal hadnagy ennek a tudományának köszönhetette, hogy hadifogoly társai nevében Ulmál

Mezőgazdák és az aradi tőzsde.

— Mikor nyílik meg a tőzsde? —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 5.

Az aradi Áru- és Értéktőzsde előmunkálatai serényen haladnak előre, úgy, hogy a jövő év elején működését minden bizonnyal megkezdheti. Az előkészítést vezető aradi Kereskedelmi és Iparkamarának a munkálkodását lényegesen megkönnyíti a kamarai kerületbeli Gazdasági Egyesületek közreműködése, aminek következtében lehetővé vált, hogy a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeltség a legnagyobb egyetértéssel törekszik ennek a nagyszabású, városunk és vidékének közgazdasági fejlődésére rendkívül befolyással leendő intézménynek a felállítására.

Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület már a mozgalom kezdete óta élénk részt vesz a tőzsde előkészítési munkálataiban. A Hunyadvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke gróf László László a napokban értesítette a tőzsde elnökét, Steiner Ferencet, hogy az egyesület örömmel üdvözli a tőzsdét s minden lehető el fog követni arra nézve, hogy a vármegyéből mentől számosan lépjenek be a tervezett tőzsde körébe. A Csánadvármegyei Gazdasági Egyesület pedig hivatalos lapja legutóbbi számának vezető helyén foglalkozik az aradi tőzsdével s felhívja tagjait abba való belépésre. A cikk a többek között a következőket mondja: „Mi azt hisszük, sem gazdaközönségünknek nem válnék kárára, a tőzsdei intézmény pedig egyenesen sokat nyerne azval, ha gazdáink azt az elvet vallva, hogy „inkább velünk, mint nélkülünk“, maguk is részt kérnének a tőzsde vezetéséből. Ebből meg volna az a hasznunk nekünk, gazdáknak, hogy egyrészt befolyásunkkal egyhitenők a termelő és a közvetítő kereskedelem között tagadhatatlanul fennforzó ellentéteket másrészt szorgalmazhatnók azoknak az akár tényleges, akár képzelet sérelmeknek orvoslását is, a melyek gazdaközönségünk előtt a tőzsde intézményét ellenszenvesé teszik. De először volna ez az összeköttetés, az előbb mondottakat is figyelembe véve, mindkét faktor: gazdaközönségünk és maga a tőzsde szempontjából is. Ha gazdáink maguk is ott ülnek a tőzsde vezetőségében és betekintést nyernek annak helyzetébe, más szemmel fogják megítélni a dolgokat, minttha azokat madártávlatból szemlélve, az így szerzett benyomásokat közre hírekkel kiegészítve alkotják meg véleményüket. A közvetlenül

6 beszélgetett Napoleonnal — Ah! mintha most is hallanám a császárt!

— Három év múlva elvettem az altábornagyomnak, Webernek a leányát. Milyen aszszony a feleségem! Sajnálom, hogy nem mutathatom be a grófnak, de Teréz sehogysem akar kimozdulni Grácból. A leányom azonban rövidesen meglátogat. Meg fogják látni, micsoda édes egy gyerek, — s az ősz katona szava ellágyult meglát.

Haynau Natalie csakugyan meg is érkezett s el kellett ismerni, hogy az atyai büszkeség nem volt ok nélkül való. Bájos, törékeny leányka volt, amilyeneket a sors mindig a bánatra szokott kiválasztani. Szőke haja mint aranyos korona övezte a homlokát, de az a korona a martíroké volt. Gyöngéd, szelíd volt a lelke, amely mindig rettegett a szörnyű háborúk alatt. Anyai nagyatyja Aspernnél esett el, atyját pedig olyan ritkán csókolhatta meg az örökös harci zaj miatt. S aztán bármennyire nem akarta is, hallott Bresciáról, hallott Magyarországról, hallott Aradról. Ugy érezte, mintha véres halottak árnyai folakodnának közéjük, mikor atyja mellette borult.

Száva halk volt, mosolya szomorú. Nem is sok szórakozásban volt része, idegen volt nagyon a Haynau leánya Magyarországon. Egyedül Pécelre járt ki atyjával, s a két fiatal leány igazi benső barátságot kötött. Vagy talán nem is a Henriette gondtalan vidámsága vonzotta őt oda, hanem... Az öreg Haynau boldogan mosolygott, mikor leányát végig sétálni látta a fiatal Károly gróf oldalán a parkban. Egy-egy

nyert tapasztalatok sokkal alkalmasabbak volnának a bajok kuforrásainak felkutatására s ezen alapon nemcsak helyesebben, de könnyebben is megtalálhatók a bajoknak ellenszerét.

Ennek a magyaránny agitációnak az eredményét s a mezogazdák az aradi tőzsdével szemben érzett rokonszenvét, aminek alapja ez intézménynek a mezogazdaságra való nagy fontosságán kívül, bizonyára a mezogazdák a tőzsde vezetőségében és tanácsában biztosítandó vezető szerepe is, mi sem bizonyítja jobban, minthogy az előkészítő bizottság első felhívására máris városunk és vidékének legnagyobb birtokosai jelentették be belépésüket a tőzsdebe. Így már az első között Zselénszki Róbert gróf, az aradvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke, továbbá Jusch Gyula, Solymossy Lajos báró, Purgly László, Vászárhegyi Dezső, Vászárhegyi József, Tagányi Sándor, Szabó Zoltán dr., Vajda Zsigmond, Martens Caesar, Habereger György, Ifj. Mahler György, Kokas József, Rics Géza dr., Mikos Aladár, Ipolyi Keller Ivan, Mayerhoffer Lajos, a Bánkúti főhercegi uradalom, Récsey Miklós, Török Géza, Hollender Sámuel, Istvánffy Béla, Deutsch Sándor, Ferenc Vilmos, Ráth József stb. stb. A békés, csanád- és hunyadmegyei gazdasági egyesületek a belépőket később fogják az előkészítő bizottsággal tudatni.

Itt említjük meg, hogy a tőzsde elnöksége a napokban várja a kereskedelemügyi és igazságügyi miniszterek együttes leiratát, amely a tőzszebírság engedélyezését közli az elnökséggel.

Mint értesülünk, Székely Ferenc igazságügyminiszter ma értesítette a kamarát, hogy a tőzszebírság fő állításának már semmi akadály sincs.

SPORT.

+ ATE. — Nagykikindai „Előre”. Holnap, vasárnap délután találkozik az AAK. Török Gábor utcai sporttelepén az Aradi Torna Egylet csapata a Nagykikindai Előre T. K-vel. A délkeleti bajnokság állítja egymással szembe a két csapatot és előreláthatólag érdekes küzdelemben lesz része az aradi közönségnek. A nagykikindaiak először járnak Aradon és bemutatkozásuk valószínűleg a legkedvezőbb benyomásokat fogja kelteni. A vendégcsapat játékosai egytől egyig munkások, akik nagy ambícióval üzik a labdarugás sportját. Munkásságuk eddig szép eredménnyel járt és bár nem mutathatnak fel fényes győzelmeket, fair játékuk és szimpatikus modoruk a lehető legjobb ajánlólevél a részükre. A vendégek

ellen az ATE a következő csapattal veszi fel a küzdelmet: Kovács—Patay, Weisz—Messzer, Horózy, Nyíry III.—Müller, Ferdinánd, Nyíry I. Nyíry II., Murányi A. bajnoki mérkőzést pontban fél négykor kezdik. A mérkőzést ifj. Boross Károly (AAK.) fogja vezetni.

Az aradi rendőrségen megkínzott fiu.

— Kancsuka, mint vallató eszköz. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 5.

Az Aradi Közlöny a minap megírta, hogy az aradi rendőrségen véresre vertek két jó nódú parasztagdát, akik önhibájukon kívül kerültek a főkapitányságra. Ma pedig szemtanúi voltunk, hogy egy detektív a titkosrendőrök szobájában korbáccsal verte Demján Árpád tizenkét esztendőes fiát. A gyerek úgy ordított, hogy a közelben lévőket ijedten futottak oda, mert ember-nyuzást sejtettek. De mindössze annyi történt, hogy az egyik ambiciózus detektív teljes erejéből püfölte a fejletlen fiút, aki nem akarta bevallani a bűnét.

Hát őszintén szólva, azt a gyereket, aki ma összeütközött a rendőrség kitűnő kancsukájával, nem lehet megsírni. Mert ez a Demján Árpád egyike a legrosszabb kölyköknek, akinek javítóintézetben van a helye és nem a rendőrségen. De az a tény, hogy a rendőrségen kancsukával préselik ki a vallomást egy züllött fiúból, minden humanus lélek fölháborodását provokálja. A rendőrségen nemcsak gyerekek testiépsége ellen követnek el támadásokat, hanem ott rendszerre vált már az orosz módon való vallatás.

A detektívszoba legszebb ékessége az a borkorbács, amely vésszesen szokott suhogni, ha a gyanúsított nem vallja be az apagyilkosságot. Azonban meg kell jegyezni, hogy a rendőri alkalmazottak nem mindegyike él ezzel a brutális eszközzel. A vezetőségnek éppen ezért könnyű volna segíteni ezen; a kellő értelemnélküli egyéneket fel kellene oldani ama szolgálat alól, ahol a védtelen emberek ellen súlyos támadásokat intézhetnek — büntetlenül.

Most pedig bemutatjuk azt a züllött kis fiút, akinek testén hurkákat szántott ma a rendőri kancsuka. Az illető Demján Árpád 12 éves gyerek, aki a negyedik elemi iskolában koptatta a padot, amíg meg nem szökött. Ez pár héttel ezelőtt tör-

tént. Akkor az anyja bejelentette, hogy a gyerek 40 koronát elloptott tőle, miután éjszaka a szekrényét feltörte. A pénzzel a fiu fölszökött Budapestre a bátyjához, de az kilökte. Mivel pénze elfogyott, gyalog Maglódik ment, onnét pedig tehervonat tetején tette meg az utat Aradra. Egyenesen a detektívek karjaiba futott a vasutól. A rendőrségen vallatták, s miután a kancsuka segítségével sikerült megfelelő beismerést kiszedni belőle, át fogják adni a törvényszéknek. A fiút különben már az apja egyszer 24 órára kikötötte, mert akkor is azt a tanácsot adták neki a rendőrségen, hogy „az ilyen gyereket csak agyon kell ütni.”

Hamisküvel vádolt bankigazgató.

Távirati tudósítás.

Szeged, október 5.

A Hódmezővásárhelyi Takarékpénztárnak ismét szenzációja van. Az intézet vezérigazgatója, Fári Antal ellen hamis eskü miatt följelentést tett egy budapesti cég. A följelentés folytán a szegedi királyi törvényszék vizsgálóbírója házkutatást rendelt el az igazgatónál. Elrendelte továbbá a vizsgálóbíró egész sereg nyugta és levél lefoglalását.

Fári Antal vezérigazgatóval egyébként — egy nagyobb illeték-letagadási pörrel kapcsolatosan — a tavasszal foglalkoztak a lapok. Amaz első szenzációs pör részletei ezelőtt két esztendőre nyulnak vissza. A Hódmezővásárhelyi Takarékpénztár ugyanis még 1910 ben egy ötszáz holdas birtokot vásárolt meg Károlyi Imre gróftól. A bank parcellázta a birtokot és így árvereztette el egyes kőholdas parcellákban. Azok, akiknek érdekeit nem elégítették ki az árverések, mert nem juthattak olcsó földhöz, nem nyugodtak bele a történetekbe és beszélni kezdtek, hogy a bank nem elégedett meg azzal, amit a földért keresett, hanem még a kincstárt is megkárosította, amennyiben nem a tényleges, hanem annál jóval kisebb eladási árt vallott be a pénzügyigazgatónak. A szegedi pénzügyigazgatóság egy névtelen följelentés folytán vizsgálatot is indított ebben az ügyben és illeték letagadás címén 19.000 korona bírságot rótt ki a bankra.

Fári Antal igazgató erre a vizsgálatot vezető Domokos László dr. szegedi pénzügyi titkár ellen támadást intézett, amiért a pénzügyigazgatóság a pénzügyminiszter rendeletére becsületsértésért és rágalmazásért büntető eljárást indított az igazgató ellen.

rőzsátnél megállottak, s úgy suttogtak valamit. A kigyózó-szivarfüst mellett elábrándozott az öreg katona. Hátha majd egyszer, mikor csendes nyugolomban lesz már, boldog családi életet élhet unokái között. Akik majd magyar szóval fogják köszönteni őt reggelenkint. Mert hisz ő fogja tudni majd szeretni a magyart, nem lesz katona. A magyar vitéz, nagy multu, bátor, csak ne viték volna bele a forradalomba. Milyen jó barátságban volt ő mindenkiel, mikor négy év előtt Temesváron volt divizionárius. Szerette a magyarokat, pedig mennyi pénzt elnyerték kártyán. Nem is kívánczolt volna el onnét, csak az az átkozott malária ne vett volna erőt rajta. És milyen furcsa is volna az, ha az ő unokái az Árpádok unokái is volnának egyszermind. Miért furcsa? Ő szereti a magyarokat, ő csak a lázadókat büntette, ő boldoggá, gazdaggá teszi az országot, csak beleltanuljon egyszer a kormányzásba.

Tervezetéseit elég érthető módon elárulta Henrik gróf előtt is, aki halogatással tért ki a feleletadás alól. Utojjára is, hiába szeretik egymást a fiatalok, mégsem lehetnek egymáséi soha. De azért nem volt bátorsága egyszerűen nemet mondani Haynának. Tudta jól, hogy ellenvetést sohasem tűrt az, legkevésbé akkor, ha a leánya boldogságáról volt szó.

Mert a Natália boldogsága csakugyan szerelméhez fűződött rövidesen. Ő nem is sejtette, hogy atyja miért hívja Magyarországra, s szerelme öntudatlanul ébredt föl lassanként a deli főhadnagy iránt. Károly gróf viszont merő udvarlanságból foglalkozott eleinte vele, s maga is

megdőbbsen, mikor annak a tudatára jutott, hogy beleszeretett a gyűlölt Haynau leányába. És bántódva vádolta önmagát, hogy játékot üzött ennek az ártatlan, bájos leánynak a szívével, a mikor üres bókákat monlott neki, a mikor szerelemről beszélt előtte. Mindent csak azért, hogy lekötölezzze vele a generálist. Ezért a csunya játékért lám, oly hamar elérte a bűnhődés! Rabságba esett miatta, édes rabságba, melyből hogy ki tud-e szabadulni vajon?

Az alkalom megjött nemsokára a veszély nélkül való visszalépésre. Mert az öreg Crony csak erre az alkalomra várt. Viszont Károly gróf meg éppen ettől a perctől rettegett. És hamarabb jött el, mint bárki is gondolta volna. Maga Haynau várta legkevésbé hatalma megtörsét. Kedves embere, Zikó Elek, tudta meg először, hogy Haynaut Bacsben elejtették, s ő adta tudatára, hogy készen találja a csapást. De a mint elmondotta hírt Zákó, már rohant is ki az ajtón, nyomában kivont karddal Haynau, a ki pár lépés után a fölindulástól ájultan esett össze.

Aztán rövidesen belenyugodott a kormányzó, hogy a gyűlölt Bach győzelmeskedett rajta. Most legalább szeretheti már a magyart. Szabadon is bocsájtotta minden foglyát egy tollvonásával. Most már megva ósulhat álma a leánya házasságát illetően. A császártól jutalmul kapott 400.000 forintból megvette a Majláth Antal kis-géci birtokát Szatmáron, s fölcsapott földesurnak. Bajuszát fölfelé püfölte, s pörge kalapot tett kopaszodó fejére. A 6000 hold édeskeveset jövedelmezett, mert

ő nem értett a gazdálkodáshoz, a direktora meg még kevesebbet. S Haynau, a kitől még tegnap egy egész ország rettegett, ma a béresének sem tud parancsolni. Mikor meg fölmérgeződve pofon üti engedetlen kondását, ez nekitámad, s csak annak a tudományának köszönhet, hogy elmenekült, hogy öles tölgyfábotjával át tudta hamarjában egy mély árok fölött dobni magát. S ezt az ugrást nem tudta utána csinálni a fiatal kenészbajtár. Eljárt a debreceni vásárookra is lovat venni, de itt megessett az a szegény vele, hogy egy paraszt menten visszaadta a foglaltat neki, mikor megtudta, hogy kivel alkudott meg az imént. Haynau csak nevetett az ilyen eseteken már, s húzatta a cigánnyal a kesergő magyart.

Látogatást is próbált tenni a szomszéd ur családoknál, a kik nem örvendtek a megtiszteltetésnek, többnyire otthon sem voltak. Egyedül a főispán volt kivétel. Degenfeld Imre gróf, a Tisza Kálmán apósa, aki neki köszönhet a fogságból való szabadulását. De a grófné mindig bezárkózott előle a szobájába, s mikor egyszer véletlenül mégis találkozott vele a lépcsőházban, ájultan esett össze az irtózatból.

És Haynau mégis azt mondta, hogy édes emlékek kötik Magyarországhoz. Pedig ezek a szálak rég elszakadtak már. Csak ő nem tudott róla. Natália baronesz nem jött már semmi hívásra vissza, pedig a géci kastély mindig várta az urnőjét. A Klein eszredes házvezető két leánya minden reggel letörölte a port abban a szobában, a melyik a kis bárónőnek volt beren-

Hétfőn kezdik a háborút?

(Sikertelen békekisérletek. — Ferenc Ferdinánd harcot akar. — Törökország hadikészülődései. — Mozgósítás Romániában.)

— Saját tudósítinktól. —

Arad, október 5.

A trónörökös háborút akar.

A Danzers Armezeitung bécsi katonai ujság ma meglepően éles támadást intéz a belügyminiszter ellen. A támadást az a körülmény teszi jelentőssé, hogy az Armezeitungot a trónörökös katonai környezetének felfogását visszatükrözőtető organumnak ismerik, amelyet aktiv tábornokok szerkesztenek. A katonai lap eliteli cikkében Berchtold gróf külügyminisztert, aki folytonosan a balkáni béke fenntartását hangoztatja, de ezenkívül egyetlen lépést sem tesz, egyetlen energikus nyilatkozatot sem hallat a balkáni államok eljárása ellen.

„Akármint is csinál a külügyminiszter ur — írja az Armezeitung — az bizonyos, hogy abban a percben, amint egyetlen szál szerb katona beteszi a lábát a szandásba, bombázni fogjuk Belgrádot.”

A nagyhatalmak közbelépése.

— Sikertelen békítés. —

Szófiából jelentik: A nagyhatalmak követői azt a tanácsot adták a bolgár kormánynak, hogy ne siettesse az eseményeket, hagyjon időt a nagyhatalmaknak a háboru elkerülését célzó intervenció előkészítéséhez és végrehajtásához. A kormány erre kijelentette, hogy Bulgária nem tartóztatja fel az eseményeket és a nagyhatalmak közös fellépésétől csak az esetben lehet sikert várni, ha Törökországtól reformokat tudnak kieszközölni. Valószínű ezek után, hogy a jövő hét vége előtt nem nyújtják át az egyesült Balkán államok a török kormánynak a memorandumukat, sem pedig döntő lépések nem történnek.

Páris, október 5. A Matin ma abban a helyzetben van, hogy részleteket tud a nagyhatalmak együttes jegyzékéről és a bonyodalmak megoldására irányuló kollektív diplomáciai lépés módjairól. A kezdeményezés pálmája Poincaréé, aki szerencsésen elsimította az ellentéteket az Osztrák-Magyar monarchia és Oroszország között. Az volt a legnagyobb nehézség, hogy ez a két nagyhatalom, amely elsősorban van érdekelve a bonyodalomban, milyen módon nyilvánítsa loyális önzetlenségét a háborus veszedelem elhárítása céljából.

A nagyhatalmak jegyzéke három pontból áll. Az első arról szól, hogy elítélik a Balkán államok harcias magatartását, a második cikkelyben kijelentik a nagyhatalmak, hogy nem tűrik a statusquo megszegését a Balkánon és végre a harmadik fejezet azt hangoztatja, hogy a nagyhatalmak veszik kezükbe a macedóniai reformok ügyét. Kétségtelen, hogy a jegyzék megnyugvást fog kelteni Törökországban, különösen annak második fejezete, a mely értésre adja a mozgósító négyes szövetségnek, hogy még győzelem esetén sem remélhetik területük megnagyobbodását, mert a statusquo a nagyhatalmak féltékenyen őrzik. Viszont a jegyzék harmadik fejezete ki fogja elégíteni a Balkán-államokat, a melyek egyre azt hangoztatják, hogy csak keresztény honfitársaik érdeke vezet őket a egyetlen céljuk, hogy az európai török vilajetekben a poria valósítsa meg a régen ígért reformokat. Ha tehát most a nagyhatalmak maguk veszik kezükbe a reformok ügyét, a mit a Balkán-államok elejétől fogva kívántak, mikor európai garanciát sürgették a macedóniai refor-

Még nem is döntött a bíróság ebben az ügyben és máris a Hódmezővásárhelyi Takarékpénztár és Fári Antal igazgató ellen az előbbinél sokkal súlyosabb vádak merültek föl. A takarékpénztár ugyanis bérháza részére még 1910-ben portálakat készíttetett Bruchsteiner és Stern részvénytársaságnál 14500 koronáért. A takarékpénztár ezért csupán 10.000 koronát fizetett, míg a hátralékos 4500 korona fizetését, ígérete dacára megtagadta. A Bruchsteiner és Stern részvénytársaság ez összeget még annak idején Burger Anna és Fiai budapesti cégre ruházta át, mely cég ez összegre a Hódmezővásárhelyi Takarékpénztárt pörölni volt kénytelen.

A polgári pört, tekintve a takarékpénztár fizetését ígérő levelét, a cég elhuzni nem engedte, hanem azt minden bizonyítás mellőzésével a Fári Antal főesküjével kérte eldönteni. A vezérigazgató a nem várt bizalomnak nagyon megörült, a főesküt letette, úgy, hogy a Burger-cég a pört elvezítette.

Természetes azonban, hogy a takarékpénztár fizetését ígérő levele Burgerékát nyugodni nem hagyta, hanem bizonyítékokat gyűjtöttek össze és azután Zoltán Jenő dr. fővárosi ügyvéd útján Fári Antal ellen hamis eskü miatt a feljelentést megtették. A szegedi királyi ügyészség a feljelentéshez csatolt bizonyítékok alapján a nyomozást elrendelte, melynek során súlyos bizonyítékok merültek föl Fári Antal hamis eskü tétele mellett, a vizsgálóbíró házkutatást rendelt el az igazgatónál.

Hódmezővásárhelyen, ahol Fári Antal, a dúsgazdag „öreg-takarék” igazgatója általában nagy tekintélynek örvend, a vizsgálóbíró határozata föl-tűnést, a bankban konsternációt okozott, annyiival is inkább, mert még csak nem is sejtik, hogy mi indíthatta az intézet igazgatóságát a Bruchsteiner és Stern cégnek járó 4500 korona letagadására.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradvidéki kereskedelmi utazók-és ügynökök egyesülete e hó 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor, az Aradi Kereskedők Köre helyiségében (Tabajdy Károly-utca 1. sz.) igazgatósági ülést tart, melyre az igazgatóság tagjait ezúton is meghívja az elnökség.

(*) Az aradvidéki méhészegyesület tagjait fölkérem, hogy e hó 6-án, vasárnap d. u. 3 órakor tartandó értekezleten okvetlenül részt vegyenek. Az elnökség.

deve. Ezt a port csak le lehetett törölni, de azt nem, a mely a Károly gróftól kapott rózsákra rakódott. Hozzájuk nem mert nyulni szegény Natália. Mert attól félt, hogy a szíve hasad meg érintésükkor.

A Haynau napjának lealkonyultakor hirtelen elutazott Crony Károly. Hiába, katona volt, be kellett rukkolni az eszredéhez. A tábornok nem is látott semmi különöst a dologban, de a leány szerelmes szíve megérezte, hogy előle futott a gróf. Mikor aztán levelére megkapta a választ, mosolyogva kérte atyját, hogy hagyja Grácsba menni, anyjának is szüksége volna már rá. Beteges anyja előtt vidámnak kellett megint lennie, s a leány nem árulta el egy könyccseppel, egy sóhajással sem végtelen bánatát. Az anyja koporsóján aztán kisírhatta magát.

Atyja folyton utazgatott, s mikor meglátogatta Grácsban, előhozta régi kedves tervét előtte.

— Fogadást tettem, hogy nem megyek férjhez soha. Édes apám ne kényszerítsen, úgy sem szerettem soha Cronyt.

Az öreg Haynau szomorúan elhallgatott ilyenkor, aztán azzal vigasztalta magát, hogy van még idő, megváltozhat még a leánya gondolkodása. De ezt az időt nem győzte már kivárni a fáradt öreg katona.

Holttestét Bécsből Grácsba vitték, s egyetlen áróját királyi hercegek, tábornokok támogatják a szomorú menetben. Egy évig még mindennap kivitte virágját a hantokra, a szomorú feketeruhás leány, s aztán az ő nevét is rávésték a Haynau Gyula egyszerű sírkövére. Alig volt 25 éves.

A diplomácia úgy látszik mégse tudott olyan csodát művelni, amilyenről Ferenc József királyunk ábrándozott. A nagyhatalmak minden jószándéka hiábavalónak látszik, mert a mai táviratok szerint elkerülhetetlen a háboru kitörése. Ausztria-Magyarország se nézheti tétlenül a szomszédságában folyó aggasztó előkészületeket és megtörténtek nálunk is a mozgósításra irányuló előkészületek, amelyek azonban nem jelentik azt, hogy már a közeli napokban okvetlenül utnak indulna valamely hadtest. A trónörökös katonai lapja ma azt jelenti, hogy nekünk nem szabad ölbe tett kézzel szemlélni a történendőket és azonnal bombáznunk kell Belgrádot, mihelyt a novibazári szandzsák elfoglalására kísérletet tesz Szerbia. A külföldről, megbízható forrásból jövő információk ma reménytelennek mondják a balkáni helyzetet és a háboru kitörésének időpontját hétfőre teszik. Kétszerhuszonegy óra leforgása alatt megtudjuk, hogy nem tulzottan sötét jóslás-e ez?

Monarchiánk és a háboru.

Pancsovról jelentik: Pozserovicában (Szerbia) nagy katonai összpontosítások vannak. Belgrád és Pancsova közt hajó és táviratközlékedés nem szakadt meg és zavartalan.

Belgrádból jelentik: A szerb kormány engedélyt kért, hogy 212 hadiáruval megrakott vaggont átszállíthasson az osztrák-magyar monarchia területén. Ugyanilyen kérelmet intézett a szófiai kormány, amelynek 189 vagon hadiszere van utban. Német- és Franciaországból érkeznek ezek a hadiszerek. A gyárak elkéstek a szállítással s most azért kell azokat a monarchián keresztül továbbítani.

Magyarország szerepe.

A szerb kormány, mint a Budapesti Tudósító illetékes helyről értesül, azzal a kéréssel fordult a magyar államvasutak igazgatóságához, hogy a szerb Vörös Kereszt részére érkező szállítmányokat, amelyek tábori kórházfelszereléseket stb. tartalmaznak, ezentúl a szerb határállomásig továbbítsa; kérte továbbá annak a tizennyolc vagonnak kiadását, amelyek a zimonyi pályaudvaron vesztegelnek. A magyar államvasutak igazgatósága mind a két kérést teljesítette. Az a hír, mintha a szerb kormány kétszáz kocsirakomány hadifelszerelés átvonulását, valamint Bulgária száznyolcvankilenc vagon francia gyárakból származó lövőszert továbbszállítását kérte volna, nem felel meg a tényeknek.

Szabadkáról jelentik: A szabadkai szociáldemokrata párt vasárnapra tiltakozó népgyűlést hívott egybe, amelyen a balkáni háboru és az osztrák és magyar mozgósítás ellen akarnak állást foglalni.

Székesfehérvárról jelentik: A helybeli szociáldemokrata-párt bejelentette a rendőrségnek, hogy vasárnap délután félnégy órakor népgyűlést tart ezzel a napirenddel: A munkásság helyzete és a háboru.

Losonról jelentik: Losoncon és vidéken mintegy harminc bolgár kertész tartózkodott. Most, hogy Bulgária mozgósítást rendelt el, valamennyien üthagyták Losoncot és visszatértek hazájukba. A bolgár kertészek távozása a piacon erősen éreztető volt, mert a zöldségek ára erősen emelkedett. Ugyanilyen jelentés jött Szabadkáról is.

mok megvalósítására, akkor megszűnt az ok, vagy az ürgy a háborus konfliktusra.

Berlinből jelentik: Diplomáciai körökben azt hangoztatják, hogy noha a nagyhatalmak tárgyalásai kedvezően haladnak előre, még teljes meg egyezés létre nem jött. Egyes pontokra nézve még véleménykülönbségek forognak fenn, amelyeket azonban valószínűleg sikerülni fog eloszlatni. Magállapítható, hogy osztrák-magyar orosz intervencióra egyelőre nem kerül sor. Bizonyos mérvű tartózkodás konstataható, ami arra vihető vissza, hogy Szaszonov holnap érkezik Berlinbe. Egyelőre a hatalmak törekvése oda irányul, hogy úgy a szobranjét, mint a szkupstinát visszatartsák minden oly lépés megtételétől, amelyet később meg nem történné tenni nem lehet. A hatalmaknak ez a törekvése, úgy a bolgár, mint a szerb kormány részére csak kellemes lehet.

Londonból jelentik: Angol politikai és diplomáciai körökben pesszimistikusan ítélik meg a Balkán helyzetet. Az eddigi események arra vallanak, hogy a háboru már most elkerülhetetlen. Valószínű azonban, hogy a háboru a balkáni államokon és Törökországon kívülre nem fog elhatolni.

Páris, október 5. A kedv, amely tegnap este pesszimistikus volt, ma kissé nyugodtabb. A fő érdeklődés Poincaré javaslatában összpontosul, hogy együttes lépéseket tegyenek Konstantinápolyban és a Balkán államok fővárosaiban, vagy, hogy Ausztriát és Magyarországot és Oroszországot európai mandátummal bízzák meg. Poincaré tegnap az osztrák és magyar ügyvivőt, *Somsich grófot* fogadta, *Szaszonov* tegnap az itteni bolgár, szerb és görög követekkel tanácskozott.

Poincaré javaslatához, a melyet tegnap délután terjesztettek a nagyhatalmak elé, eddig Németország és Olaszország hozzájárultak. Anglia hozzájárulása egészen kétségtelen és már csak Ausztria és Magyarország hozzájárulását várják, a mit a berlini kabinet vállalt magára. Remélik, hogy *Birchold* gróf kedvezően fog válaszolni.

Parisi diplomáciai körökből azt jelentik, hogy Ausztria és Magyarország és Oroszország a közös veszedelemre való tekintettel közös diplomáciai akció céljából a béke érdekében Németországgal egyetértve véglegesen megegyezett.

Berlinből jelentik: Itteni jól értesült körökből jelentik, hogy a nagyhatalmak még eddig nem találtak közös formulát, úgy, hogy egyelőre még közös eljárásról szó sem lehet.

Bécsből jelentik: A külpolitikai helyzet válságos s általában azt hiszik, hogy *hét-főn, vagy kedden megkezdődik a harc.* A nagyhatalmak mindent elkövetnek, hogy az utolsó percben megakadályozzák az összeütközést, de tekintettel a harcias hangulatra, amely úgy Belgrádban, mint Törökországban uralkodik, *nem hiszik, hogy sikerülni fog a harcot megakadályozni.* Azonban a nagyhatalmak akkor is remélik, hogy sikerül a háborút lokalizálni és mielőbb véget vetni.

Mi történik Szerbiában?

— *Péter király beszéde.* —

Belgrád: A szerb szkupstinában ma délelőtt volt a rendkívüli ülészak ünnepélyes megnyitása Péter király trónbeszédével.

A trónbeszédben a király kifejti, hogy Szerbia és a nagyhatalmak viszonya teljesen megnyugtató. Törökország maga okozta azokat az eseményeket, a melyek bekövetkeztek. Szerbia kénytelen volt mozgósítani s bátran fog szembe nézni azokkal az eseményekkel, a melyek elkövetkeznek.

A trónbeszéd szövege a következő:

— Képviselő uraim! Őszinte szívből üdvözlöm egybegyűléseteket és a kormánnyal való közös te-

vékenységüket a nemzeti szkupstina e rendkívüli ülészakai alkalmával. A szkupstina e rendkívüli ülészakát azért hívták egybe, mert szomszédságunkban rendkívüli viszonyok állottak be. Az ottomán császári birodalomban lakó vérrokonaink türethetetlen helyzete állandóan nagy gondot okozott a szerb királyságnak. Európa Keletének békéje kedvéért el kellett nyomnunk azokat a hatalmas és egyhangú érzelmeket, amelyeket az egész nemzetben keltettek *elnyomott testvéreinknek mind hangosabban hallatszódó segítségkiáltásai,* kiket a teljes kiirtás veszedelme fenyeget.

— Képviselő uraim! E korrekt magatartásunk folytán a szerb királyság joggal és okkal elvárhatta, hogy az ottomán birodalomban hozzálátnak a reformok megvalósításához és biztosítják a velünk vérrokonosságban élő népek békés életét és fejlődését. Ezáltal a szerb királyság békés fejlődésének és haladásának akadályai és elhárítottak volna. De ez nem elég; a nagyhatalmak figyelme — amit meglegedéssel és nagy hálával konstatalok — barátságos tanáccsal fordult Konstantinápolyban a kormányhoz azon elnyomtatás miatt, a melyet a többi keresztény néptörzsekkel együtt a mi vérrokonaink is szenvednek Törökországban.

Sajnos, mindez nem tette meg a kívánt hatást és a várt reformok helyett néhány nap előtt az a meglepetés ért bennünket, hogy mozgósították a török hadsereget határaink közeleiben. Erre az aktusra, amely biztonságunkat fenyegeti. Szerbiának csak egy válasza lehetett: szeptember 30-án kibocsátott utasommal a mi hadseregünket a mozgósított állapotba helyeztünk. Képviselő uraim! A mi helyzetünk határozott és tisztá: Kötelességünk, hogy intézkedéseket tegyünk biztonságunk megővéására. Kötelességünk a keresztény Balkán-államokkal egyetemben minden tőlünk telhetőt megtenni, hogy a Balkán igazi és tartós békéjének valódi feltételei biztosíttassanak. Képviselő uraim! Amidőn szívből kívánom, hogy az állam és a nép szempontjából szükséges tevékenységük sikeres legyen, kijelentem, hogy a nemzeti szkupstina ülészakát megnyitom. Sokáig éljen a szerb nemzet!

A trónbeszédet, amelynek fölolvadásán az összes képviselők, a diplomáciai testület minden tagja, a szerb állami méltóságok, valamint nagyszámú közönség volt jelen, a jelenlevők viharos tetszéssel fogadták, azt kiáltották:

— Sokáig éljen Péter király! Éljen a keresztény Balkán!

Mikor a trónbeszéd véget ért, a külföldi hírlapírók át akartak hajózni Zimonyba, hogy távirataikat feladják. Durván visszalöktek bennünket a szerb katonák, nem szabad elmennünk Belgrádból. A hírlapírók követségeik útján testületileg tiltakoztak.

A trónbeszéd, mellyel ma Péter király a szkupstinát megnyitotta, komoly hangja miatt igen mély hatást gyakorolt. A trónbeszédéből megállapítható, hogy Szerbia várakozása a szerb tájrokonok sorsának javítására vonatkozólag elmaradt és hogy a nagyhatalmaknak bizonyos reformok megvalósítására irányuló lépései is elmaradtak. Szerbia el van tökelve arra, hogy a következőkben nem fogja magát kitenni ilyen mű csalódásoknak. Élénken kommentálják azt a körülményt, hogy a trónbeszéd nem mutat kilátást a balkáni feszültség csökkenésére. A királyt, a ki a trónbeszédet szónokias lendülettel olvasta fel, úgy a szkupstinában mint az utcán élénk ovációkban részesítették.

Uszkub, október 5. A lefoglalt szerb hadiszert viasszállították Szalonikiba. A török kormány által egy magyarországi gyárnál megrendelt tizennyolc kocsi hadiszert, amelyet a katonai hatóságok Belgrádban föltartóztattak, az osztrák és magyar követ közbelépésére visszaküldték Zimonyba.

Linz, október 5. Az amstetteni kerületi főnőkség fölszólította a községtanácsot, hogy a Franciaországból elindított és Szerbia részére szánt robbantó anyag továbbállítását akadályozza meg. A kocsi most rendőri felügyelet alatt vannak.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Belgrádból: A helyzet a legnagyobb mértékben válságos. Mától fogva beszüntették az összes személyforgalmat a vasutakon. A Zimonynyal való forgalomban a legszigorubb intézkedéseket léptették életbe. A városban azt várják, hogy a háboru Törökországgal a legközelebbi napokban, esetleg már *hétfőn ki fog törni.*

Belgrádból jelentik: Az a várakozás, hogy a mozgósítás első napjaiban a Bácskából, továbbá Boszniából és Hercegovinából, valamint Dalmáciából önkéntesek fognak jelentkezni, nem teljesült. *Egyetlen egy önkéntes sem jelentkezett.* Az orosz önkéntesek jelentkezése is elmaradt.

A Temesvári Hírlap, hogy a nem messze levő Belgrádban közvetlen híreket szerezzen a szerb háborus készülődésekről, kiküldötte munkatársát Belgrádba. Az említett lap munkatársa a következő érdekes részleteket jelenti a belgrádi és szerbiai hadikészülődésekről:

Tegnap Belgrádban járt Daniló montenegrói trónörökös *Nikita* montenegrói király titkos megbízatásával, hogy békítse ki a szerb és montenegrói uralkodó családokat, melyek közt a szerb bombapör óta rossz a viszony. A békítés — úgy hírlik — teljes sikerrel járt. Daniló trónörökös teljes és szigorú inkognitóban időzött Belgrádba, de elég belgrádi szerb van, aki Danilót ismeri és olyan kisebb városban, mint Belgrád, ilyen vendég nem maradhat inkognitóban.

A szerb hadsereg mozgósítása teljesen be van fejezve. Egy szerb ezred van még hátra, a hetedik, de ez is legkésőbb holnap elindul a szerb török határra. És most, hogy Szerbia teljesen felkészült, elhatározta magát egy olyan lépésre, amely nem minősíthető másnak, mint nyílt tüntetésnek a monarchia ellen.

Szerbia ugyanis, hogy Ausztria Magyarország részéről minden meglepetésekkel szemben megvédje magát, — így érvelnek a szerb illetékes körök, — mozgósította a dunai hadosztályt, amely mintegy 18.000 emberével a Bázias és Pancsova közötti partvonallal szemben helyezkedett el. Hogy Szerbia ezen agresszív intézkedésével szemben a magyar osztrák monarchia sem marad tétlen, az bizonyos. A monarchia válasza két hadosztály mozgósítása lesz. E két hadosztály egyike Bázias és Pancsova között, a másik Bázias és Orsova között fog elhelyezkedni. Holnap, de legkésőbb holnapután megkezdődik a csapatok szállítása Temesvár és Szeged felől Pancsovára, Kevevárára, Báziasra. Egyébként Szerbia komolyan tart a monarchia beavatkozásától, mert nemcsak az Alduna mellett vont össze csapatokat a monarchia határaival szemben, hanem a Drina mellett, tehát Bosznia határán is felállított egy hadosztályt. Ezzel szemben viszont a szerajevói hadtest is készülődik. Azokat a tiszteket, akik a boszniai helyőrségekbe tartoznak és szabadságra mentek, táviratilag visszarendelték. Ilyen tisztekekkel találkoztam is utközben.

Mozgósítás Romániában.

Bukarestből jelentik: A minisztertanács, amelyen a király elnökölt egész napon át tartott. A kabinet egyik tagja a Pester Lloyd tudósítója előtt a következőket jelentette ki:

— Románia egyelőre várakozó álláspontot foglal el. Sinájába érkezett magánhírek szerint Bulgária már Törökországnak megüzenté a háborút. Bulgária, Románia még

néhány napig várni fog, hogy azután aktíve közbevesse magát. A román hadsereg mobilizálását ma elvben elhatároztuk. A mozgósítás 24 órán belül keresztül lesz vihető. Erre a célra a kormánynak 270 millió frank áll rendelkezésére.

A bolgár király trónbeszéde.

— Bulgária harci kedve. —

Szófia, október 5. A szobranje ma, Bulgária függetlenné nyilvánításának évfordulóján rendkívüli ülésszakra ült össze. Ferdinánd király az ülésszakot a következő trónbeszéddel nyitotta meg:

Az országban elrendelt általános mozgósítás szükségessé tette az ostromállapot kihirdetését az egész királyságban. Az alkotmány 73. szakasza értelmében önök egybehivattak, hogy az ostromállapot kihirdetésére vonatkozó ukázhoz hozzájárulásukat adják, valamint elhatározzák a többi törvényhozási intézkedéseket, amelyek a súlyos viszonyok között, melyben hazánk van, szükségessé látszanak. Abban a meggyőződésben, hogy a bolgár állam legmagasabb érdekeinek méltánylásával kötelességüket teljesíteni fogják, kérem Isten aldasát az önök munkájára.

Szófia, október 5. A hazafias manifestációk tovább tartanak. A taborba induló katonákat ovációban részesítik. Szüntelenül jelentkeznek az önkéntesek, rendkívül nagy számban. Számos asszony és leány ápolónőnek jelentkezik a Vöröskereszt bizottságnál. A behívásnak a tartalékosok több mint 90 százaléka tett eleget. Az utolsó bevonult tartalékosokat már beosztották a különböző csapatokhoz. A déli hadsereg főparancsnokává Ivanov tábornokot, az északi hadsereg főparancsnokává Kutinsev tábornokot fogják kinevezni.

Prága. Az itteni szokol egyesület igazgatója a szófiai ifjak egyesületétől a következő táviratot kapta: Ferdinánd cár ukázával elrendelte az általános mozgósítást. Végtelenül örülök, hogy ezt az örömdetes eseményt önökkel közölhetjük és hogy dicsőös idők előtt állunk, amikor a nemzet esme megvalósulására várunk a haza oltárán föláldozhatjuk. Ejen a nagy esch nemzet! Ejen Prága! Ejen a szláv szolidaritás!

Bécs, október 5. Egy itteni bank Belgrádból azt a távirati értesítést kapta, hogy tegnap a bolgár határon összeütközés volt, amelyben két török csapatot teljesen megsemmisítettek.

London, október 5. Konstantinápolyból jelentik: A bolgár és a görög követ valószínűleg még ma este elutazik. A szerb és a bolgár kamara ma egyidejűen fogja proklamálni Krétát, a szandzsák és Macedónia annektálását. Bulgária Küszten-dilben erősítéseket épít és tengeri aknákat helyez el.

Harcias hangulat Törökországban.

Tegnap reggel óta harcias mámor fogta el a főváros politikai pártjait és egész lakosságát. Egész nap tartottak a tüntetések a háború mellett. Az Ahmed mecset nagy udvarán népgyűlés volt, amelyre zeneszóval, zászlók alatt vonult föl a nép. Minden csoport élén lovas zászlótartó nyargalt. Mikor a felvonulás megkezdődött, a tartalékosok épen a kaszarnyákba mentek s a két csoport az Ahmed-mecset előtt találkozott. A nép lelkesen tüntetett a hadfiak mellett, általános volt az ölelkezés és a bevonuló tartalékosoknak mindenki pénzt adott.

A mecset kertjében helyezkedett el a tömeg. Szőnyeggel leterített kis dombra ült a népgyűlés elnöke, az ősz Fuad pasa, körülötte kuporodtak le az aggok, míg a fiatalság állott. Köröskörül a mecset falán helyezkedtek el a fátolozott mohamedán asszonyok. A szónoki emelvényről többen lelkesítő beszédet intéztek a néphez, az egyik Angliát dicsőítette; mint az ottomán birodalom legjobb barátját, a másik Ferdinánd bolgár cárt ócsárolta, a bastardot, aki hitszegést kö-

vetett el a szultán ellen, a harmadik nagy lelkesedés közepette sürgette, hogy hordozzák körül az egész birodalomban a prófétát zöld lobogóját és minden fegyverbíró ember vonuljon a szent hadjáratba.

Este a tüntetők hazafias dalokat énekelve vonultak át Pera utcáin. A görög konzulátus előtt gyalázták Görögországot és bevették a konzulátus ablakait. Este hét órakor a népgyűlésekről jövő tömeg a komité monstrenépgyűlésének résztvevőivel együtt a szultán palotája elé vonult.

A liberális párt határozati javaslatot fogadott el, melyben felszólítja a kormányt, hogy a konferencia eszméjét, vagy más hasonló javaslatot a leghatározottabban utasítsa vissza és üzenje meg a háborút.

Konstantinápoly, október 5. A háború kitörésének lehetősége az albánok közt óriás lelkesedést keltett. Az összes fegyverbíró emberek, a tizenöt éves koruktól a hetvenöt éves korukig, az ellenségek ellen akarnak vonulni. Ipekben és Gyakován nagy tömegekben gyülekeznek az albánok, hogy a Szerbia és Montenegró ellen való háborúban részt vegyenek.

Berlin, október 5. Ma és holnap harmincöt török tiszt és egészségügyi hivatalnok, aki a német hadsereghez volt beosztva, csapattestéhez utazott.

Görögország harcra készen.

— Leszerelés öt millió koronáért? —

Atén, október 5. Az aténi távirati iroda jelenti: Az egyetemi hallgatók ma este a bolgár és a szerb követtség előtt lelkes ovációkat rendeztek, égették Bulgáriát, Szerbiát és a háborút. A diákok azután a hadügyminisztérium elé vonultak, ahol fegyvereket kértek. Venizelosz miniszterelnök megasztalta a diákok hazafiasságát és azt monddta, hogy alkalmas pillanatban be fogja őket hívni.

A mozgósítást serényen folytatják. A tartalékosok növekvő lelkesedéssel özönlnek a zászlók alá. Az egész országban teljes rend uralkodik.

Atén, október 5. Az aténi távirati iroda jelenti: A legutóbb Angliában Görögország részére vásárolt négy torpedóhúzó ma Liverpoolból elindult és a tengerészeti minisztérium utasítására Pireuszba hajózik, hol átveszi municióját. A Dauphin nevű görög tenger alatt járó naszád Korfuból Pireuszba érkezett.

Atén, október 5. Itt nagyon komolynak tartják a helyzetet és szinte kizártnak hiszik az összeütközés elkerülésének lehetőségét, különösen ha Törökország az Olaszországgal való békeszerződés aláírása után szabad kezet nyer. Az itteni sajtó nagyon el van keseredve Olaszország ellen, amely a legújabb alakulást nem akarja kihasználni. A trónörökös a király bevétele nélkül mint főparancsnok már holnap megy el a hadsereghez. A kamarát csak a jövő hét közepén nyitják meg, mert az összes vasutak és gőzhajók csapatok szállítására vannak lefoglalva és ez idő szerint csak kevés képviselő van Aténben.

Kánea, október 5. A krétai nemzetgyűlés elnöke proklamációt adott ki, amelyben felszólítja a lakosságot, hogy görög zászló alatt védelmezze meg a keresztet a török barbárság ellen. Az elnök ajánlja, hogy respektálják a krétai muzulmánok személyét és vagyonát. Az a hír van elterjedve, hogy Anglia a szigetet okkupálni akarja.

London, október 5. Korfu négyezer katonát küld Görögországba. A katonák egy részét már tegnap hajóra szállították.

Bécsből telefonálja tudósítónk: A Balkán események körül folyó diplomáciai tevékenységnek kétségtelenül legjelentősebb momentuma a görög király bécsi tartózkodása volt. Négy napot töltött a görög király Bécsben és ez alatt az idő alatt, Ferenc József királylyal, a külügyminiszterrel, nagykövetekkel folytatott tanácskozásokat. Ezek a tények ismereteseek, valamint az is, hogy a görög uralkodót Bécsben a béke fenntartásának szükségességéről akarták meggyőzni. Bécsben most az a hír terjedt

el, hogy a görög király ott tartózkodása alatt az entente hatalmakkal — Ausztria-Magyarország, Oroszország, Németország, Franciaország és Anglia — megegyezett a görög mozgósítás leszerelésére nézve. Görögország a békés utra visszatérés fejében öt millió korona kárpótlást kap Törökországtól és az entente hatalmak garantálták, hogy a balkáni konfliktus befejezése után Krétát bekebelezhetik Görögországba.

Felrobbantott hid.

Szófiából jelentik: Musztafapasa mellett ma reggel egy török területre behatoló bolgár banda a levegőbe röpítette a Marica folyó hidját. Musztafapasa mellett vezet ugyanis a Filippopolisból Drinápolyba vivő fontos országot a Marica híján a jobbpartról a balpartra.

A harctéren.

Párisból jelentik: Aténen át érkező hírek szerint Számosz szigetén forradalom ütött ki. Amint a török csapatok, amelyeket visszarendeltek, elhagyták a szigetet, a számoszi lakosság fellázadt és ott tartózkodó görög katonákkal együtt kikiáltották a köztársaságot. A forradalmárok provizórikus kormányt alakítottak, amely a sziget ügyeit vezeti.

A boszniai Visegrádból az a jelentés érkezett, hogy a novibazari szandzsákban fellegyerkezett szerb bandák lépnek fel, amelyek Szerbia területéről jönnek át. Más verzió szerint a szerb bandák most készülnek átlépni a szandzsák határait. A szandzsák szerb lakossága között szerb izgatók járnak és céljuk az, hogy a szerb lakosságot puccsra bírják az elszórt és kicsiny török garnizonok ellen. Plevljéből azt jelentik, hogy az ottani mohamedán lakosság között nagy az izgalom és a mohamedán hatóságok a szerb bandák támadásától tartanak.

London, október 5. Az angol kormány pesszimisztikusan ítéli meg a helyzetet, de semmi esetre sem akar az eseményekbe beavatkozni. Ez magyarázza meg azt, hogy Grey Edvárd és más miniszterek is Londónból távol vannak. Ha kitör a háború, akkor rendkívül véres lesz. A bolgároknak ki kell bírni a főáradást, ami a háború kiindulását nagyon bizonytalanná fogja tenni. Abban az esetben, ha a törökök vereséget szenvednének, nagyon okos volna tőlük, ha minden területi nagybodásról lemondanának és egy két autonóm állam alakítását követelnék, amelyek belépnének a balkáni konföderációba, még ha ez a konföderáció nem is volna Ausztria és Magyarország és Oroszország inyére.

Belgrádból jelentik a Magyar Távirati Irodának: A helyzet Szerbiában most már a legnagyobb mértékben válságos. A személyforgalmat a szerb államvasutakon ma teljesen beszüntették. Minden szerb vasúti kocsi katonák szállítására rendelték ki, amelyek a harctérre viszik a seregeket. A háború kitörését minden napra várják, sőt e pillanatban a legvalószínűbb, hogy már hétfőn kitör a harc.

Oroszország nem lép föl ellenünk.

Pétervár, október 5. A bolgár követet, Paprikov tábornokot visszahívták, hogy háború esetében a főhadiszálláson teljesítsen szolgálatot. Helyébe Rocsev közoktatásügyi miniszter megy Pétervárra. Szuhomlinov hadügyminiszter tegnap elindult a varsói katonai kerület megvizsgálása végett. Kokovcev miniszterelnök Bostovban keresztül utazóban ezt mondta a polgármesterek:

— Háború esetében Oroszország nyugodt fog maradni s nem fog a háborúban aktív részt venni.

Egy orosz tábornok, valószínűleg Kuropatkin, a következőket jelentette ki:

— A Balkán-kérdés annyira kiélesedett, hogy már csak fegyveres erővel lehet elintézni, de Oroszországnak, mint a balkan népek fölzsabadítójának, misszióját befejezettnak kell tekinteni. Akármilyen bonyodalmak támadjanak is, Oroszországnak nem szabad Ausztria és Magyarország ellen háborút viselni. Oroszország szívesen látná, ha a Balkán államok Törökország rovására területi nagyobbodást kapnának, de a Boszporusnak török kézben kell maradnia, ha már nem lehet az oroszoké.

Európai háború?

Bécs, október 5. A balkánfélszigeti állapotok már odáig fejlődtek, hogy komolyan aggódunk kell, vajon lehetséges lesz-e Törökország belső békéjét főleg Albániában és Macedóniában tartósan helyreállítani és az összeütközést közte és a többi balkán államok között likerülni? Ez az aggodalom a legutóbbi események folytán, amelyek a külügyminiszter úr expozéjában kifejezésre jutott helyzetismertetés óvatosságát teljesen igazolják, még fokozódott és annál nagyobb minél inkább tartanunk kell attól, hogy ez az összeütközés a közvetlen szomszédos monarchiára is visszahatással lesz, sőt általános európai bonyodalmakat vonhatna maga után.

Szóról-szóra ezt mondja a közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar delegáció külügyi albizottsága, amely most készült el jelentésével. A terjedelmes írás érdekes reminiscenciákat vet a legutóbbi izgalmas eseményekre. Megállapítja az albizottság jelentése, hogy nekünk nincsenek hódító szándékaink se másfelé, se délkelet felé. Bosznia és Hercegovina annexiójával — mondja a bizottság — befejezettnak tekintjük a monarchia hatalmi szférájának azt az előrelátását, amelyre saját nyugalomunk és biztonságunk érdekében szükségünk volt. Az albizottság azzal végzi jelentését, hogy Magyarország, mint a múltban, a jövőben is a legnagyobb lelkesedéssel tart ki a hármasszövetség mellett, amelyben az európai béke legbiztosabb zálogát látja. A bizottság köszönetet szavazott Berchtoldnak és bizalmáról biztosította.

TANÜGY.

(—) Az aradi állami fa- és fémipari szakiskolában e hó 8-án megkezdődnek a továbbképző gépipari, asztalos- és műlakatos szakrajztanfolyamok. E hó 15-én megkezdődik a kazánfűtő és stabil gépkezelői tanfolyam. Ezen tanfolyamokra beiratás e hó 8-ától kezdve, hétköznapiokon este 7-kor és vasárnap d. e. 9 órakor kezdődik. Ipari szakiskola igazgatósága.

(—) Az önképzőkörökből. Az aradi állami főreáliskola „Markovits Gyorsíró-kör”-e szeptember 22-én alakult meg Polgár Gy. Ödön dr. tanár vezetésével. Ifjúsági versenyrendező elnök lett: Simon István VIII. Irodalmi elnök: Mikovits Ernő VIII. Főjegyző: Borbély Béla VII. Aljegyzők: Szilbereisz J. V. és Virányi E. VI. Pénztáros: Schultz VII. és Benkő VI. Ellenőr: Juhász VII. Könyvtáros: Tabakovits VI. és Bogdány V. — Az aradi állami főreáliskola „Fabián Gábor Önképzőkör”-e szeptember 28-án tartotta tisztújító ülését. A kör Elek Oszkár dr. tanár vezetésével 64 taggal alakult meg. Tisztviselők: Elnök: Miskovits Ernő VIII. Alelnök: Ring Béla VII. Főjegyző: Dózsa Iván VIII. Könyvtáros: Nikolajevits Demeter VIII. Irodalmi előadó: Wolf Jenő VIII. Ellenőr: Simai István VIII. Pénztáros: Funkelstein VII. Aljegyzők: Juhász VII. Molnár VI. Háznagy: Salamon Ödön V.

A háboru pojácai.

György herceg otthona.

Ismét tombolhat boldogságában a szerbek degradált és degenerált trónörökös, a kissé meghibbant elméjű György herceg, akiről joggal hihetjük, hogy a csatatéren érezné magát legjobban. A balkáni háboru hírére a keleti expresszen ment haza, hogy valamiképpen le ne késsen a szerb mozgósítás mozgósínházi látványosságáról. György most már ismét lármás gyönyörűséggel járja be Belgrád piszkos utcáit, azután hajnalban fáradtan tér hajlékába.

Erről a hajlékról érdemes beszélni. Lássuk: milyen a szerb király fiának otthona. A volt herceg tudvalevően nem lakik a konakban. Büntetésből félzsoldon él egy kicsiny hában a Birsaninova-utcában, ott, ahol azt az utcát a Sztjudenicska-utca keresztezi. A földszintes háznak egész frontja négy ablak. A kapun át belépek a szomorú és elhanyagolt udvarra. Semmi veranda, vagy eféle. Mindössze egy kölépcső (nincs rajta lábtörő) és az ember már kinyithatja az előszoba ajtaját. De az előszoba az már látványosság. Se szék, se asztal benne, mindössze két rozoga kleiderstock. Ezeken lóg: egy századosi köpeny, kerek orosz tányérsipka, olyan, amilyent a szerb tisztek hordanak és egy kard. Azután három automobilsipka és két automobil-köpeny, az egyik belülről finoman prémmelelve, egy nagy polgári havelock és egy igen jó puha kávébarna posztókalap, széles, olaszos karimával. Igen jól állhat a királyfi barna arcához, erős természetéhez, amelyről az ugyancsak az előszobában lézengő csónaknagyságu és még a késő délutáni órákban is sáros, tisztítatlan kalocsni tesz tanúságot. Minden tisztelet kijár az ilyen lábnak, amelyről most már csakugyan elhiszem, hogy halalosat rugott abba a szegény szolgába, akinek a megrepedt belei miatt azután Györgynek le is kellett mondania a koronára való örökösödési jogáról. Az előszobából az ebédlőbe lépek. A szőnyegtől szűz pallón egy asztal, rajta egy abrosz. Bár az asztal mellett most nem áll szék, mégis könnyű megismernem, hol ül a trónörökös. Az asztal fején az abroszon tarkálló huslé és borfoltocskák szíves készséggel eláruljuk, hogy hol ebédelt a ház gazdája. Az asztalon kívül van a szobában egy kredenz, rajta az egyetlen dísz egy az újsághirdetésekből jól ismert Peek Frean teacégnek bádogdobozza. Beljebb a dolgozó-szobába jutok. Ebben van szénveg.

Szép, a nemzetiséghez való ragaszkodás, de nem akkor, ha ez csak egy, a szükség szülte erény. Az a parasztság, mint a szépségnélküli szerb szőnyeg, ami a királyfi szobáját fedte, nem testvérek között sem ér meg harminc dinárnál többet. A szoba érdekessége az íróasztal fölött lógó arcképek. (Ismét arcképek, mint a lakásnak egyedül képzőművészeti éke és díszessége.) Két arckép sajátkezűen aláírva, az orosz cárt és az orosz cárnét ábrázolja, alattuk egy Péter királyról készült plakett és még azalatt egy másik arckép, a mely szintén Péter királyt ábrázolja, de azt még diófa, még trónkövetelő korában, polgári ruhában. Az asztalon névjegyek, levélpapírok, egy művésziellen vásári papírvágó. Az egész szobában se az íróasztalon, sem egyebütt nem lehetett látni a trónörökös arcképét, vagy György herceg nővérét, vagy elhunyt anyját. Ha csak a hálószobában nem volt, amelyet csak a küszöbről, kívülről láthattam, és amelyben feltűnt nekem az ebből a rossz és szegényes legénylakásból kiütköző, valóban hercegi mennyezetes ágy, amely fölött még nappal is lejtött fényű rózsaszín üvegbe burkolt méceses lámpa, Ampel égett. Az alvásnak, az ágyának a kulturáját úgy látszik még a szegénységbe való száműzetése után is megőrizte Karagyorgye dédivadéka, a fekete herceg.

Föl lehet még említeni egy negyedik, inkább magazinnak, mint lakószobának szolgáló szobát. Benne egy nagy szekrény (a kredenz óta az első

amit a lakásban látnak), könyveket (ámbar de strigis quae non sunt...) és fémneműt tarthatnak benne, egy árva szekén egy waffenrock hever, azután van még a szobában egy telefon is. Szám: 12—57. Ez az egész. Istálló nincs az udvarban, a kilincsek-ről pedig, bárhogya is érdeklődöm, nem tudnám már biztosan megmondani, hogy ebben a szűkös legénylakásban fényesre voltak-e tisztítva, vagy sem. Valószínűleg — igen.

Élethűen, precíz pontossággal, nem túlozva és kerülve az ehelyütt igazán fölösleges és csak pazarlásszámba mehető karrikírozást írtam le, amit úgy tudom előttem senki újságban még nem ismertett, a György herceg lakását. Nyugateurópai és mai korbeli embert mindez megdöbbeníti, megüti. De nem azt, aki annak tekinti Szerbiát és a szerbeket, aminek és akiknek tekinteni kell, egy még fölébb a középkorban levő európai országnak és nemzetnek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Vasárnap: Délután: *Leányvásár*, operette. Este: *Hadak útja*, történelmi színmű.
Hétfő: *A golyó*, angol bohózat.
Kedd: *Boccaccio*, operette.
Szerda: *A piktorok*, vígjáték. Bemutató-előadás.
Csütörtök: *A piktorok*, vígjáték.
Péntek: *A piktorok*, vígjáték.
Szombat: *Asszonyfaló*, operette. Bemutató-előadás.

Vasárnap: Délután: *János vitéz*, daljáték. Este: *Asszonyfaló*, operette.

* *Hadak útja*. A szokásos díszelőadásoktól mindenben eltért a *Hadak útjának* mai előadása. Pongyolaság helyett, élvezetes, gondos együttest láttunk, úgy, hogy még az agyonjátszott régi darabot is nagy élvezettel néztük végig. *Kállay Jolán* nagy drámai erejű játékát lelkesen megtapsolta a közönség. *Follinuszné* értékes sikert aratott. *Fáskerty* Mariskának pedig a mai előadás nyújtott alkalmat arra, hogy a bemutatkozásánál ért csorbát kiküszöbölje. Meglepő szépen beszél, azt különben első alkalommal is kiérettük. Sajnálatos, hogy kellemetlen emlékeket kell *Fáskerty* Mariskának expiálnia, de ugyilátszik, hogy ha megfellelő szerepkörbe foglalkoztatják a gáncs helyett érdemes dícséreteket arathat. Kitűnő volt még *Beregi dr.*, *Keszler Várnay*, *Polgár* és *Győző*. — H. G.

* Az Aradi Filharmonia-Egyesület ez ideig négy hangversenyére eddig Mosshammer Román hárfaművészt és Róna Józsefné Keményffy Gizella hangversenyéneként sikerült megnyerni szólístáskul. A 3. és 4. hangverseny szólístáskul a tárgyalások még nem fejeződtek be. Kivülök az egy-let műkedvelőzenekara a 33. gyalogezred zenekarával kiegészítve Zellner Sándor karnagy vezénylete alatt fog közreműködni. Az első hangverseny november 16-án lesz. A régi bérlet helyei október 15-ig tartanak fent. Jelentkezni lehet a 20—17—14—10 kor. bérlethelyekre személyesen, vagy le-velbelileg Gonda László ny. színházi pénztárosnál a Nemzeti Színház pénztáránál.

* A Reviczky-társaság (budapesti fiatal írók egyesülete) elhatározta, hogy ez év karácsonyára egy hatalmas kötetben a nagyközönség elé állítja mindazon fiatal, tehetséges írókat, akik a nyilvánosság előtt keveset, vagy egyáltalán nem szerepeltek. Célja ennek a vállalkozásnak az, hogy kollektív álljon a közönség előtt Magyarország ifjú írói gárdája. Az album szerkesztője elfogad minden fajtájú, irodalmi színvonalon álló írást, melyek október hó 20-ig Kovács László tanár címére küldendők (Budapest, Andrássy-ut 95. földsz. 1.)

* Vasárnap az Apolló színházban. Kellemes szórakozást nyújt az Apolló-színház vasárnapi műsora. Színre kerül a „Tarantella-tánc” című meg-rázó bohém-dráma, amely a szezon egyik legjobb képe s ezenkívül a mellékkepek is elsőrangúak. Így minden tekintetben megérdemli az Apolló-színház vasárnapi műsora a közönség érdeklődését.

* **Barra (Wiener) Gyula dr. Amerikában.** A közönség nagy szimpátiával várja Barra Gyuláról, a kiváló aradi fogorvosról érkező amerikai híreket. Sok fényes siker tűzödik Barra dr. aradi presztígehez, melyek az amerikai ut után még inkább meg fognak növekedni. Barra Gyula dr. szept. 25-én részt vett Washingtonban a Fehér Házban Taft elnök fogadási estélyén, mely fényesen sikerült. A kongresszus 8 napig tart, mely idő alatt Barra Gyula dr. külön studiumokat folytat az ottani híres fogorvosok laboratóriumában. A kongresszus tagjait philadelphiaiában is óriási ovációkkal fogadták a polgármester és a hatóságok.

* **Keresztülhúzott tervek.** (Vasárnap utoljára az Urániában.) Páldátlan érdeklődés mellett, mely emlékeztet a Páris titkai iránt tanusított nagy bucsujárásra, mutatják be minden előadásban a legújabb norvég szenzációt, a Keresztülhúzott terveket. Az Uránia módot akarván nyújtani arra, hogy a vasárnapi közönség is megismerje ezt a szenzációs drámát, nem vette még le a műsorról, hanem a másik két kacagtató filmmel együtt vasárnap is bemutatja. Idegizgató mese keretében felejthetetlen jeleneteknek, banksalásoknak, maszkírozott automobilüldözéseknek vagyunk szemtanúi és nem tudjuk, hogy mit csodáljunk jobban, a dráma tárgyát e, vagy a kivitel nagyszerűségét. A közönséget saját érdekében figyelmeztetjük, hogy minden előadásban idejében foglalja el helyeit, mert a kép iránt megnyilatkozó óriási érdeklődést tekintve, biztos, hogy minden előadást zűfolt ház előtt kell megtartani. 175

* **A golya.** Hétfőn este a nyári szezon egyik legsikerültebb slágere, *A golya* című angol bohózat kerül színre. Az ötletes, szellemes darab főbb szerepeit Novák Irén, Hepnesné, Delli, Kesztlér, Herold, Nógrádi Malvin játsszák; a darabot Beregi dr. rendezi.

* **Király Mozgó** (a Radnai-ut végén.) Műsor: Ma, vasárnap 1912 október 6-án. 1. Kecske tolekszik. Humoros. 2. Ausztráliai szokások. Természet után. 3. Az árvák. Dráma. 4. Olasz lovassági gyakorlat. Látványosság. 5. A felcserélt kabát. Humoros. 6. Bűvészies átalakulás. Színes. 7. Modern tolvaj. Humoros. 8. Sláger. Az ezredes ur. Angol társadalmi dráma, három felvonásban. Helyárak: Emeleti páholyülés 1 kor. I. hely 80 fill. II. 60 fillér. III. 40 fill. IV. 20 fillér. Váróterem. Buffet! Kényelmes ülések. 5781

* **A jövő hét műsorán** két premíer szerepel. Szerdán egy francia vígjátékot, a *Piktorokat* mutatja be a társulat. A két kiváló szerző Rivoir André és Mirand Yves a *Piktorok*ban egy ismert mesét dolgoztak fel rendkívül ötletesen, ügyesen; a darab témája körülbelül ugyanaz mint Lengyel Menyhért Halász utókor című darabjának. A szellemes vígjátékot a budapesti Vigszínház mutatta be először s a darab egy csapásra megnyerte a közönség tetszését. A *Piktorok* főszerepeit Kesztlérné Novák Irén, H. Harmath Józsa, Kesztlér, Beregi dr., Delli, Várnay, Fáskesti, Balázs játsszák; a darabot Kesztlér rendezi. A jövő hét szombatján az *Aszonnyfaló* premijerje lesz; a kitudó operett a Budapesti Színház slágerdarabja volt s az aradi színház is nagy gondnal készül a bemutatásra. Az operetthez teljesen új díszletek készülnek; a két női szerepet Kállay és Diósy játsszák; a többi főszerepben pedig Győző, Polgár, Huszár, Várnay, Benkőné, Hajduska lépnek fel: az operettet Polgár rendezi.

* **Monte-Carló titka.** Vérell itatott ujsághíreket, novellákat s regényeket olvasunk Monte-Carlóról, sok szerencsejátékosnak erről a pálmálgétes, csodaszép temetőjéről s a nyomtatott betűk égő kíváncsiságát keltenek bennünk. Hogy néz ki a hírhedt kaszinó, amelynek roulette asztalain milliók fordulnak meg naponta? Mint sok más kíváncsiságot, ezt is a kinematográfia elégíti ki. Kikerült a piacra egy mélyhatású dráma, amely Monte-Carló misztikus levegőjében játszódik le egy szerencsejátékos gróf hányavetett élete körül. A mozi-színházaknak ezt a legújabb nagy eseményét természetesen az Apollo-színház színtelt lefoglalni a közönség számára. Már hétfőn vetítésre kerül „Monte-Carló titka” az Apollo-színházban teljesen új műsor keretében. Az előrelátható nagy érdeklődésre való tekintettel az előadások fél hattól tíz óráig fognak tartani.

* **Előkészületben.** A fővárosi színházak két darabjára készül most az aradi társulat: a *Brezeda* ur című bohózatra és a *Szép gárdista* című operettre.

Kétszázötvenmillió korona a hadseregnek.

— A politika szenzációi. —

Távirati tudósítás.

Budapest, október 5.

Jól értesült forrásból Bécsből jelentik, hogy a közös miniszteri tanácskozás néhány nappal ezelőtt újra foglalkozott a katonai hitelekkel. Arról a kétszázötven millióról van szó, a melyet Schönaich báró már három évvel ezelőtt követelt s a melyet a két kormány a pénzügyi helyzetre való tekintettel elutasított. A követeléseket akkor visszavonták, de azóta többször újra fölmerültek. Ez év elején újra napirenden voltak. A katonai vezetés most megint kívánja, hogy ezt a hitelt, a melyre a hadsereg elhalaszthatatlan szükségleteinek fedezése végett fokvetetlenül szükség van, a költségvetésbe beállítsák. Az illetékes körök nézete szerint nagy tévedés volna, ha azt hinnék, hogy erre a pénzre mozgósítás céljából van szükség. A hitelt annak idejében meghatározott fölszerelési célokra kérték és most is ez volna a rendeltetése. A hitel beállításából nem szabad semmiféle politikai következtetést vonni. Hir szerint a két kormány a hadvezetőséggel már megállapodott, de határidőt még nem állapítottak meg.

A Budapesti Tudósító jelenti: Némely budapesti lap szerint a Neue Freie Presse ma reggeli száma arról ad hírt, hogy a hadügyi kormányzat még a jelenlegi delegációtól 1912. évre 200 milliónál többre rugó újabb hitelt fog kérni. Mindenekelőtt konstatálni kell, hogy a Neue Freie Presse ma reggeli kiadása beszél ugyan a szövegforró hadügyi igényekről, de határozottan kijelenti, hogy azoknak számszerű összege megállapítva nincsen. Itt tehát csak a bécsi levelező tévedése foroghat fenn. Ami a hiraság lényegét illeti, meg kell állapítani, hogy a külpolitikai helyzet ma lényegesen más képet mutat, mint két év előtt, midőn a mostani szövegben levő hadügyi költségvetés megállapított és hogy a katonai igények ehhez képest szintén bizonyos változást szenvedhetnek, de ezeknek az új igényeknek sem a kereteit, sem számszerű mértékét meghatározni nem lehet. Minden erre vonatkozó közlés csakis önkényes kombinációkon alapulhat.

(Az erdélyiek népgyűlése.)

A szövetséget ellenzéki pártok holnap naggyűlést tartanak Kolozsváron, amelyen az erdélyi függetlenségi pártszervezetek is képviseltetni fogják magukat. Az ellenzék vezetői közül Anponyi Albert gróf, Károlyi Mihály gróf, Mezőssy Béla és Dévay Zoltán utazik Kolozsvárra, valamennyien beszédet fognak mondani s bizonyosan nyilatkoznak majd az ellenzéki pártoknak a háborús külpolitikai helyzettel szemben való fölfogásáról és magatartásáról is.

(Az ellenzék és a béke.)

Abból a körülményből, hogy Tisza István gróf a minap meglátogatta Berzeviczy Albertet, az ellenzéki pártokon egy új békekezi megindulása következett, amelynek Berzeviczy lett volna az állítólagos közvetítője. Berzeviczy tegnap kategorikusan megcáfolt minden ilyen híresztelést. Az ő békekeziájával hozták sokan kapcsolatba Kossuth Ferenc tegnapelőtti eberhardi látogatását is. Ma pedig egyik reggeli ujság Kossuth Ferencet és Batthyány Tivadart gróft együttesen gyanúsítja a béke körül való fáradozással. Ezzel szemben a Kossuth-párt könyomatosza ma ugyancsak cáfolatot tesz közre, amely kijelenti, hogy: Kossuth Ferenc egyáltalában senkivel sem tárgyalt és nem tárgyalt a békéről, annál kevésbé Lukács László miniszterelnök megbízottjával, akire az ujságközlemény hivatkozott.

(Andrássy és a béke.)

A múlt vasárnap Ugodon tartott népgyűlésből Andrássy Gyula gróft táviratilag üdvözlötték, Andrássy Gyula gróf most Jankovich-Bésán Endre nagybirtokoshoz a következő választ intézte:

Köszönöm a megismerő megemlékezést, a mely különösen azért örvendeztetett meg, mert olyan példát teremtett, amelyet ha követnének, megadná az országnak a békét és helyreállítaná megtépett alkotmányunkat.

VÁROS ÉS MEGYE.

Arad tanácsa az árvaház megszüntetése mellett.

— Huszonhárom árva mellett tizenöt alkalmazott. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 5.

Az aradi árvaház ugylászik mégsem kerül el a sorsát. Amit Arad polgárai az emberséges-ségnek áldoztak nemes felbuzdulásukban, azt nem lehet többé a szép cél érdekében kockára tenni. Az aradi árvaház nem vált be. Néptelen és ezért az ellátása, a fenntartása oly áldozatokat követel, melyek nincsenek arányban az elért eredménnyel.

Az árvaház jövő évi költségvetésének összeállítása van soron és a főszámvevő, akinek a számadatokat átvizsgálás céljából az árvaházi bizottság kiadta, ma egy érdekes előterjesztés kapcsán küldötte meg a tanácsnak. Kilyényi János főszámvevő, aki ez ideig maga volt a leghatározottabb ellenzéke az árvaház megszüntetésének, ma azt javasolja, hogy a város más módon gondoskodjék az árvák neveléséről, az árvaházi épületet vásárolja meg és azt használja fel valami megfelelőbb célra.

A költségvetésből kiténik, hogy az árvaházban mindössze 23 gyermeket nevelnek és ezek ellátására évi 25 ezer koronát kell fordítani. A gazdasági szék ugyan azt proponálja, hogy a város adja bérbe az étellel való ellátást, de a főszámvevő ezt sem helyesli, mert — ugymond — nemcsak a gyermekekről, hanem a 23 árva mellett tizenöt alkalmazottról is kell gondoskodni. Huszonhárom szegény gyermek testi és szellemi jóvoltáról 15 ember gondoskodik. Fejedelmek is megirigylhetik. Mindeme nagyuri kényelem azt eredményezi, hogy az árvaházi nevelés következtében a szegény szülők gyermekei, akiknek átlagáról nem lehet elmondani, hogy szellemi kiválóságok, olyan környezetben nőnek fel, mely nem felel meg további életcéljuknak. Sokkal jobb lenne rájuk nézve, ha iparos családoknál helyeznék el őket, ahol nekik való milióbe jutva, derék embereké nevelhetők. Akinek kiváló tehetsége van a tanulásra, azt a város ugys tovább támogathatja.

A tanács ma tartott ülésében érdemben nem döntött ugyan a kérdésben, de egyhangulag helyeselték a főszámvevő előterjesztésének tartalmát, azt kiadják a polgármesternek, hogy az árvaházi bizottság véleményét hallgassa meg és a maga részéről tegyen javaslatot az árvaház sorsát illetőleg.

Városi munka. A Károlyi Gyula-híd melletti zsillip földmunkálatainak elvégzésével a tanács a Rossi és Pelegrini céget bízta meg 4032 korona vállalati árban.

Fűtik a kulturpalotát. A kulturpalota fűtőberendezését a mérnöki hivatal átvette a vállalkozótól és a tanács ma intézkedett, hogy annak kezelésével egy gépész megbizassék, akit a polgármester május elsejéig fog kinevezni 1600 korona évi fizetésre. A fűtést már a jövő héten megkezdik.

Elutasított bérájanlat. A Baltanika déli 73 hold városi földre a gáji gazdák szövetsége által tett 26 koronás holdankénti ajánlatot a tanács nem fogadta el, hanem új határozott, hogy házi kezelésbe veszi a birtokot.

Tiz zsaroló levél.

— Elzúllott uri-fin. —

Távirati tudósítás.

Temesvár, október 5

A dettai csendőrség azt telefonálta Temesvárra s arról értesítette a temesvári csendőrpáncsnokságot, hogy Frankl Adolf dettai kereskedő a következő tartalmu zárt levelezőlapot kapta:

Tisztelt Uram! Mi a délmagyarországi fekete-társaság fiókja felszólítunk, hogy levél vételétől számított félóra alatt 990 koronát Ferenczy K. poste-restante címen a temesvári postán, mert ha ezt nem teszed, családdal együtt halálának halálával halsz meg. *Fekete társaság.*

Buna-Kovács József járásörmester erre felhívta Frankl Adolfot, hogy küldjön levelet Ferenczy K. címére. Másnap reggel nyolc órától tíz óráig Buna Kovács lesben állt a belvárosi főpostán. Tíz óra tájban egy fiatalember lépett a poste-restante ablakhoz s egy cédulácskát adott át a postatisztnek:

„Kérem legyen szives elmondani, hogy érkezett-e pénz Ferenczy K. címére. Tisztelettel Ferenczy Károly.”

A postatiszt erre kiadta neki Frankl levelét. Ebben a percben kiugrott leshelyéről Buna Kovács s elfogta a fiatalembert, aki eleinte artikulátián hangokkal adott kifejezést meglepetésének. Az örmester észrevette, hogy a fiu siketnéma s jelekkel kérdezte, kitől hozta ezt a cédulát.

— Egy nagy, szélesvállu, erős ember adta nekem a cédulát s azt mondotta, hogy délben várni fog reám a Rékási ut végén, — felelt alig érthetően Sebestyén Béla egy elhunyt törvényszéki bíró elzúllott fia.

Az örmester erre kiment a fiuval a gyárvárosi Rékási-utra, déli egy óráig vártak, de a level állítólagos küldője nem jött el a randevura. Kovács csendőrmester ezután vállatni kezdte a fiut, s kiűnt, hogy ő írta a cédulát s tőle kapott Frankl zsaroló kártyát. A nyomozás során előkerült egy levél, amelyet Sebestyén Béla a nagybátyjához írt Makóra s melyben ezer koronát kér. „Ha nem küldi nekem ezt a pénzt, — írja leveleiben, — akkor eljövök a barátaimmal Makóra s felrobbantom dinamittal a házat. Szükségem van a pénzre, Montekarlóba akarok menni.”

Sebestyén Béla a vallatás során azt is elmondta, hogy múlt hó harmincadikán este tíz ilyen zsarolólevelet küldött szét a következőknek: Propper Ödön Nyirtura (ezer koronát kér tőle), Özvegy Takács Lászlóné Hajdunánás (2000 K), Neuberger József Resica (800 K), Neda János Oravica (500 K), Berg Sámuel Versece (900 K), Berkovics Tamás Szerbneuzina (800 K), Hack Konrad Liebling (800 K). A temesvári rendőrség az ügyet átteszi a fehértemplomi törvényszékhez, mert a dettai levél alapján történt Sebestyén elfogatása. Urbanetz Ede dr. tegnap megvizsgálta Sebestyént s megállapította, hogy a fiu ugyan nem elmebeteg, de kissé korlátolt elmeállapotú. Egyelőre szabadlábra helyezték, de az eljárás tovább folyik ellene.

Sebestyén Béla tizenkilenc éves siketnéma ifju néhai Sebestyén Béla királyi törvényszéki bíró fia. Amig apja élt, szigorú fegyelem tartotta vissza a gyereket a lejtős utról, amely felé hajlott s amelyetől édesanyja, akinek sok szomorú napot szerzett, képtelen volt megmenteni. A gyerek a temesvári siketnéma intézetet végezte, megtanult valahogyan beszélni, értett az írás-olvasáshoz, de semmi kedve se volt a munkához. Az anyja házában hanyó életmódot folytatott s legkedvesebb szórakozását képezte a kártya. Ugy látszik, a kártyaszorvosodó vitte a bűnös utra. Montekarló volt eszményeinek netovábbja, ez serkentette arra az ostoba lépésre, amely vesztét okozta.

Katonai előkészületek Aradon..

— Ha mozgósítanak. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 5.

A balkáni háborus készülődésnek bennünket legközelebből érdeklő hatása egyelőre abban a kérdésben tömörül: *mi lesz a VII. hadtesttel?* A levegőben már napok óta ellenőrizhetetlen hírek kóvályognak és aki értesül róluk, riadtan kérdezi a legközelebbi embertársától: *tényleg mozgósítás van, tényleg megjöttek a fehér behívók Aradra?* A felelet csak az lehet, hogy eddig mozgósítás nem történt. A katonai hatóságok azonban Aradon is a legnagyobb serénységgel készülődnek és dolgoznak.

Tudott dolog, hogy a mozgósításra minden önálló katonai csapatot minden percben készen áll. Minden ezredparancsnokság minden évben elkészíti a mozgósítási tervet valamennyi zászlóalj és százada részére. Ezek az alsóbb parancsnokságok lepecsételt borítékban őrzik a zászlóalj és századparancsnoksági irodákban a tervezetet, melyet csak akkor szabad felnyitniok, mikor erre utasítást kapnak. Ilyen utasítás még nem érkezett le az erre illetékes temesvári hadtestparancsnokságtól. Azonban már két napja expresszlevél és egymásután érkező expressztáviratok formájában megjött az utasítás arra, hogy minden megteendő az aradi csapatok mozgósításának előkészítésére. Az összes behívókat megírták és azokat megcímzett borítékokban annyira elkészítették, hogy csak a postára kell adni, illetve a behívást eszközölő polgári hatóságokhoz elküldeni. A behívott ahhoz a csapathoz vonul be, melynek keretéhez tartozik. A *hirdetmény útján történhető mozgósításra is elkészültek a parancsnokságok.* Hirdetménnyel akkor mobilizálnak, ha nagyobb tömeg tartalékosokat akarnak behívni és ekkor a behívott a lakóhelyéhez legközelebb fekvő csapathoz vonul be. Minthogy a helyzet ma még teljesen homályos tehát minden eshetőséggel kell számolnia a hadvezetőségnek. Ez utóbbi eset azt is jelenti, hogy az Aradon állomásozó csapatokhoz bevonuló tartalékosok két nap múlva már el is hagyják a várost. Tehát a felszerelésükre szolgáló összes hadiszereket és konzervekből álló élelmet is készenlétbe helyezték.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az elcsapott jegyző pöre. Érdekes határozatot hozott a napokban a nagyváradi büntető törvényszék vádtanácsa *Harsányi Gyula* volt mezőkovácsházi jegyző ügyében. Harsányiról különböző súlyos vádakot írt meg az Aradi Közlöny. A vádak beigazolódtak az ellene megindított fegyelmi vizsgálat során és el is mozdították őt állásából. Az exjegyző, aki különben most Aradon lakik, sajtópöröt indított ellenük. A nagyváradi törvényszék vádtanácsa a minap olyan határozatot hozott, hogy megszünteti a cikk szerzője ellen az eljárást. Harsányi ügyében ugyanis a királyi ügyészség nem vállalta el a szerző ellen a vád képviselését, mert előre látta a pör kedvezőtlen kimenetelét. A vádtanács kimondta, hogy olyan esetben, ha köztisztviselőt hivatali működésében ér támadás, csak akkor lehet sajtópöröt indítani, ha a vádat az ügyészség elvállalja. Ez alapon Harsányit elutasították följelentésével.

§ Visszaélés a vakok intézetében. *Budapestről* jelentik: A Vakokat Gyámoltó Országos Egyesület gondnokáról, *Vitár Rezsőről*, kényes természetű leleplezéseket közölt több cikkben *Fényes László* hírlapíró. Megvádolta a gondnokot azzal, hogy *Ekecs János* és felesége, *Ekecs Jánosné* részére meg nem engedett barátság révén illetéke-

len jövedelmeket nyújt a vakok pénzéből, hogy *Ekecsné* egyik leányát *Miskolcra* levitte, hogy ott a vakok intézetében alkalmazni fogja. Ezzel szemben az ottani *Kepes-szállóban* szálltak meg *Hamis* név alatt s ott erkölcstelenkedett vele. *Hamis* név használatáért a miskolci rendőrség eljárást is indított ellenük és az *Ekecs-leányt* akkor egy hónapig eldugta *Vitár Rezső*. A cikkek még egyéb vádakot is soroltak föl *Vitár* és az *Ekecs-házaspár* életéből és gazdálkodásából. *Vitár* sajtópörí indított *Fényes László* ellen. A pört hónapokkal ezelőtt a sazkbiróság tárgyalta, mely csak korlátolt bizonyítást engedett meg s *Fényes Lászlót* hét esetben, melyre nem kapott bizonyítási szabadságot, hetven korona pénzbüntetésre ítélte. A többi vádpont alól, melyekre nézve a valóságot bizonyította, fölmentették. A királyi tábla föloldotta az ítéletet és úgy határozott, hogy az összes a vakok ügyében indított sajtópörök egyesítésével a budapesti *esküdtbíróság* ítélkezze, minthogy *Fényes László* vádpontjai között vannak olyanok is, amelyekre annak idején nem terjeszkedett ki a vakok egyesületében megindított fegyelmi vizsgálat. Az érdekes sajtópörben tegnap és ma volt a tárgyalás a budapesti esküdtszék előtt. A tanúk egész tömege vallott *Vitár* és *Ekecs* ellen, s ennek alapján az esküdtszék bebizonyítva látta a visszaéléseket. Éjféli utáni egy órakor hirdették ki az ítéletet, amely fölmentő úgy *Fényes Lászlóra*, mint az ő cikkét átvéő *3 hírlapíróra*.

§ „Ilyen bizonyítványt!...” Az aradi büntető törvényszéken ma *Grün Mihályné*, született *Róth Matild* marospetresi asszonyt hivatalból üldözendő rágalmazással vádolta meg az ügyészség. Az idén Marospetresen járt *Pápai Lajos* lippai lakos, akinek az utcán egy kutya megharapta a lábát, *Pápai* azt hitte, hogy *Grünné* kutyája harapta meg őt és ezért kártérítést kért az asszonytól.

— Nem az én kutyám volt — felelte a nő — nem adok egy krajcárt se.

Erre *Pápai* elsielt a község házára és *Babics János* jegyző, meg *Knéz Simon* bíró aláírásával hatósági bizonyítványt állítottak ki, hogy a harapós kutya *Grünné* tulajdona. Ezzel a bizonyítvánnyal visszament *Pápai Grünnéhez*, de az asszony még mindig nem fizetett.

— Ilyen bizonyítványt — mondta — én azért is kaphatok!

Ezt megtudta a jegyző és a bíró s ezért rágalmazás címén följelentették a nőt, mert a nyilatkozatát úgy is lehet értelmezni, hogy ők pénzért ilyen bizonyítványt akárkinek adnak. A törvényszék azonban nem látott rágalmazást ebben a kijelentésben és az asszonyt *Krenner Zoltán* dr. védelme után fölmentette.

§ Kegyelem egy halálra ítéltnek. *Pozsonyból* jelentik: A pozsonyi törvényszékhez ma érkezett le a Kuria útján a király döntése a halálra ítélt *Benesch Ferenc* pozsonyi rablógyilkos ügyében. *Benesch* több társával megfojtotta és kirabolta *Németh Karola* pozsonyi öreg trafikost és nővérét. A két főbűnöst *Benesch* és *Stepeták Rezső*t kötél általi halálra ítélte a pozsonyi, illetve a bécsi esküdtbíróság. *Stepetáknak* már néhány nap előtt megkegyelmezett a király és most *Pozsonyba* is megérkezett a szeptember 21-én kelt uralkodói döntés, amely *Benesch* halálbüntetését is életfogytiglani fegyházbüntetésre változtatja át.

§ A kisjenői tolvajbanda. Több napos tárgyalás után ma mondott ítéletet az aradi törvényszék a kisjenői nagy tolvajbanda tagjai fölött. A bíróság a *Lakatos* familia tagjait több hónapi fogházra ítélte, amelyet azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vettek.

Legujabb.

A balkáni háború legfrissebb hírei.

— Lapzártá után érkezett táviratok. —

Budapest, október 5.

(Éjjel félhárom.)

A Balkán-bonyodalom kérdésében ma a diplomáciai körök felfogása már csaknem teljesen tisztázott. A nagyhatalmak békét kívánnak a Balkánon és ez a békére törekvő felfogás odairányul, hogy kizártnak tekinthető az az eshetőség, mintha a nagyhatalmak, vagy azok valamelyike is fegyveres erővel, katonai beavatkozással készülnék kényszeríteni Törökországot arra, hogy teljesítse a kisebb szomszédállamok reformkívánságait. Arra azonban el vannak szánva az európai hatalmak — és ez Szaszanov orosz külügyminiszter nyilatkozatából is megállapítható — hogy befolyásukkal nem csupán garantálni fogják, hanem keresztül is viszik Törökországban a szükséges reformokat.

Páris. A francia kormány tudvalévően azt ajánlotta, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország, mint a Balkánon legjobban érdekelt két hatalom lépjen közbe a hadakozó felek ellen. Londonból azt jelentik, hogy ezt a tervet nem tartják elfogadhatónak.

Berlin. Itteni diplomaták aggodalmuknak adnak kifejezést, hogy a nagyhatalmak tárgyalásai ilyen hosszú ideig tartanak. Az a vélemény itt, hogyha a tanácskozások ilyen sokáig elhúzódnak, akkor odalent hamar összetűznek és a békés kibontakozás lehetetlenné válik. A nagyhatalmak azonban elhatározták, hogy még az esetben is folytatólag tárgyalnak, ha már a csata odalent megkezdődik.

Ma éjszaka két fontos nyilatkozat hangzott el a hatalmak együttes akciójára vonatkozóan.

Szaszanov orosz külügyminiszter, aki most Párisban tárgyal **Poincaré** francia miniszterelnökkel és hajlandó lenne vállalni az osztrák magyar monarchiával együtt azt a megbízást, hogy Törökországot a reformok ígérésére rábírja, ma este fogadta a párisi *Temps* főszerkesztőjét és a következő nyilatkozat közzétételére hatalmazta fel:

— Oroszország akár abban az esetben ha az Osztrák-Magyar monarchiával, akár pedig külön kapna megbízást, vagy pedig mint a hármastagja a többi nagyhatalmakkal együttesen járna el, reméli a béke fentartását és hiszi, hogy a hármastag szövetség őt támogatni fogja.

Londoni távirat szerint **Asquith** miniszterelnök ma éjjel egy banketten a következőképp nyilatkozott:

— A helyzet soha olyan aggasztó nem volt, mint ma. Remélem azonban, hogy a legborzasztóbb, a háború, elkerülhető lesz. De akárhogy forduljon is a kocka, az európai hatalmak elmondhatják, hogy mindent megtettek a béke érdekében.

Berlinből jelentik a *Pester Lloyd*nak: Berlini politikai körökben és diplomaták között teljesen méltányolják azokat az aggályokat, amelyeket az osztrák magyar külügyminisztériumban a francia külügyi hivatal ajánlatával szemben éreznek és támasztottak. Ez az ajánlat ugyanis valószínűleg becsületes leköltése mellett kényszerítene a monarchiát ugynevezett érdektelenségi fogadalom adására olyan ügyben, amelyben a monarchia valószínűleg, mint éppen elsőrangú érdekelt szerepel. Németország el van határozva, hogy teljes erővel támogat minden olyan megoldást, amely Törökország politikai függetlenségének és integritásának tökéletes épségben tartása mellett a hatalmak megegyezését biztosítani képes.

HIREK.

Agyongázolt vasuti zsebtolvaj.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 5.

Az államvasutak budapest-brassói vonalán az utóbbi hetekben majdnem minden nap történik egy-két vasuti lopás, zsebtolvajlás... Különösen a személyvonatok utasai között igen sokat ért károsodás ezen az útvonalon. Az egymástérő lopások tettesei azonban jórészt kiderítetlenül maradtak.

Egy kalauz, aki állandóan ezen a vonalon jár, rendkívül érdekes vasuti tolvajlást mondott el, amelynek szemtanúja volt. A vasuti tolvaj ezuttal is kiderítetlen maradt, amennyiben csak holtan került kézre.

Néhány nap előtt a Budapestről Brassóba közlekedő éjjeli személyvonaton történt. A vonat Szajol környékén járt már, amikor egyik másodosztályú fülkében alvó utas arra riadt fel, hogy mindkét zsebet éles késsel felvágta egy zsebtolvaj. Az utazó tolvaj éppen tovább akart állni zsákmányával, amikor a kifosztott ember felriadt és a tolvaj után ugrott. A zsebtolvaj elmenekült és mikor látta, hogy áldozata a sarkában jár, hirtelen felszakította a kocsiját és kiugrott az éjszaka sötétjébe. Szerencsétlenül járt, mert a második sínparra ugrott és éppen az ellenkező irányban vágató vonat elé, amely halálra gázolta. Hogy ki volt a holt zsebtolvaj, nem sikerült megtudni. Az ilyen események, ha kisebb faluszomszédságában, vagy határában történnek, nehezen kerülnek nyilvánosságra.

— **A trónörökös ajándéka házigazdájának.** A mezőhegyesi nagygyakorlat idején tudvalévően **Jankovics Lőrinc** állami jószágigazgató volt a házigazdája **Ferenc Ferdinánd** trónörökösnek. Mint most értesülünk, a fenséges ur megajándékozta Jankovicsot, aki több hétre kénytelen volt otthagyni kényelmes lakását, hogy azt a trónörökös számára alakítsák át. **Ferenc Ferdinánd** a monogramjával ellátott ezüst cigarettatárcát ajándékozta a jószágigazgatónak, míg neje született **Jekelfalussy** **Mariska** briliánsal ékesített aranykarkötőt kapott a fenségétől. A trónörökös ugyancsak monogrammal ellátott aranyórát ajándékozott még **Sági Béla** segéd uradalmi intézőnek, akinek szintén volt szerepe a manőver alatt.

— **Fábry Sándor** kitüntetése a hivatalos lapban. A hivatalos lap mai száma közli, amiről már hetekkel ezelőtt megemlékeztünk, hogy a király **Fábry Sándor** dr. nak, az Acsev. vezérigazgatójának, kiváló érdemei elismerésül a Lipóterend lovagkeresztjét adományozta.

— **Az idő.** (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Tulnyomóan derült idő várható, gyöngye éjjeli fagygal, később hőemelkedés valószínű. Ma délelőtt 12 órakor a hőmérséklet 6.7 C. fok volt.

— **Beszűntetett vasuti forgalom.** A magyar államvasutak igazgatósága a következőket hozza a közönség tudomására: A szerb államvasutaktól vett értesítés szerint a szerb államvasut vonalain ma, október 5-én éjjel 12 órától kezdve további intézkedésig a személy és teheráru forgalmat beszüntetik. A keleti expressz hetenként háromszor közlekedő vonatai azonban mindkét irányban forgalomban maradnak és a szerb államvasutak vonalain külön menetrend szerint közlekednek. És pedig Belgrádból Szófia felé minden hétfőn, szerdán és pénteken, Szófiából Belgrád felé kedden, csütörtökön és szombaton. — A budapest-nyugati pályaudvarra pénteken este 11 óra 5 perckor érkező keleti expresszvonat Belgrád felé nem közlekedik tovább és kedden reggel a keleti expressz egyenesen Budapestre indul 6 óra 50 perckor Wien irányában.

Az Aradi Közlöny új menetrendjét lapunk vasárnapi számához mellékelve kapják meg helybeli előfizetőink.

— **Mesterséges tejet készítenek Kolozvárrott.** Kolozsvárról jelentik: **Rigler Gusztáv** egyetemi tanár, a kolozsvári tudományegyetemi egészségügyi intézet vezetője, már hónapok óta érdekes kísérleteket folytatott a közegészségügyi intézet vegyi laboratóriumában. Növényi anyagokból mesterségesen steril tejet próbált előállítani. Kísérletei az utóbbi hetekben sikerre vezettek, mert egy a tej anyagának teljesen megfelelő vegyi preparátumot állított elő, amely, szerinte, teljesen pótolja a természetes tejet. **Rigler Gusztáv** ezeket mondotta tanulmányáról:

— Kísérleteim eredményeképpen tényleg találtam egy olyan vegyi preparátumot, amely teljesen pótolja nézetem szerint a természetes tejet. Az általam elkészített mesterséges tej növényi anyagokból készül. Találmányom kipróbálása végett a belgyógyászati és a gyermekgyógyászati klinikán naponta már tíz-tíz literet használnak, hogy kísérletezzenek vele a különböző nemű és korú betegek, valamint a különböző fajú betegségekkel. Nagyon fontosnak tartom ugyanis megállapítani, hogy a beteg szervezetekre milyen hatással van ez a vegyi összetétel. Klinikáinkon a beteg gyermekek és felnőttek már napok óta isszák a mesterséges táplálékot. Ugy gondolom, hogy körülbelül egy hónap múlva lesz éretti a dolog, a mikor nemcsak magam, hanem a tudományos körök, a vegyészek és az orvosprofesszorok is megállapíthatják a dolog lényegét és tudományos szempontból hozzászólhatnak ahhoz, hogy készítményem, tényleg teljesen pótolja-e a természetes tejet.

— **Arad tanácsa a pilóta iskola ellen.** A tanács ugylátszik százszor megbánta, hogy a törvényhatóságnak egy Aradon létesítendő pilóta iskola szubvencionálását javasolta. Most látja, hogy a kellő tőke hiányában **Teleki Tibor** gróf óriási nehézségekkel küzd és csak nagy erőfeszítéssel tud egy egy bántortalan lépést előre tenni és ezért a maga részéről sem a legjobb kedvvel intézi a pilóta iskolával kapcsolatos ügyeket. Ma is két újabb kérelem felett kellett határozni és mindkettőt kedvezőtlenül intézték el. **Teleki** gróf elsősorban azt kérte, hogy a már a közgyűlés által repülőtér céljaira átengedett terület helyett, amelynek használatát a katonaság rengeteg sokféle feltételekhez kötötte, teszi csak szabaddá, a Csála alatt a Birkás-dűlőben, a gyakorló-tér mellett jelöljön ki a tanács újabb területet. Elutasították a kérelmet azzal az indokolással, hogy a közgyűlés határozatán nem teheti magát túl a tanács. Második beadványában a hangárok építésére kért engedélyt. Ezt sem adták meg, illetve felfüggesztették a döntést addig, míg a katonasággal a gyakorló tér használatára a város, illetve a gróf megegyezik.

— **Eltiltott mozireklámok.** Az **Uránia** és **Apolló** mozgósínházak újabb színes plakátjait az **Andrássy** uton felállított mozgólakokra akarta elhelyezni a **Czeiler** és **Glück**-cég és erre engedélyt kért a tanácstól. Az időközben megismert kérelmeket ez ideig a tanács teljesítette. Ma azonban, **Varjassy** **Lajos** polgármester ama kijelentése alapján, hogy sokan panaszkodnak nála a plakátok izléstelensége miatt, a tanács megtagadta az engedélyt és utasította a főkapitányt, hogy a jövőben, amikor az említett mozgósínházak engedélyét meghosszabbítja, a határozatban említse meg, hogy ilyen plakátok kifüggesztése tilos.

— **Eljegyzések.** **Fischer Béla** aradi nagyiparos eljegyezte **Kovács Márton** főtisztviselő leányát, Ilonkát Szegedről.

Sugár Sárkát eljegyezte **Berger Márton** Aradról. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Halálozások.** Őszinte részvételt keltett Aradon özvegy *Gebhardt Jánosné* elhunytának híre. Az urinő aradi rokonait ma sokan keresték föl részvétnyilatkozatokkal. A holttestet Aradra szállítják és itt hétfőn délután helyezik örök nyugalomra. Az özvegy urinő élete utolsó éveiben Debrecenben a fiánál lakott.

Nyiregyházi jelentik: *Bosnyák Béla* az OMKE. segédtitkára, ismert közgazdasági író ma nyiregyházi rokonai meglátogatására ide érkezett. Délben az ebédnél szívszélhűdés érte a 23 éves embert, aki nyomban meghalt.

— **Politikai párbaj.** A minap Abaujszántón, mint ismeretes, heves lefolyású politikai gyűlés volt, amely után többen összeszólalkoztak. Hír szerint négy lovagias ügy kerekedett a dologból. Az első párbajt ma délelőtt vívták meg itt Budapesten a Rákossy féle vívóteremben. Bárczay Ferenc munkapárti képviselő és az unokatestvére, Bárczay Gábor állott egymással szemben. A felek kétszer csaptak össze, miközben Bárczay Ferenc könnyű sebet kapott az arcán. A felek nem békültek ki.

— **Havazik.** *Mármaroszigetről* jelentik: Két nap óta erősen havazik, közben jégesővel vegvest. Kukoricát éretlenül kell letörni a téli időjárás miatt. Az árvizek és az esőzések miatt a termésnek csak harminc százaléka kerül fedél alá. — *Brassóból* jelentik: Hajnal óta erősen havazik:

— **Bóra.** A tenger melléken — mint Fiuméből táviratozzák — napok óta hideg bóra fúj, amely a hőmérsékletet erősen lehűtötte. A bóra miatt az Ungaro-Kroata Budapest nevű gőzöse Havannából nem érkezett meg. A társaság Hegedűs Sándor nevű gőzöse pedig nagy késéssel jött meg.

— **Az aradi iparosok I. betegsegélyző és temetkezési egyesület** elnöksége vasárnap délután fél 4 órakor a Batthyány utca 14. számú ház hivatalos helyiségében rendes havi ülést tart. — Ugyanezen alkalomkor havi befizetések eszközölhetők, valamint új tagok is felvételnek.

— **A székvadvari gyilkos tagad.** A múlt héten Székvadvar községben vakmerő gyilkosság történt. Miként megírtuk, háza tornácán éjszaka agyonütötték özvegy *Barna Gábornét* és megsebesítették *Ezti* nevű unokahúgát. A gyilkossággal szomszédjukat és sógorukat, *Barna János* székvadvari kishírtokost gyanúsították, akit mindjárt másnap elfogtak a csendőrök. *Barna* a csendőrségen beismerő tétét, most azonban az aradi törvényszék vizsgálóbírója előtt tagadásra fordította a dolgot. A gyilkosságot vadászfegyverrel követték el és a menekülő tettes két kilőtt tölténnyel együtt el is vettett özvegy *Barna Gáborné* udvarán. Ezek azonban Lancaster fegyverbe való, központi tűző hüvelyek. *Barna János*nál pedig a csendőrök lakásán elrejtve egy *Lefauché* rendszertű vadászfegyvert találtak, amelybe oldal-tűző, gyutús töltényeket használnak. Erre támaszkodik védekezésében *Barna János* is és megmásítva a csendőrök előtt tett vallomását, azt hangoztatja, hogy ő már csak azért sem lehetett *Barnáné* gyilkosa, mert a töltények nem illeszkednek bele az ő fegyverébe. A nyomozást most két irányban terjesztik ki: egyrészt arra, hogy nem kért-e valakitől kölcsön *Barna János* egy Lancaster fegyvert, amellyel tettét elkövette. A másik feltevés pedig az, hogy az agyafúrt ember szándékosan, a hatóság félrevezetésére dobott el egy-két fűres Lancaster-töltényt az udvaron, a gyilkosságot pedig a saját fegyverével hajtotta végre és az ebben használt töltényeket gondosan megsemmisítette.

— **Birtokcsere.** Az elmúlt napokban Aradon a következő birtokváltások történtek: *Bednár János* és tulajdonostársai eladják az aradi *Orcy* utca 28. sz. házat 34000 koronáért *Szevinu Flóra* és nejeének — *Fenyves Ignác* és családja az aradi *Batthyány* utca 38/a sz. házat 58000 koronáért *Kiss Mihálynak*.

— **A fia bűne miatt.** Szerdán lett öngyilkos Kaposvárott *Szlovák Ignác* malomtulajdonos. Most derülnek csak ki az okok, amelyek a szerencsétlen embert a halálba kergették. *Fia*, *Szlovák Tibor*, hétfőn harminckétezer korona értékű hamis váltót számítottatott le egy kaposvári pénzintézetnél. A váltókra *Szlovák Tibor* atyja nevével kiáltó *Weisz Jenő* földbirtokos aláírását is ráhamisította. A turpisságra szerdán rájöttek a bankban és felszólították *Szlovák Ignác*ot, fizesse vissza az összeget. A szerencsétlen ekkor értesült fia bűnéről. Fizetni nem tudott. Ejjel a városban kóborolni kezdett. A vasúti sínek mellett haladt, amikor robogva jött a budapesti gyorsvonat. Hirtelen a mozdony elé vetette magát, amely halálra gázolta. *Szlovák Tibor* még hétfőn megszökött. Körözik.

— **Neumann M.** uri szabó cs. és kir. udvari és kamarai szállító férfi-, flu- és leánykaruha telepe Arad Elősmert legjobb minőségű árú. Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre 5111

— **Csaló kereskedőseged.** A rendőrség ma letartóztatta *Strebán István* átlásnéküli kereskedősegedet, aki ellen *Kovács Zsigmond* vanceller és *Földényi Mihály* szőlőbirtokos feljelentést tettek csalás miatt. *Strebán* az előbbihez egy írással állított be, mely szerint *Dürr Gusztáv* fűszerkereskedő 15 kilogram szőlőt kér, az utóbbinál ugyanilyen módon 20 kilogram szőlőt csalt ki *Fajér Gyula* fűszerkereskedő nevében. Minthogy a kereskedők nem ismerték el a rendelést, a rendőrség a 25 éves segedet, aki már hatszor volt büntetve, letartóztatta annak beismerő vallomása alapján.

— **Magyar név.** *Kiskoru Csucker Dániel* aradi lakos családi nevének „*Csernai*”-ra kért átváltoztatása belügyminiszeri rendelettel megengedtetett.

— **Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget,** hogy bevásárlási utamból megjöttem és magammal hoztam a legújabb és legszebb párisi és bécsi őszi és téli modell újdonságokat. Üzletem régi jó hírneve garanciát nyújt a hölgyeknek, hogy olcsó áraink mellett senki sem versenyezhet velem. *Grünblatt Antonia* női kalap divatterme Szabadság-tér 11. 1765

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 5-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: *Született:* *Molnár Mátyás* vasutasnak *Jolán* nevű leánya. *Milánkovics Mihály* fuvarosnak *Mihály* nevű fia. *Hrabovszki János* asztalosnak *Magda* nevű leánya. *Vajda Mózes* kovácsnak *Erzsébet* nevű leánya. *Meghalt:* *Perzsol Péter* 28 éves csizmadia mester. *Házasságok kötött:* *Gráf Ferenc* szerelő *Hunyadi Ilonával*. *Pomázi László* cipész *Dascal Mária*val. *Titsch Gáspár* díjnok *Ráday Borza Irén*nel. *Branner Lajos* géplakatos *Geröcs Mária*val.

— **Ítélet az aranylopási perben.** Megírtnk már, hogy a rudai 12 Apostol-bányatársulat pörnyújtásért folyamodott a dévai törvényszékhez abban a nagyvárnyu aranylopási pörben, amelyben *Picek Sándor* kristyóri kereskedő orgazdasággal vádolták, aki szerintük a bányamunkásoktól megmennyiségű lopott aranyat vásárolt össze. *Piceket* ugyanis két évvel ezelőtt a kaposvári ítélőtábla elegetző bizonyítékok hiányában felmentette. Miatan időközben több bányamunkás vallomást tett, hogy évekenkel ezelőtt tényleg adtak el *Piceknek* a társulat bányáiból származó aranyat, a nevezett bányatársulat kérésére a dévai törvényszék helyt adott az új felvétel iránti kérésnek, amire a törvényszék a helyszínen kiállva, *Kristyór* községben nyolc napon át tárgyalta a pört. A beidéztet tanúk között 22 terhelőleg vallott a vádlott ellen. *Kurevszki Zsigmond* bányatanácsos, mint szakértő, azt állította, hogy az annak idején lefoglalt 36 darab arany golyó a gurabárai zúzdából került ki. Kétségtelen bizonyítékul mutatott az arany darabokban található rézsodronyszálakra, amelyek szerinte csak az Európában egyedül álló gurabárai zúzdából kikerült produktumoknak sajátosságai. A törvényszék ezek alapján tegnap hozta meg ítéletét, amely szerint *Piceket* az orgazdaság bűntettében bűnösnek mondta ki s egy évi börtönrre, öt évi hivatalvesztésre, továbbá az összes költségek viselésére s a lefoglalt két és fél kiló aranyának elkobzására ítélte. *Picek* a törvényszék ítélete ellen felebbezett.

— **Ötvös munkák ezüstből, platina foglalatok briliáns, gyémántkészerek, világhírű gyártmányok** *Igaz Sándor* elsőrangú ékszerészénél Arad, Andrássy-tér, Minorita-palota. Telefon 821.

— **A Koch I. szabászati tanfolyama** egyre több és több közönséget vonz. A nagyközönség rövid idő alatt meggyőződött arról, hogy Koch szabászati szaktanár teljes odaadással működik és tanítási rendszere olyan, hogy azzal mindenki a legkönnyebben teljes tökéletességgel elsajátíthatja a szabászat művészetét. A szaktanfolyam nagyszámú hallgatói között helyet foglalnak a város előkelő hölgyei közül igen sokan, de sok hivatásos női ruha varrónő is oly kiválóan és tökéletesen ismerte el Koch tanár tanítási módszerét és különösen szabászati mintáit, valamint minden utasításait, hogy tömegesen keresik most fel a tanfolyamot. Koch tanár a megnyilvánult közóhajnak engedve, hétfőn újabban kezdte meg a tanfolyamot a park vendéglő elkülönített termében. Hölgyeink figyelmét felhívjuk e tanfolyamra. 5555

— **Orvosi hír.** Dr. *Werner Sándor* bőrgyógyász és urológus külföldi utjáról visszatért. Rendeléseit Szabadság-tér 2. sz. alatt újból megkezdte.

— **Az új lakbérleti szabályrendelet** életbelépte alkalmából ifj. *Klein Mór* könyvkereskedő az új szabályrendeletnek megfelelő lakbérleti szerződési nyomtatványokat adott ki, melyek az új szabályrendeletnek bérbeadót és bérlet egyaránt érdeklő legfontosabb rendelkezéseit tartalmazzák. A szerződés tervezet egy aradi ügyvédnek, az „*Aradi ház- és telektulajdonosok szövetsége*” ügyészének a munkája.

— **Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét az Asztalos Sándor-utcai Csispekáruháznak** mai számunkban közzétett meglepően érdekes hirdetésére.

— **Vásárló közönség szíves figyelmébe** ajánljuk a *Weitzer János* utcában (főpostával szemben) már megnyitott üveg, porcellán, lámpa és díszművek versenytáruháza, hol a legizlésebb képkeretek is legolcsóbb árakban aznap elkészíttetnek. — Üzletelv: Szolid kiszolgálás, szabott árak mellett. Telefon 934.

— **Kevés fűtő-anyag szükséges a „Cora”** folytonzó kályhák használatánál. Ugy ez, mint másfajta jóminőségű kályhák és tüzhelyek olcsó árért kaphatók *Póhm János* vaskereskedésében Szabadság tér 6571

— **A legújabb női táskák** már megérkeztek *Hegedűs Gyula* cégnél.

— **Végre nem okoz gondot, hogy hol vásároljuk meg legelőnyösebben üveg, porcellán és disznó tárgyakban szükségletünket,** mivel *Fischer Mór Andrássy-tér 20.* alatt levő specialis üvegüzletében ugy ezen cikkek, mint alkalmi ajándékok és viranycsillárok legolcsóbban szerezhethők be. Képkeretekben legnagyobb választék, legolcsóbban elkészíttetnek. Telefon 568.

— **60 kötet könyv havi 1 kor. 40 fillért 180 hangjeggy havi 2 kor. 40 fillért** kaphatók kölcsönzésre *Kerpel Izsó* kölcsönzőintézetében, Aradon,

— **Cocus lábtörő, cocus szőnyegek, fűdő gyékény, parquet kefe, parquet beeresztő kefe, seprők, tisztító szerek, ruha, haj és fogkefék és az összes háztartási cikkek legnagyobb választékban és legolcsóbban** *Hegedűs Gyula* cégnél, Andrássy-tér 15.

— **Arad város új lakbérzsabályrendelete** *Kerpel Izsónál* kapható.

— **Smyrna munkák a legjobb anyagból,** három kivitelben, eredeti stílusú mintákban. *Női kézimunka különlegességek,* a legcélszerűbb és legjobb kivitelben. Himző anyagok és kelékek, rövidárak, harisnyák, keztük, szallagok, csipkék csak a legjobb minőségekben. *Scherhag H.* és fia cégnél, Hermann-palota. Telefon 941.

— **Használt tankönyvek még mindig kaphatók** *Inyusz I.* és fiánál csak a Weitzer-utczában.

— **Kotányi féle paprika, kávé, tea** felülmulhatalan. Egy dűli előadó Robitsek József, József főherceg-ut 8.

— **A legmegbízhatóbbak a Messenger-bojok** Telefon 816.

— **Esperanto könyvek** *Kerpelnél*.

TARKASÁGOK.

*

(A hitel.) Egy aradi nagykereskedő megígérte régi vevőjének, gyéresi Koch Dávidnak, hogy ha pontosan fizet, 1000 korona áru kelmét is ad neki hitelbe. Mikor belép Koch a boltba, látja, hogy egy másik vidéki kereskedő halomra rakatja maga elé az árudarabokat. Hát ő is így cselekedett. A boltoslegények nem győzték ehbe hordani a különféle szöveteket. Mikor ezt látja a nagykereskedő, így szól:

— Hallja maga Koch ur, én magának csak csupán 1000 koronáig nyújtok hitelt és maga a fél raktárt rakatja ki magának. Amire Koch így felelt:

— No? Az a másik vevő még többet hagyott levenni magának.

— De az a vevő nem hitelbe, hanem készpénzért vásárol!

— Azt mondom én magának, hogy az én váltócskám jobb, mint a másiktól a készpénz. Mert tiz esztendő után annak a pénzből a maga fiának már nem lesz a kezeibe egy fillér sem, de az én váltócskám még a dedunokájának is megmarad!

*

(Vidéki vendéglőben.) Lebergnyegi Tihámér kereskedelmi utazó későn érkezik Iháros-Szalókra és gyorsan megvacsorálva, fáradtan dől az ágyba. Már jó fenn járt a nap, de a vendég egyre alszik még. Silbermann Jakab, a vendéglős, türelmetlenül kezd. Végre, úgy délre jár az idő, benyit Lebergnyegi urhoz és így szól:

— Hallja kérem ifiur, mindjárt deket harangozzák! Keljen már föl!

— Ej, — mondja az utazó — engedjen még aludnom!

— Nem lehet!...adja vissza a szót Silbermann ur. — Szükség van a lepedőre! Ebédre kell teríteni!

*

(Orvosi tanács.) Egy kereskedőről, ainek mostanában súlyos üzleti gondjai vannak és nem jól állnak kereskedelmi könyvei, azt beszélték, hogy az elméje meghabborodott. A családja orvost hozatott, de az kijelentette, hogy a baj rendkívül komplikált és legjobb lesz, ha konziliumot tartanak a beteg fölött.

Össze is ültek az orvosok. Az egyik ideggyógyász azt mondta a tanácskozáson:

— Ez a baj olyan, hogy nem is tudom hirtelen megállapítani a kórtünetet. Meg kell nézni előbb orvosi könyveimet, hogy találom-e hasonló betegséget?

Egy fiatal orvos, akik jó megjegyzéseivel nem egyszer nevetette meg társait, ezt mondta ekkor:

— Kollega ur ne az orvosi könyveket nézze meg, ha ennek az urnak a baját tudni akarja, hanem az ő üzleti könyveit.

*

(Céglíratok.) Hiába! Budapest még mindig nem tanult meg magyarul. Lépten-nyomon szembe ülik az a céglíratok révén, amelyek közül a Teréz-körúti egyik csomogás üzletén látható ez a felírás:

Metternich Sándorné hercegné
tejtermékeinek elárúsítása.

Nem kevésbé érdekes ez a dob-utcai felírás:

Steiner H. férjruhák.
Saját készítményű urak részére.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzése, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” liliumtej-szappan. Védjegye „Steckenpferd”, készíti Bergmann & Co. cég Töschel a/E. — Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár s minden szakszobában vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera” liliumtej-krem fehérrés és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 fillért mindenütt kapható. 781

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület e hó 5-én, Váradhelyi József igazgató elnöke alatt tartotta saját székházában IV. igazgatóválasztmányi gyűlést, melyen az egyesület elnökén, Zselénski Róbert grófnak kívül a választmányi tagok is szép számmal vettek részt. Az elnöki jelentés, melyet Ipolyi-Keller Iván ügyvezető titkár terjesztett elő, beszámolt az egyesület által a nyár folyamán rendezett tenyészállat díjazásokról. Nagyiratos községnak hevívásár engedélyezése iránti kérvényét mezőgazdasági szempontból pártolónak tartja az egyesület, ellenben Elek községnak 4-ik országos vásár engedélyezését célzó határozatát nem tartja indokoltnak. A földmivelésügyi miniszter felhívása folytán az egyesület a barackai állami szőlőtelepen fentartott szénkéreg raktár beszüntetését hozza javaslatba, miután ezt a szőlőgazdák egyáltalán nem veszik igénybe. Ugyancsak ez alkalommal került tárgyalás alá az aradhegyaljai szőlőgazdáknek a csálai és barackai állami szőlőoltványtermelő telepek felosztása érdekében a földmivelésügyi minisztériumhoz intézett s támogatás végett Aradvármegye és Arad város törvényhatóságaihoz, valamint a gazdasági egyesülethez is benyújtott felirata is, melyre vonatkozólag a gazdasági egyesület azon álláspontra helyezkedik, miszerint hogy tekintettel arra, hogy a belföldi szőlők ujtásánál már nincs szükség az állami oltványtermelésre az állami telepek felosztásának eszméjét pártolja és azt javasolja, hogy a minisztérium ezen telepeknek értékes befektetését az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vagyis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének végrehajtó bizottsága, valamint a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete véleményének meghallgatásával inkább a borértékesítés előmozdítására és egyéb hasznos mezőgazdasági intézmények létesítésére fordítsa.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tájékoztató tudósítás.

Budapest, október 5.

Készáru.

Amerika 1½, magasabb. Kínálat, vételkedv korlátozott, 20 ezer mm. változatlan.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912 októberi	11.41	11.42 11.43
Buza 1913. áprilisi	11.91—11.92	11.91—11.92
Róza 1912 októberi	9.73	9.73 9.71 9.72
Róza 1913. áprilisi	9.20	10.21 11.18—11.19
Tengeri 1913. májusi	7.72	7.73 7.72—7.73
Zab 1912 októberi	11.40	11.41 11.43 11.44
Zab 1913. áprilisi	10.89	10.90 10.87—10.88

Az árak 50 kilónként számítva.

A temesvári tőzsde
árjegyzései.

Gabonaneműek:

Buza (74—79 kg.)

To onáll	20.65—21.50
Temesi	20.55—21.40
Krassói	20.45—21.30

Róza	18.40	18.60	II.	18.—	18.20
Arpa	18.—	18.20	II.	19.—	19.20
Zab	19.40	19.60	II.	19.—	19.20
Tengeri: magyar	20.—	20.20	Román:	20.—	20.20
Répe:	—	—	—	—	—
Heremag: vörös	120—	140—	Lucerna:	100—	120—
Buzakorpa azonnali (finom)	—	—	—	12.20—	12.30
(durva)	—	—	—	12.40—	12.50
Oktober-decemberi (finom)	—	—	—	12.—	12.20
(durva)	—	—	—	12.20—	12.40

Január—májusi (finom)	12.40—12.60
(durva)	12.60—12.80
Tengeri (határidőre)	11.40—11.60
Burgonya: fehér 6.10—6.20; rózsás 6.80—6.90	

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Október 5. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	105.50
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	85.45
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	—	—	—	74.—
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	—	—	—	86.25
Norvát-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	86.25
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	—	—	—	205.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	150.25
Osztrák járdék papírban	—	—	—	85.70
Osztrák járdék ezüstben	—	—	—	89.20
Osztrák járdék aranyban	—	—	—	109.50
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	85.70
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	155.—
Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	—	21.00
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	811.50
Osztrák hitelintézeti részvény	—	—	—	625.—
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	—	—	—	713.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19.10
Német birodalmi márka	—	—	—	117.80
Londoni vista	—	—	—	24.13
Páris vista	—	—	—	95.42 ¹ / ₂
10 márkás arany	—	—	—	23.55

Kőbányai sertéspiac.

— Október 5. —

Október 4. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 162—164 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 166—168 fillér. Közép (páronként 240—280 klgr.) 174—176 fillérig.

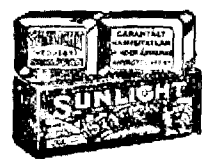
Felelős szerkesztő:

Bolgar Lajos.

CSAK EGY FAJTA
Sunlight
Szappan

létezik, figyeljen jól a szappanra és dobozra, mindkettőn érthetően olvasható a szó SUNLIGHT.

ÓVAKODJUNK AZ UTÁNZATOKTÓL!

Minden darab Sunlight-szappanál K. 25,000 a kezesség, feltétlen tisztaságáért.

Lever & Co., G.m.b.H., Wien III.

6801

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi szinapadj
Ma vasárnap, 1912. október 6-án:

1. A félelmes nővérek. Humoros. — 2. Tarantella. Szenszációs variété dráma 3 felvonásban. — 3. A bandita nyomozása. Kacagiató.

Az előadások kezdete délután 2 órától folytatódóan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártaszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. — Gyermek a IV. hely kivételével a felét fizetik. Műsort ingyen kapni a jegyzedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Bárá Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma vasárnap, 1912. október 6-án

1. Frigyes szerelmes. Humoros. — 2. Az özvegy kőrői. Kacagiató. — 3. Keresztülhúzott tervek. Detektív-dráma 3 felvonásban.

Előadások délután 2 órától kezdve esti fél 12 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni. — Minden előadásban katonazenekar játszik. Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fillér, III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1912. október hó 6-án:

Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárakkal:

Leányvásár.

Eredeti operette 3 felvonásban.

Este 1/8 órakor rendes helyárakkal:

Bérlet.

C) Bérlet.

Diszeladás.

„1848.”

(H a d a k u t j a.)

Látványos énekes színtű, előjátékkal és 8 képből. Írta és zenéjét szerzte: Verő György Rendező: Kesztyer E.

SZERZŐK:

Petőfi Sándor Kesztyer Ede.	Lackó Eszter	Huszár K.
Jókai Mór Várnai Jenő.	Zakár	Kállay Jolán.
Zakár József Hajdutska L.	Kirási, neje	Győző A.
A felesége László Etel.	Balta János	Benkőné.
Darkó Mózes Polgár S.	Delli Lajos.	
Debőr, neje Follinszéné.	Pupa Mihók	Beregi S. dr.

Kezdeté este 1/8 órakor.

NYILTTÉR.*

Az összes gyártmányok legjobbjá

6813

Alólirottak a maguk, valamint a számos rokon nevében is mélyen megtört szívvel jelentik a felejthetetlen jó édes anya, anyós, nagyaanya, nővér és rokonnak

özv. Gebhart Jánosné szül. Jachini Julia,

folyó évi október hó 4-én, déli 12 órakor, életének 81-ik évében, a Mind-nható rendelkezéséhez képest, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.

Az is ebben boldogult földi maradványai Debreczenből Aradra szállíttatnak hol folyó hó 7-én délután 3 órakor a felső temető halottas házáól a róm. kath. egyház szertartásai szerint fognak a felső temetőben lévő családi sírkertben örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő gyászmitse áldozat az elhunytnak lelki üdvéért folyó hó 8-án délelőtt 9 órakor fog a helybeli főt. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Arad, 1912. október hó 4

Áldás és béke poraira!

Özv. Morelli Lajosné szül. Gebhart Paula, Eckhart Edéné szül. Gebhart Teréz, Moess Károlyné szül. Gebhart Mariska, Gebhart István, gyermekei: Eckhart Ede, Moess Károly, vejei: Gebhart Istváné szül. Spitzer Paula, menyé: Jachini Fritzes, fiúvére: Morelli Ferenc és neje, Endrődi Ede és neje, dr. Eckhart Ferenc, Eckhart István, Eckhart Sándor, Moess Károly, Moess Gyula, Moess Tibor, ifj. Gebhart István, Gebhart Juliska, unokai. 6306

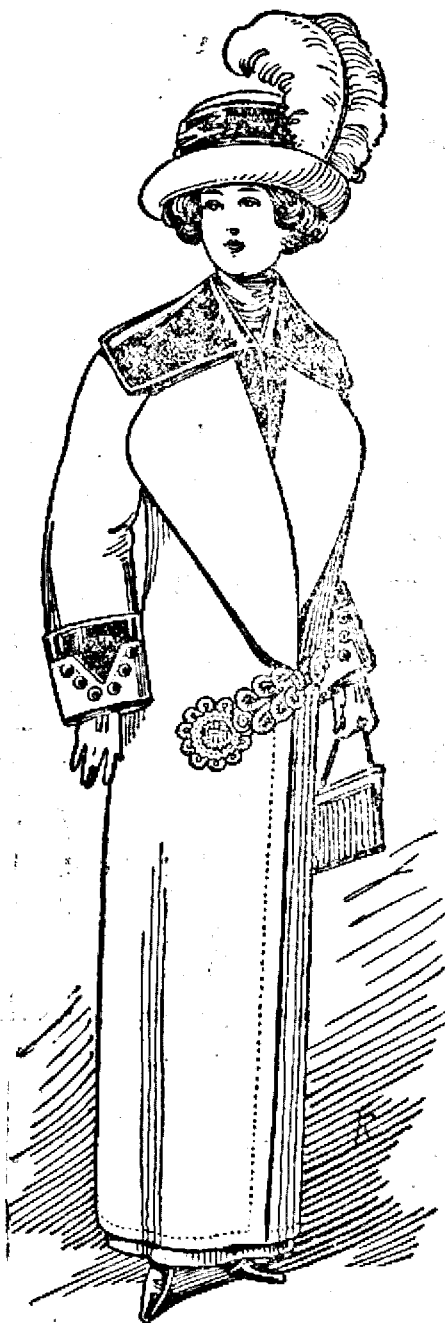
Varga Imre első temetés rendező intézete Arad Minorita-palota. Telefon 37. sz. Éjjeli telefon 738

GYÖRGY MENYHÉRT ÉS TÁRSA

női felöltők áruháza
Arad, Andrassy-tér 8.

TEL:
855.

SZABOTT
ÁR

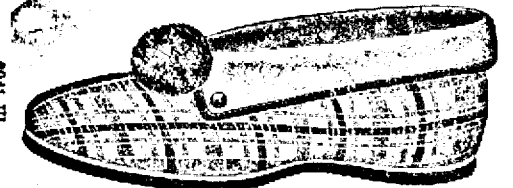
Ujdonságok:

Angol felöltők
Plüsch kabátok
Posztó köpenyek
Szörme kabátok
Színházi köpenyek
Leányka és
Gyermekek kabátokban
Szörme garnitúrák nagy választékban

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-utca 12. Telefon 335

Valódi teveször comólcipő.

Férfi 5 kor. Női 4 kor. Gyermekek 3 kor.
kapható

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Telefon
335.

Cipőim kényelmesek
mivel azokat

Telefon
335.

2041-V.

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. sz. veszem.

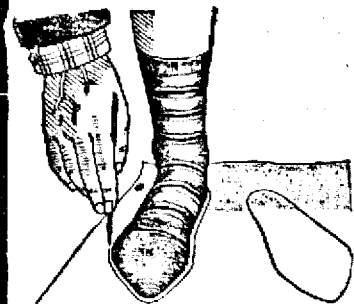
Világhírű
Hazelwood
amerikai
cipők

egyesüli lerakata 16 K., 20—24 K. árban

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

2041-IV

Tájékoztatás cipőrendelésnél!

Írásbeli rendelésnél elegendő, ha papírra rá-
lépve a láb kör-
vonalaait ironnal
megjelöljük, mint
az ábrán látható.

2041-VI.

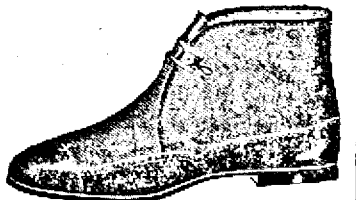
KUTÁNYI J., ARAD,
Vörösmarty-utca 1. sz. Telefon 335.

Sárcipő (Galosch)

nyel és anélkül

Férfi 6 kor. Női 5 kor.

Szabott árak.

Óriási választék hócipőkben

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Nyíltter.

1941

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI-FELE
GLASSHUBLER
SAVANYÚVIZ

A dugo égetése

A legutak
megbetegedéseiről,
a garat és hörgők
hurullását, tüdő- és
mellbélgyulladásait.

6997

Gyógy-kátrányszappan

G. Heil & Co. gyártmánya.

Ez a szappan mindenféle bőrbetegségek, különösen a
szépség kedvelőinek számára ajánlott.

mindennemű bőrkifutások.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Berger-féle glicerin-kátrányszappan.

Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Berger-féle borax-szappan.

Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

Az érzékeny és viszkető bőrre és a különböző bőrbetegségekre, továbbá a
szépség kedvelőinek számára ajánlott. Ez a szappan mindenféle bőrbetegségeket,
különösen a szépség kedvelőinek számára ajánlott.

KÖHÖGÉS

rekedtseg és bu ut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle pametefü cukorkánál!
Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és hatá-
rozottan **RÉTHY-féle** érzünk, mivel sok
hasznátalan utánzata van. 6908
Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név.
1 doboz ára 60 f. l. m. mindenütt kapható.

Korányinál

a Szabadságtéren

Mesés öltönyök már 10 K.-tól

Angol felöltők „ 16 K.-tól

Nagy választék téli és
szőrme kabátokbanÓriási választék cipők-
ben és kalapokban.

Értesítés.

A szövő fonal eladásával foglalkozó keres-
kedő urak becses tudomására hozzuk, hogy a

Magyar Általános Hitelbank

az általa képviselt összes fonodák és pedig:

Dugaresa, Haidenschafti, Aradi Hungária,
Rózsahelyi, Pottendorfi, Elitz, Ujpesti, Roth-
kostelezi, Teesdorfi, Grohmann, Sam. Singer-
Erben, Schönaui stb. stb. gyártmányainak
eladásával Arad- és Csanádmegyékben, továbbá
Temes-, Torontál és Hunyadmegyék, Arad-
megyét határoló részeiben egyedül és kizárólag
cégünket bízta meg.

Arad, 1912. október hó.

6273

Mihály és Bruckner.

Cipő különlegességek

Iványi Menyhért

Aradon, Forray-utca

Eredeti amer. férfi vagy női

fekete vagy barna ... 13 K.

Antilop divat magas cipő ... 14 K.

Eredeti angol kalapok nagy

választék Gyukits kalap ... 10 K.

Női vagy férfi sevrő cipő ... 9 K.

8451

Egy 2 középiskolát végzett 14 éves

ügyes fiu

nyomdász-tanulónak

felvétetik.

Következő

ujdonnások

érkeztek

KERPEL IZSO

100.000 kötetes

kölcsonknyvtárba:

Alba Nevis: Ádámok, Évák, Gábor A.: Pesti
sirámok, Krudy Gy.: Francia kasély, Gró J.:
Nobel Árpád kalandjai, Snaith G.: Fitzné, Croker
M. B.: Aszszony a bakon, Daudet E.: Az élet
sodrában, Voss S.: A költő és az asszony,
Tolsztoj L.: Hadzsi—Murát, Bodkin D.: Beck
Pál, Bang.: Úton, Potapenko: Egy család törté-
nete, Kalnoki I.: Igen Czenczi, Dumas: Napoleon
élete, Tabéry G.: A néma harc, Baret A. W.: A
toweri titok, Lázár J.: Betulla virága, Ka-
rinthy F. Esik a hó, Herceg F.: Alomor-
szág, Szomory D.: Györgyike drága gyermek.
France Anatole: Pinguinek szigete, Bródy
S.: Imre herceg, Csehov: Az orvos fele-
sége, Koronghy D.: Diadalének, Szemere Gy.:
Ahazatlanok, S. rindberg: Történelmi miniatűrök.
Kóbor T.: Aranyhajú Rózsika, Krudy Gy.:
Szindbad utazásai, Weber—Gorse: Csitri, Biró L.:
Kunzállási emberek, Móricz Zs.: Magyarok,
Földes I.: Nincs tovább, Herczeg F.: Éva boszor-
kány.

Németben: Bernhard O.: Adelheid Ro-
lands Schicksal, Voss R.: Die Herzogin von
Plaisanze, Werner E.: Weg des Schicksals,
Hartwig G.: Wenn du mich liebst, Jugendträume,
Die goldene Gans, Stacpoole V.: Die letzte Karte,
Schweriner O.: Mit versiegelten Orders, Her-
cog R.: Die Burgkinder, Raff H.: Der Nebel-
reiter, Scheider M.: Zwei Ehen, Georgy E.:
Die Erlöserin, Hardt E.: Die lieben Nächsten
Brandenfels H.: Das Kuckucksei, Glyn E.:
Der Liebesroman einer Königin, Selmer G.:
Der Inspector auf Litala, Hauptmann H.:
Wer bin ich? Klinkowstroem: Der Schatz im
Grossen Bären, Gager—Rospoth: Der Roman
einer Hofdame, Lux A.: Grillparzers Liebesroman,
die Schwestern Fröhlich, Warner A.: Leslie
und ihr Verehrer, Altenberg P.: Was der Tag mir
zuträgt, Wie ich es sehe, Hardt H.: Aus dem Para-
dise, Spätgen D.: Der Sieger.

Kölcsöndíj havonként 1 koron
40 fillér vagy kötetenként fi-
zetve 10 fillér.

Vidéki bérlok is a legfigyelemesebb kiszolgálásban
részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonnások érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 kor.,

vagy tüzetenként 20 fill.

Legújabbak: Vincze: A limonádé ezredes,
Nádor: Szeretnék Párisban élni, Clark: Kármag
ur! Zerkovitz: Hogyan megáll a gép! Hetényi:
Mi lesz a pusziival Micikém, picikém, vicikém!
Az én fiam, Weiner: Ujjal! Baumann: Ne
siessen úgy Nagysád! Gumble: Az állatkert.
Zerkovitz: Sokszor úgy szeretnék sirni, Egbert:
Hova megyünk mulatni este?! Botsford: Jer
ide kicsi szépm! ... E. Eysler: Der Frauen-
fresser.

Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése

KERPEL IZSO,

könyv-, zenemű és papír-
kereskedése Aradon

FONTOS ÉRTESÍTÉS!

Óriási készletünk teszi lehetővé, hogy elsőrangú amerikai cipőkülönleges-ségeinkben minden láb megtalálja a helyes méretű és a láb alkatának megfelelő formájú cipőt. Egy kísérlet mindenkit meggyőzhet ennek valódiságáról, annál is inkább, mert meg nem felelő cipőket mindenkor kicserélünk.

KÉRJE ÁRJEGYZÉKÜNKET
S A MÉRTÉKVÉTELI UTASÍTÁST!

AMERICAN SHOE COMPANY Ltd.

Központi főüzlet:

Budapest, IV. Királyi tér 1. Királyi bérp.

Üzletek:

V. Dorottya-u. 6. Erzsébet-körút 42.

Debrecen: Piac u. 44.

Zagreb: Ilica 22.

5963

Aradi Luxus Garage Automobil

kölcsönző és Boy-vállalat József főherceg-ut 17.

Ajánlja a nagyközönségnek a leghíresebb gyártmányu „Benz” kocsijait helybeli és messze vidéki utakra a legmegtérültebb díjazás mellett. Megrendeléseket a Petőfi utcai felvételi iroda (Telefon 826.) valamint a József főherceg-ut 17. számú és központi iroda is elfogad. Ugy nappali, mint éjszakai szolgáltat. Tájékoztató a városbani sétakocsizásra 1 óra 10 korona, 1/2 óra 5 kor., 1/4 óra 2 kor. 50 fill., vasúthoz 2 kor., Új-Aradra Fő-ut végéig 3 kor. 70 fill. Esetleges felszólamlások József főherceg-ut 17. szám alá intézendők. :- :-

Kerékpáros gyorsfutárjai

Telefon szám: 826.

a legmegbízhatóbban és leggyorsabban elvégzik a nyert megbízásokat. A luxus boyok díjazása feltétlenül olcsóbb, mint bármelyik más hasonvállalaté.

Nappal 1/4 óra 40 fillér, este 1/4 óra 60 fillér, 25 lappal bíró bérletfizetek beszerzése mellett 1/4 óra csak 20 fill.-be kerül.

Vizcsepp nagyító üvegen át nézve.

Egy tüdőbajos egyén tüdejéből vett csepp folyadék — harmadnapra halála után — a lentebbi ábrázaton feltüntetett microbokat foglalta magában.

A Goudron-Guyot megöli ezen microbokat, úgy a vízben, mint a tüdőben.

6851

Körülbelül harminc évvel ezelőtt sikerült Guyot H.-nak a híres párisi gyógyszerésznek a kátrányt feloldhatóvá tenni. Kapható minden gyógyszerárban „Goudron-de-Guyot” név alatt egy sűrű kátránykivonat, mely vízben feloldva tiszta és hatásos kátrányvizet szolgáltat. Elégséges étkezésnél egy pohár vízbe, avagy más italba 1—2 kávéskanálnyi „Goudron-Guyot”-ot keverni.

A „Goudron-Guyot” rendes használata abban érvényesül, hogy rövid időn belül meggyógyítja a legmakacsabb hurutot és a már meggyökeresedett gőgsippyulladást is. Előfordult azonban az az eset is, hogy kifejlődött tüdőbajnak is elejét vette, amennyiben megakadályozza a tüdőgümő felbomlását és a bacillusok szaporodását meggátolja. Ennél egyszerűbb és erősebb szert nem is lehet előállítani.

Ha alkalom adtán az eredeti „Goudron-Guyot” helyett más gyártmány lenne Önöknek ajánlva, ne bízzanak benne, mert az ily gyártmány csak hasonhajtás miatt kerül forgalomba. Elhanyagolt tüdőbaj, hurut, csúszláz és fuladás ellen mulhatatlanul szükséges a valódi Goudron-Guyot. Norvégiában növekedő tengeri fenyőfa különlegességéből készül és a feloldható kátrány feloldója saját gyártmánya. Ez a tény legyen elégséges annak elismerésére, mennyivel hatásosabb az eddig produkált szerekhez képest. Tévedés elkerülése végett figyeljünk a védjegyre. A valódi „Goudron Guyot”-ra nagy piros betűkkel violet, zöld és piros alapon, keresztezve, van a Guyon név kitéve és ép így a cím: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

A gyógymód nem kerül 10 fillérnél többre naponta és használ.

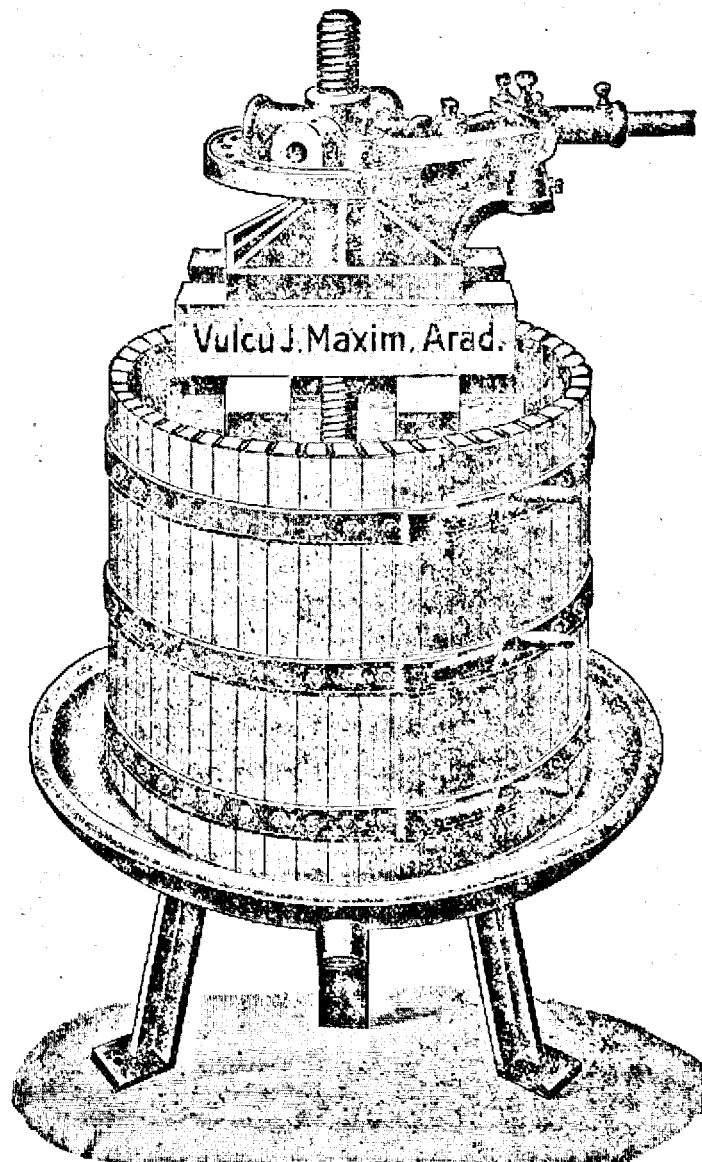
U. J. Azon személyek, kik a kátrányt megszokni nem bírják a „Goudron-Guyot”-ot „Capsules-Guyot”-tal helyettesíthetik. 2—3 pasztillával étkezés után, az előbbi gyógymóddal hasonló eredményt érni el. Étkezés előtt, avagy közben ezen kapszulák könnyen emészthetők, a gyomorra a legjobb hatást gyakorolva, az egész szervezetet általános jólétét mezdítják elő.

A valódi „Guyot” kapszulák fehérek, melyek mindegyikén a Guyot név van fekete betűkkel rányomtatva.

Raktár: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris és az állam összes gyógyszerárba.

Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Vojtek Kálmán, Rozsnyay Mátyás gyógyszerészeknél és minden jó gyógyszerárban. Nagyban Arad és vidékének: Vojtek és Wajsznál.

VULCU I. MAXIM gépgyára ARADON.

Ajánlja
elsőrendű

bor-
sajtóit

legjutányosabb
árban.

3867

Kérjen
árjegyzéket.

A köhögés.

Egyike ama számos apró bajnak, amelyet eleinte nem szoktunk figyelemre méltatni. Hogy ez milyen helytelen eljárás, azt az orvosok és a betegek egyaránt bizonyíthatják, akik már kétségbe vonják a gyógyulás lehetőségét, noha a betegség csak könnyű köhögéssel kezdődött. Ha tüzebben érdeklődünk egy ilyen szájalomra méltó emberfia iránt, a legtöbb esetben azt hallhatjuk, hogy aránylag rövid idővel ezelőtt még egészséges, sőt viruló egészséges ember volt. Egyszer valahogyan meghűlt, köhögni kezdett s a köhögés makacsul tartotta magát. Az azelőtt egészséges étvágy megcsökken napról napra, az erő hanyatlani kezdett, az arc sápadtabb lett s az orvos, akit végre mégis megker-

deztek, megállapította a tüdőbajt, a mely kitörően van, vagy ki is tört már, s a melynek gyógyítása tudvalevően sok nagy akadályba ütközik. A betegségnek ezt a szomorú lefolyását százszor és ezerszer hallhatjuk. S ha nem is von mindig maga után ilyen nagyon szomorú következményeket, annyi bizonyos, hogy a hosszantartó köhögés ritkán marad elszigetelten, hanem maga után vonja a légzőszervek legkülönbözőbb megbetegedéseit. A népek tehát akkor is, mint sok más esetben, igaza van, a mikor *granus köhögésről* beszél. De a legnagyobb bizalmatlansággal kell néznünk a köhögést olyankor is, a mikor egészséges, robusztus embereknek mutatkozik, valósággal meg kell döbbenünk tőle, ha gyöngébb, vagy éppen örökletesen terhelte embereknél vesszük

észre. Ezeknél csak a rögtönös és célszerű kezelés hárihatja el a később csaknem teljes biztonsággal fölépülő tüdőbajt. Ha ezt a tényt mindenütt tudnák és figyelembe vennék, sokkal kevesebb könnyet ejtenénk drága hozzátartozóink elvesztéséért. A kiket javakorban szakított el tőlünk a halál. Ha valamikor, ugy ebben az esetben igazán beválik az az igazság, hogy könnyebb a betegséget megelőzni, mint meggyógyítani. És a megelőzés olyan könnyű lenne, ha a sok fölkinált szer közül ki tudnánk válogatni az igazit! Ezért kérdezz meg az orvosát, a ki bizonyára Sirolin „Rochet” fog rendelni, a melynek segítségével minden köhögés és kezdődő tüdőbaj a leggyorsabban és a legártalmasabban gyógyítható. A gyógyszerárban kérje nyomtatékosan: Sirolin „Rochet”. 6841

RÉMMAGAS

Árakat fizetnek gyakran

férfi és női szövetekért.
Ezt minden magánember elkerülheti, ha szükségletet ezen, valamint szilárd len és mosóárakban közvetlen a gyári piacról szerzi be. Kérje tehát

ősz és téli szövetmintáim
költségmentes megküldését melyek 8 napon belül visszaküldendők. Kizárólag elsőrendű gyártmányokat tartok raktáron.

SCHMIDT FERENCZ
postabiztonságos árúháza Jägerstr. 138. Szilárd. 6617

ELADÓ

saját termésű ménes—paulisi szőlőhegyen 1902—1906. években termelt jó

vörös bor.

Bővebbet: Hruzek Béla

111 földbirtokos ujaradi lakosnál.

Laczina Vencei

mű- és kereskedelmi-kertész

Arad, Török Gábor-utca 7. sz.

Virág-üzlet: Boros Béni-tér 1. sz.

Elvállal mindennemű kertek és parkok átalakítását és rendezését **diszcserjék, bokrok és magastörzsű rózsákkal**, nemkülönben mindennemű **sorfákkal**, úgymint **gesztenye-, Ulmus-, Magnoliák-, Buxus-, Thuja stb. dísznövényekkel**

Halottak napjára

csokrok és koszorúk nagy választékban virágüzletben. 5928

Ertesítés!

Megérkeztek a legújabb

női modell-, plüs-, bársony-,
dublé- és posztó-kalapok
rendkívül meglepő olcsó árakban.

Férfi divat: nyulszőr-, kemény-
és puha-kalapokból nagy raktár.

Iskolai fiú-gyermekkalapokból 3000 darabot olcsón elárusítok 2 koronától kezdve 3 koronáig minden divat színben. Ugyszintén minden kalapjavítások és festéseket a legújabb modell után elvállalok.

Tisztelettel 1658

Bittenbinder Konrád

első aradi villanyerőre berendezett kalapgyártás nag, banés kicsinyben

Arad, Deák Ferenc-u. 42.

A Fehér Kereszt szállodával szemben.

Haszonbérbe

adó, közvetlen a Körös mellett fekvő tonyha és gyümölcs KERTÉSZET.
Bővebb felvilágosítást

a Monyorói uradalom tisztartóságánál
Monyoró u. p. Bokszeg.

BÁNYFY LAJOS

építészeti irodája

ARADON

Illés-utca 72/b sz. alatt

Tervez, épít, javít és elvállal kisebb-nagyobb építkezést felelősségteljes kivitelben, legolcsóbb árakért. Költségvetéssel és vállalttervezettel készséggel díjmentesen szolgálok.

4698

MUNK R. és TÁRSA

Csomagoló-hordó, Parkett és Faáruháza

KARÁNSEBES.

Ajánlja készítményeit:

Fagyaport és kitűnően bevált Ládika

szőlő és gyümölcs csomagolására. 4601

Álványok, szőlő és gyümölcskezeléséhez és eltartásához.

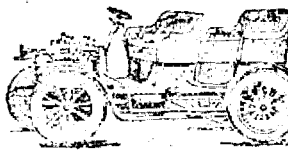
Gőzölt Bükkfaparketta legjobb kivitelben, kartelen kívül.

Különlegesség

Cserépszárítókeretek hornyolt és hód-farku cserép szárításához.

KORZÓ AUTÓ KÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT : ARADON.

Telefon 206.

Telefon 206.

Garage Nádor-utca 10—12. Bérelhető: turára, napra, órára. Szolgálat: reggel 7 órától este 7 óráig. Tulajdonos Novák Gusztáv.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári rak-tára, valamint valódi

lignum sanctum-tekegolyók és bábuk

legjutányosabb árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű és játéka-ru üzletében 1871

ARAD, Szabadság-tér 21.

Igen tisztelt megrendelőim és az uri közönség szíves tudomására hozom, hogy a legfinomabb **valódi angol**

divatszövet különlegességeim

nagy választékban megérkeztek. Szöveteim

nemcsak a legelsőrendű minőségűek, hanem a legizlésesebbek is, ugyszintén a kiállítás és munka is annyira, hogy bármely elsőrangú fővárosi céggel versenyképes vagyok és jóval olcsóbb.

Szíves rendeléseket kérek kitűnő tisztelettel

Lakatos Mihály

angol uriszabó 6216

Arad, József főherceg-ut 13. sz.

ÚJ ÜZLET!

PINTEA ÉS KLEIN

cipő, kalap és uridivat áruháza
ARAD, Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt
MEGNYILT!

5861

Legcélsezerűbb szab.

jég-szekrények

minden nagyság és kivitelben, ugyancsak
háztartási, vendéglői és nagy hűtők
gyári áron kaphatók

Husserl Manó

jégszekrény gyárában

Arad, Szent Pál-utca 11. szám

Különlegesség szénasav és légnymású
hűtőkíméző szekrényekben 3411

Új alapos gyógymód.

Híres orvosok ajánlata. Ártal-
matlan gyógyszer nélkül.

Minden idegbetegnek melegen ajánl-
juk a 26. kiadásban megjelent
leírást Weizmann Roman-tól. Ideg-
betegségekről és szelídítésről, annak
elkerüléséről és gyógyításáról. 6744

Wéber Dénes,

gyógyszertára Pécs, ingyen küldi.

Szalkai Arminné

himző- és fehérnemű üzlete

Arad, Weitzer János-u. 3.

Női, férfi- és gyermek kelen-
gyék készítése rövid idő alatt a
legfinomabb hozzávalókkal, első-
rendű kivitelben készülnek. 5288

Színes és fehér himzé-
sek, ugyancsak fehér-
nemű varrások első
árban készülnek.

Himző és fehérnemű-
varró leányok fizetés-
sel felvételnek.

Pathefonok

és Pathe-lemezek, a legújabb fel-
vételek, kedvező fizetési feltételek
mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Fehér Kereszt-tel szemben. 6178

Express-bérlő-vállalat

Müller Károly

tulajdonos.

Nappali telefon 126. Éjjeli telefon 391.

Mérsékelt díjszabás!

6244

KEREKPÁROS GYORSFUTÁR VÁLLALAT

elvéllal mindennemű megbízá-
sokat, színházjegy váltást,
gardirozást, koszhordást,
röpcédula kiosztást, lakás-
keresést, leggyorsabb és leg-
megbízhatóbb lebonyolítással. —
Megbízások nappal 1/4 óra 30 fillér,
estli időben 1/4 óra 40 fillér.

Telefon 848. Telefon 848.

Szíves megbízásokat kér

Ollár Zsófia,

új tulajdonos 6256

Zrínyi-utca 1.

Mezőhegyesi m. kir. áll. ménesbirtok Igazgatósága.

4975—1912. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. ménesbirtok 1913. évi különféle
szükségletei szállításának biztosítása céljából fenti igazgatóság
f. évi október hó 30-án délelőtt 10 órakor szűkebbkörű írás-
beli versenytárgyalást tart.

A szállításra kiírt szükségletek a következők:

- I. csoport. Építési anyagok (oltatlan mész, homok)
- II. „ Faanyagok (puha és keményfa, épület és mű-
helyfa)
- III. „ Faiparickek (villa, tövisborona, nyírágseprű,
keréktalpfa, faszén)
- IV. „ Kötélgyártó anyagok (kender, kóc, kötélnemű)
- V. „ Ruházati cikk (kocsis és csikós csizma)

Ajánlattevők zárt írásbeli, 1 koronás bélyeggel és a bori-
tékon „Ajánlat a 4975. számú hirdetményben kiírt I., II., III., IV.,
vagy V. csoportra” jelzéssel ellátott ajánlataikat legkésőbb f.
évi október hó 30-án, d. e. 10 óráig fenti igazga-
tósághoz nyújtják be, mivel később érkező ajánlatok nem fog-
nak figyelembe vétetel.

A részletes szállítási feltételeket és a csoportonként külön
használandó ajánlati űrlapokat levélbeli megkeresésre fenti
igazgatóság készséggel megküldi.

Mezőhegyes, 1912. évi szeptember hó 24-én.

6264

Mezőhegyesi m. kir. áll. ménesbirtok
Igazgatósága.

Uradalmi erdőbirtok

Dézna község határában (Aradmegye, vasút, posta
és távírda állomás 5000 kath. hold kiterjedésben,
ebből cca 400 kat. hold könnyen parcellázható
elsőrendű mezőgazdaság, 4600 kat. hold vágható
tölgy és bükkerdő vadászterületre is igen alkal-
mas, kastély parkkal, halastóval és gyümölcsösökkel,
sok gazdasági épület és lakóház. 1912. október
18-án a körösökényi járásbírósnál bírói árverés
alá kerül. Közelebbi felvilágosítás nyerhető 87—14
telefon szám Budapest.

6900

VENDÉGLŐ-ÁTVÉTEL

Értesitem a nagyérdemű közönséget és igen ti zelt
barátaimat, hogy a Kossuth-utca 39. sz. alatti

„48“-hoz címzett vendéglőt

átvettem és azt saját vezetésem alatt tovább folytatom.

Kitűnő hegyaljai borok, frissen csapolt sör, meleg és
hideg konyha, jutányos árak, figyelmes kiszolgálás.
Havi étkezéseket úgy helyben, mint házhöz hordva,
elfogadok. 6206

A nagyérdemű közönség b. pártfogását tisztelettel kéri

BÓZSA JÓZSEF, vendéglős.

Gyárkibővítés

Igen tisztelt vevőkörünk és a nagyközönség szíves
tudomására hozzuk, hogy az

Óvártéri homokmésző téglá-
gyárunkat tetemesen kibővítettük,
ugy, hogy módunkban van minden időben első-

rendű homokmésző építési téglát bármily mennyi-
ségben szállítani. További szíves pártfogást kérünk

Bernát József és Társa.

6064

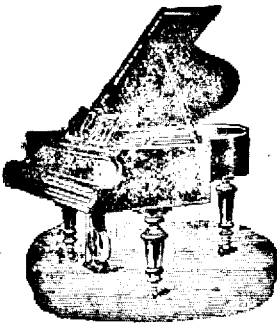
FAIX JACQUES

zongoraterme és készítési műhelye

5685

ARADON,

Batthyány-utca 35. sz.

Allandó raktár Förster, Dörr, Rössler Rudolf, Stelzhammer, Hamburger, Lyra, stb. elsőrendű gyárosok kitűnő új modelljeiből, valamint saját gyártmányú zongorák és harmóniumok, nagy választékban. Javítások, hangolások szakszerű pontos kivi elben. A „Phonola” művészi zongora játszókészülék egyedüli képviselője. Zongorakölcsön jutányos árért.

Automobilok,

szívógáz, nyersolaj (Diesel) motorok, benzínmotorok és benzínlocomobilok, megánjáró motoros cséplőkészletek, téglagyári és szerszámgepet, bor és gumölcs-sajtók, láncutak, szivattyúk és tűzfecskendők stb. Eredeti Wertheim pénzszekrények, legújabb rendszerű jég-szekrények, mosó, varró (Singer) és írógépek, írás sokszorosítók, Schaperograpp, réz és vasbutorok, amerikai irodabereendezések és redőnyök, újdonsági cikkek stb. Újak, a legjobb minőségben, eredeti gyári áron szerezhetők be. Használtakat vesz és elad. 4941

Martinovtis M.

ARAD, Kossuth-utca 39. sz.

Ezelőtt Fábian-utca 11. sz.

Bel- és külföldi gyárak képviselője.

Építési iroda áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű építető közönség szíves tudomására hozni, hogy építési irodámat és lakásomat Ilona-utca 34. szám alól

Teleky-utca 22. sz. alá

helyeztem át. Elvállalok és pontosan eszközök tervezéseket költségvetéseket és minden szakmába vágó munkákat. Ugyanott régi épületekből kibontott ajtókat, ablakokat és egyéb építési anyagokat kaphatók. 4501

Tisztelettel:

MIZERA JÓZSEF,

képesített kömives mester.

Sektele sósorszeszt

próbált már használni ön is és ha talán még se ért el hatást, úgy tegyen kísérletet a

„TURUL-SÓSBORSZESZSZEL”,

mely mi d-n néven nevezendő külső bántalmakat hátfájást, bányadtságot, gyöngeséget, reumát, ischiást, fül-, fog- és fejfájást stb. Egyszeri bedörzsölés után megszüntet, az idegeket megerősíti, belsőleg a gyomor-fájdalmakat, bélbántalmakat, hasmenést, nehéz légzést, szív-bántalmakat, mellfájást megszünteti, ezáltal a közérzetet kellemessé teszi. Ára: kis üveg 44 fill., nagy üveg 1 kor. 20 fill. Kapható az egyedüli készítőnél:

WAJDITS GYÖRGY

„Turul” gyógyszer-tárában, Kápolna- és Lipót-utca sarkán. Azonkívül minden gyógyszer-tárában, drogeriában és nagyobb fűszerüzletben. 8581

Új cipész üzlet!

Igen tisztelt ismerőseimet és a nagy közönséget értesítem, hogy Arad, Széchenyi-utca 10. sz. (Új Szántay bérpalotában) önállósítottam magam és egy

Cipész-üzletet nyitottam

hol elvállalok legdivatosabb szabásban megrendelésre minden kivitelű férfi, női cipők elkészítését legjutányosabb árakban.

Üzletelvem: Jó és szolid munka.

Tamaszkodva e téren éveken át, mint üzletvezető tett működésemre biztosítom nagyrabecsült rendelőimet a legfigyelmesebb kiszolgálásról. Szíves pártfogást kérek, kitűnő tisztelettel

Mánya Demeter úri és női cipész. 5705

Nem titok többé,

hogy minden hölgy a HAJÓS-féle

Aradi Ibolya-crémet

használja. Az arcbőrt vakító fehérre varázsolja. Elűntet mindentféle arctisztatlanságot egy csapásra.

Ára egy tégelynek 1 kor., Ibolya bőlgypor 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Hat gimnáziumot

vagy hat reáliskolát végzett fiatal ember

gyógyszerész gyakornokul

felvétetik.

Bővebbet: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

NEM HANGZATOS REKLÁM

a cél, mert mindenki meggyőződhetik arról, hogy

5544

MAUTNER R.

olcsó áruházában

ARAD, Hunyadi-utca 1. sz.

az őszi idény beálltával szenzációs olcsó árak mellett kaphatók a legfinomabb angol női kosztüm kelmék, férfi szövetek, valódi rumburgi vásznak, damaszt asztalneműek, harchetok, szőnyegek és összes a szakbavágó cikkek. — Üzleti órák: Reggel 7—12-ig délután 1/2-től 1/8-ig.

Új üzlet!

Telefon 950.

Új üzlet!

Speciális gyümölcs üzlet

Értesítem a közönséget, hogy Petőfi-utca Klein cipész mellett egy

8168

gyümölcs különlegességi üzletet

nyitottam. Egyrészt kecskeméti saját termésem árusítom, másrészt oly előnyös kötéseket sikerült kecskeméti termelőkkel eszközölnöm, hogy a legkiválóbb fajalmat, körtét és őszi barackot igen olcsón árusíthatok. Üzletemben tejte, kenyeret és hideg felvágottat állandóan friss állapotban raktáron tartok.

Becsese pártfogást kér:

Az üzlettulajdonos.

Igen tisztelt megrendelőimet és a n. é. közönséget értesítem, hogy az őszi saisonra legdivatosabb angol szövetújdonságaim szép választékban megérkeztek.

Készítek megrendelésre úgy uriruhákat, mint egyenruhákat legizlésesebb kivitelben.

Kitűnő tisztelettel: **Gianotti Nándor**

5689

úri és egyenruha szabó.

CSIPKE ÁRUHÁZ

Telefon 932.

ARAD

Telefon 932.

Csak Asztalos Sándor-utca 4.

Következő olcsón beszerzett áruk kerülnek eladásra:

Reform fűzők I. minőség ...	K 5 20	Férfi nyakkendők selyem ...	K—30
Reform női trico nadrág		Nadrágtartók minden szín	K—70
minden szín	K 2 40	Férfi galér I. minőség ...	K—12
Selyem blousok	K 7—	Férfi kézelő I minőség ...	K—40
Selyem taft aljak ...	K 7—11—	Battist mieder védők ...	K—60
Lüster és kloth aljak dupla		Arc fátolok minden szín...	K—30
fodor... ..	K 3—	Női nyilas harisnya ...	K—76
Női ingek R schiffon ...	K 1 60	Lack övek tiszta bőr ...	K—70
Női nadrág R schiffon ...	K 1 80	Battist női zsebkendők ...	K—20
Férfi ingek R schiffon ...	K 1 98	Himzett női zsebkendők ...	K—50
Férfi hálós ingek I. minőség	K 2 60	Himzett női ingek I. minőség	K 3—
Férfi alsó nadrág Köpper I.	K 1 6	Csipke és betétek meterje...	K—02
Férfi alsó nadrág franci		Csipke szövetek 50 fillértől	
szabás I.	K 2 80	Csipke gallérok 70 fillértől	
Férfi zephir ingek, gyönyörű		Ruhadiszek minden kivitelben	
színek	K 2 80	Széles selyem szalagok min-	
Zephir turista ing remek		den színben meterje ...	K—60
kivitel	K 2 50	Női glace kesztyű I. minőség	K 1 70
Női harisnya 3 pár ...	K 1—	Női glace kesztyű feh. hosszú	K 3 60
Női flor harisnya I. minőség		Selyem kesztyűk hosszú ...	K 3—
3 pár	K 2 40	Svéd imitált rövid kesztyű ...	K—70
Selyem harisnyák minden		Valódi svéd kesztyű sárga ...	
színben	K 4—	és fehér	K 2 20
Férfi szokni csikos 3 pár	K 1 20	Férfi glace kesztyű színes	K 1 30
Gyermekek patent harisnya...	K—30	Mesalin selymek	K 2—
Esőernyők férfi és női ...	K 2 80	Taft selymek	K 1 50

Azonkívül érkeztek nagy mennyiségben finom női fehérneműek, csipke ágytakarók, storok, draperiák, szőnyegek, téli kendők, finom csipke betétek és csipkeszövetek, modepolán himzések, zsebkendők, barchet pongyolák, barchet gyermek ruhácskák remek kivitelben stb. stb.

Meglepő olcsó árak!

Tisztelettel: **CSIPKE ÁRUHÁZ.**

Új fűszer és csemege kereskedés!

Igen tisztelt ismerőseimet és a nagyérdemű közönséget értesítem, hogy
Arad, Deák Ferenc-utca 7. szám alatt
 október hó 1-én egy modernül berendezett
 fűszer, élelmiszer és csemege üzletet nyitottam meg.

Barthl János

épület- és műlakatos
Arad, Rákóczi u. 9.

Elvállal minden e szakmába
 vágó munkákat, úgymint:

épület-vasalásokat, vaskerítéseket,
 sirrácsokat, takaréktűzhelyeket,
 mindennemű javítást pontos kivitelben és jutányos áron.
 — Költségvetéseket úgy helyben,
 mint vidéken díjmentesen.

— Jó házból való fő tanulói felvétetik.
 A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Barthl János.

Új férfi szabó-üzlet!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy **ARADON**,
 Gsiky Gergely-utca 16. sz. alatt
 egy modernül berendezett

férfi szabó-üzletet

nyitottam, hol elvállalok mérték
 utáni rendelésre mindennemű öltönyt,
 felöltőket, télikabátokat,
 legdivatosabb és legizlésebb
 kivitelben jutányos áron.
 Főelvem: szolid és jó munkáimmal
 igen tisztelt rendeléim igényeit
 legjobban kielégíteni. Finom
 angol őszi és téli szövetmintákat
 vidékre készséggel szolgálok.

Szíves pártfogást kérek kiváló tisztelettel:

Vas László,

férfi szabó.

6008

Alkalmi vétel

és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad
 legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Wetzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt
 és briliáns tárgyak a legmagasabb
 árban megvételnek vagy
 más tárgyra átcserélhetnek.

Telefon 438.

Telefon 438.

Weisz Róza

női kalap divatterme

Arad, Deák Ferenc-u. 2

Van szerencsém az uri hölgy-
 közönséget értesíteni, hogy bécsi
 bevásárlásaimból haza érkeztem,
 miért is a legújabb 5797

női, gyermek, velour és
 plüsch modell-kalapokkal

dusan felszerelt raktáramat be-
 cses figyelmébe ajánlom.

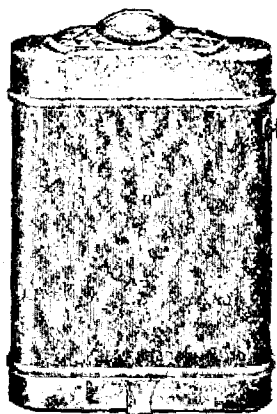
Gyászkalapok, valamint átalaki-
 tások 24 óra alatt eszközöltnék.

Vi lanyos zseblámpa

mindig friss
 töltéssel.

Villany-
 berendezé-
 sek, villany-
 cellák.

Dinamó
 gépek, vil-
 lanymotorok
 olcsón
 kaphatók

Kalmár Józsefnél

Arad, Salamon-utca 2. sz. 5115

Új angol uriszabó üzlet!

Tisztelettel tudatom a n. é.
 közönséggel, hogy **Aradon**,
Kussuth-utca 64. sz. a.
 egy modern

5976

ANGOL

URISZABÓ ÜZLETET

nyitottam. Ugy a fővárosban,
 mint helyben, elsőrendű üzle-
 tekben mint főszabász éveken
 át szerzett tapasztalataim elég
 biztosíték arra, hogy a leg-
 kényesebb igényeknek is meg-
 felelhetek.

Szíves pártfogásért esedezek:

VINCZENCZ JÓZSEF

angol uriszabó.

Nemesfajú görög és sárga DINNYE,

továbbá kitűnő

FAJPARADICSOM

és Muscat és Chasselas faj

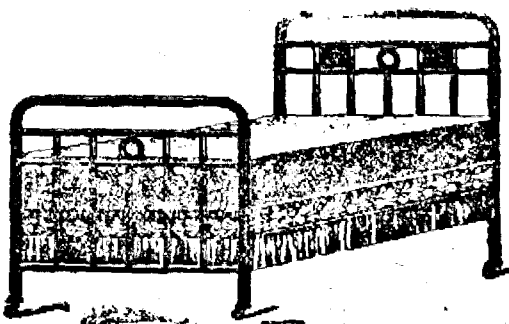
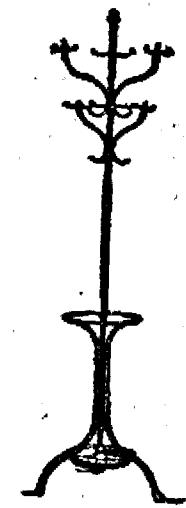
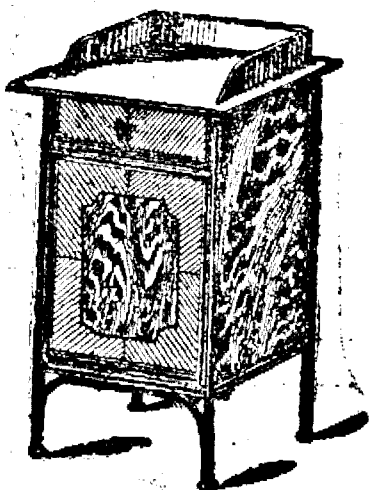
CSEMEGE-SZŐLŐ

kapható:

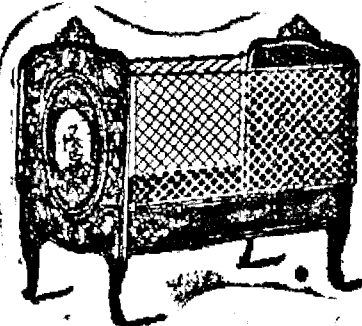
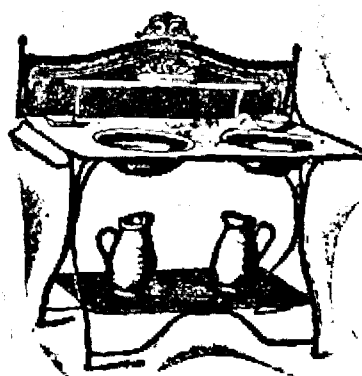
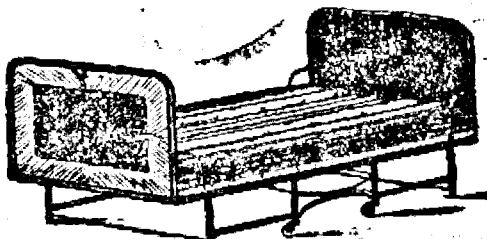
HÁMORY-GAZDASÁGNÁL

Arad, Deák Ferenc-utca 3. szám.

Iroda: Karolina-utca sarkán.

5858

Raktár: Karolina-utca sarkán.

MEGNYILT A MAROSPARTI

Asztalos Sándor-utca 5.

Szigoruan
szabott
árak

ÁRUHÁZ

Asztalos Sándor-utca 5.

Női osztály olcsóságai:

Női kötött mellények...	2.—	fillér és feljebb
Tafetta selyem minden színben	1.50	"
Messaline selyem fekete és színes	1.50	"
Luisne selyem minden létező szín	—85	"
Patent és ruha bársony minden szín	1.30	"
Lüsterek fekete, kék és szürke színben	1.30	"
Tannis flannelek szintartó	—30	"
Divat Barchettek szintartó	—40	"
Atlasz és zsinór Barchettek divatos minta	—75	"
Kretonok jól mosható	—44	"
140 cm. széles Clothok fekete és színes	1.20	"
Strapa szövetek divat csik.	—80	"
Angol kostüm kelmék	2.—	"
Flannel takarók	1.60	"
Szőnyegek	—40	"
Csipke függönyök	—70	"
Ajtófüggöny kék, Vitraga	—40	"
Sima selyem batist minden színben	—70	"
Madeira himzések	—20	"
Selyem szalagok	—10—20—30	"
Angol zephírek férfi ing és bluzra	—70	"

Női ingek madeíra himzéssel	1.50	fillér és feljebb
Himzett mellénykék (mider védő)	—90	"
Csipke gallérok legujabb divat	—70	"
Cloth alsó szoknya	1.80	"
Cérnakesztyük hosszú száru	—50	"
Azsur harisnyák fekete és barna	—90	"
1 vég 23 mtr. házi pamut vászon	9.—	"
Széles kefe zsinórok	—16	"

Uri osztály olcsóságai:

Triko férfi ingek és alsó nadrág	1.50	fillér és feljebb
Flannel turista ingek galléros	2.20	"
Zephir turista ingek galléros	1.70	"
Fehér, puha mellü ing	2.50	"
5 réti gallérok, simpla	—30	"
5 réti gallérok, dupla	—40	"
Kopper alsó nadrág	1.30	"
Himzett elővel lábravaló	1.90	"
Finom patent harisnyák		"
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 szám		
30 34 38 42 46 50 54 58 62 66 70 74		fillér és feljebb
3 pár divat csikos sokni	2.—	"

Maradékok, csipke és szövet függönyök, szőnyegek ágyelők, paplanok stb. legolcsóbb szabott árak mellett.

Postai megrendeléseket gyorsan és pontosan, utánvét mellett eszközölünk.

Ti-ztelettel: **MAROSPARTI ÁRUHÁZ** (Mayer és Társa).

Kizárólag Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám.

Legyőzhetetlen

olcsóság és izlés tekintetében

4175

a Kalap Bazár

Arad, Deák Ferenc-utca 8. sz.

Női-divat kalap, kalapforma és diszek nagyárúháza

Kizárólag Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám.

Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám.

Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám.

NŐKNEK

a legszegényebb konyhában, mint a legfényesebb pilótában egyaránt megvannak az egészségükre, mert a feleség, az anya

néközheette

a család egyensúlyának fentartására. A nők tisztasága szoros összefüggésben van egészségükkel és feltétlenül fontos, hogy

mindennapi

toilettejük ki-gészítő részét képezze a lysoform alkalmazása. A kényesebb testrészek mosásához és öblítéséhez szóval az intim

toilettehez

használnak a nők langyos vizet, melyhez kevés lysoformot öntsenek. Így tisztító és fertőtlenítő szert használnak egyszerre. ::

LYSOFORM

megóv számtalan fertőző vagy ragályos betegségtől, megzúntatja az izzadtságot és a réha fellépő kellemetlen illatot. Tegyen a lysoformmal kísérletet. — Eredeti üveg 80 fillér minden gyógyszertárban vagy drogeriában. Esetleg oly helyen, hol ily üzletek nincsenek, a fűszer- vagy vegyeskereskedésekben is kaphatók. Kérje tőlünk az

„Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet, melyet **ingyen** és bérmentve küldünk. 6724

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára
Ujpesten

Ha finom Teát, Rumot óhajt forduljon Vojtek és Weisz céghez Aradon.

Teák.	Kor.	Rumok.	Kor.
1 csom. igen fin. keverék	—50	1/2 lit. üv. „Hungaria“	1 10
1 „ „ „ „	1—	1 „ „ „ „	2 20
1 „ „ „ „	2—	1/2 „ „ „ „	1 30
1 „ fin. keverék 1/4 kiló	2 50	1 „ „ „ „	2 60
1 „ „ törmelék	—40	1/4 „ „ „ „	1 80
1 „ „ „ „	—80	1 „ „ „ „	1 3 60
1 „ „ „ „	kiló 7—	1/2 „ „ „ „	2 70
1 „ Popoff-féle 4 sz.	7—	1 „ „ „ „	5 40
1 „ „ „ „	6 „ 5 50	1/2 „ „ „ „	3 70
1 „ „ „ „	8 „ 4 50	1 „ „ „ „	7 40

Postai megrendelések naponta pontosan eszközöltetnek. 701

Legfájdalmasabb tyúkszemétől

is 3 nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle „ANAGALLIN” használata által. Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell az „ANAGALLIN” szóra.

Ara használati utasítással együtt 70 fill.

Poloskák

kiirtása a legsikeresebben és teljesen csak a „Phenolsav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja.

Ara egy üvegnek 70 fillér.

Legjobb fekete Hajfestő

„MELLEN”-al pár perc alatt bármely hajszínt vagy bajuszt a legszívesebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ara 41

Legjobb, legmegbízhatóbb

amerikai gummi óvszer
ma már csak egyedül a „NITER”

6 db. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fontos szerek kaphatók az egyedüli készítőnél: **gyógyszertárban ARAD, Andrássy-tér 22. sz. a megközelítő szemből.**

Csak jól jár

ha őszi szükségletét

Szegfű Manó

női divatüzletében

Arad,
Lázár Vilmos-utca,

Földes gyógyszerházzal szemben

Szerzi be,

mert ott a legolcsóbb bevásárlási forrás van.

Alanti árak október 15-ig érvényesek

1 vég vászon 9.— kor.tól
140 cm. széles angol szövet . . . 1 12 től
Bársony barchet . . . 48 „
Téli fejkendő . . . 46 „
Vászon zsebkendő darabja . . . 16 „
Alkalmi vétel csipkékben . . . 10 „

Vidéki megrendelések utánvét mellett azonnal elindítottatnak, meg nem felelő kicseréltetik.

1900

Kisrölg

ARAD ÉS TEMESVÁR.

Divatjukat multa visszamaradt árak félárban.

6293

"OLLA"
babcsenyőket
legjobb higiénikus
GUMMI-
küzölegesség
Teljes jóállás.
Mindennél kapható.
Anyagok ingyen.
OLLA Gyermekápoló
Utcai (12)
Prakt.
utca 57

A kirakatokban ki-
tűzött az **OLLA**
blokkok az Olló-
rakatok jelzik.
Kedvelt minősé-
gek: 1908. az tu-
cárja 8 korona, 1204.
az. superfinom tu-
cárja 8 korona.
37. **„OLLA”** több
mint 200 éves ál-
l. legmegbízha-
tóbbak van
ajánlja. 1887

Forray-u.

cipje

**Értesítjük a hölgyeket és gyermekeik részére
Kérjen képes árjegyzéket.**

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Egyedül raktár:

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442.

Telefon 442

JAKABOS MI LÓS.
Angol női szabászatot
minden időben elvállalok.

Gles nger József és fia
5899 női divatáruházában.

Uj kelmefesto, vegytisztito és gőzmosó intézet.
A nagyközönség szives tudomására hozom,
hogy

Aradon, Weitzer János-u. sarkán
(főpostával szemben) egy modernül be-
rendezett

**kelmefestő, vegytisztító és
gőzmosó intézetet nyitottam.**

Intézet: Magyar-utca 26. alatt.
Felvételi helyiség: Weitzer János-utca. (Fő-
postával szemben.)

Szives pártfogást kér kitünő tisztelettel

Knapp Sándor

tulajdonos.

5995

Telefon 162. sz. Telefon 162. sz.

Reusz Mór és Fia

Porosz kőszén, koks és faszén-telep
Arad, Boros Beni-tér 12. sz.

A fűtési idény beálltával van
szerencsénk ajánlani legjobb
minőségű 6269

Porosz szalon fűtőszén.
Porosz légszusz pirszenet.

Vasaláshoz rostált darabos
Bükkfaszenet ::
és csomagolt faszenet
jutányosárban házhoz szállítva

Hely-
szüke
és tul-
halmo
zott raktár miatt a legjobb
SIRKŐVEKET

feltü-
nően
jutá-
nyos
árért
lehet
besze-
rezni

Menráth J.

sírkőraktárban
József főherceg-ut. 11. és Boros
Beni-tér 6 szám alatt. 6165

Lakatos műhely áthelyezés.

Igen tisztelt megrendelőimet és
a nagyközönséget értesitem, hogy

**épület és műlakatos
üzletemet november 1-től**
ugyancsak

Rákóczi-utca 31. számu
saját házamba helyezem át,
hol is azt a legjobban felszerelem.

Elvállalok sí rácsok, kulak, erké-
lyek, mérlegek stb készítését és szak-
szerű javítását, ugyszintén bár-
milyen szakmába vágó munkát
leggyorsabb kivitelben legjutányo-
sabbban. — További szives pártfo-
gást kérek, teljes tisztelettel

Gartner Márk

épület és mérleglakatos. 6267

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem
a nagyszerű közönséget, vala-
mint az eddigi helybeli és vidéki
mélyen tisztelt munkaadóimat,
hogy miután ruhatisztító intézete-
met senkinek el nem adtam, mint
azt Varga Antalnén pénz nélküli volt
vevőm hirdette.

Ezenélfogva újból tisztelettel ké-
rem a fent említett nagybecsű és
engem eddig is pártfogásába ré-
szesített mélyen tisztelt közönsé-
get, hogy intézetemet ismét fel-
karszni és bizalmukkal továbbra is
támogatni kegyeskedjenek.

Kiváló tisztelettel: 6286

Szabó Bálintné

„Gólyá”-hoz címzett ruhatisztító intézet
Arad, Deák Ferenc-utca 7. sz.

Uj uri-szabó üzlet! uri-szabó üzletet

Igen tisztelt ismerőseim és a n. é. közönséget
tisztelettel értesitem, hogy **Tökölly-tér 2.**
sz. (Tabakovits-ház) modernül berendezett

nyitottam. E téren helybeli előkelő cégek-
nél nyert szakismereteim folytán, módom-
ban áll becses megrendelőim legmesszebb

menő igényeit is legjobban kielégíteni.
Legfinomabb őszi szövetszövetmintákkal
készséggel szolgálók. Szives pártfo-
gást kérek

Baranyi Ferenc

uri szabó.

5791

Maresch Gyula üzlete most az Arad- Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájában van.	Maresch Gyula üzlete most a Kossuth- szobor mellett van.	Maresch Gyula üzlete most a Város- házának átellenében van.	Maresch Gyula üzlete most az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak palotájával szemben van.	Maresch Gyula üzlete most a Victoria takarékpénztár közelében van.
Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájában van most	A Kossuth- szobor mellett van most	A Város- házának átellenében van most	Az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak palotájával szemben van most	A Victoria takarékpénztár közelében van most
Maresch Gyula üzlete.	Maresch Gyula üzlete.	Maresch Gyula üzlete.	Maresch Gyula üzlete.	Maresch Gyula üzlete.

Semmi sem pótolhatja!

Bendalin

legjobb folyékony kályhaezüst-festéket.

Nem pattan le vörösrőre izzott kályháról sem, hanem kihűlésük után ismét szép ezüsfényü marad.

Nem robban!

Használatban rendkívül kiadós.

Kapható: Steinitzer N., Repin Károly cégeknel.

Egyedüli gyárosok: **Georg Benda Lutz-Werke** bronz festékgár

Wien, Traismauer, Nöe. Prag.

Bendalin
a legjobb fémkompozit minden elképzelhető tárgy mázolására.
Állandóan tartós
Lásd forráságnak, valamint nedvességnek ellenálló
ezüsfesték.

5076

Uj női kalap divatterem.

Igen tisztelt ismerőseimet és a hölgyközséget értesítem, hogy **Arad, Deák Ferenc-utca 4. szám alatt szeptember hó első napjain egy modernül berendezett** 5501

női kalap divatüzletet

nyitok, hol állandóan nagyválasztékú rak-tárt tartok minden kivitelű eredeti bécsi, párizsi őszi és téli újdonságokból feltűnő olcsó árakban. E téren több éven át szer-zett szakismeretem biztosíték, hogy nagy-rabecsült vevőim igényeit mindenkor leg-jobbán kielégitem. **Üzletelvem: szolid és figyelmes kiszolgálás.** Átalakítá-sokat legizlésebben modell után készítek. Gyászkalapok azonnal elkészíttetnek. Szí-ves pártfogást kérek teljes tisztelettel

Kenderessy Lászlóné.

**NE FOGADJON EL
MAST!
CSAK ORIAS
FEDÁK
CIPŐKRÉMET
30 FILLÉRERT**

791

UJ. MARGIT HAJFESTŐ.

Remekül fest világos valamint sötétbarnára, feketére, bármely haját, szakált, bajuszt, azonnal tartósan, lemoshatatlanul minden nehézség nélkül, előkészület nem szükséges.

Az eljárás a legegyszerűbb, az eredmény a legnagyobbyszerűbb, nem kopik, nem piszkít, az eredetétől meg nem különböztethető csak egy üvegből áll, laikus is végezheti a hajfestést.

Ártalmatlan
nem tartalmaz ólmot
nem tartalmaz ezüstöt
nem tartalmaz rézet.

Ára 1 korona.

organikus vegyület

gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerháza ARADON.
1 korona 50 fillér beküldése esetén bérmentve küldi.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábméregben szenvednek, legjobban ajánlható szer. **Teljesen szagtalan!**

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására. — Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsépp.

Kitűnő alpesi gyógyfűvekből előállított gyomorszállító szer. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főtájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kiskereskedésben.

1042

Rozsnyai Mátyás

gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

Ezen rovatban minden azo egy-
eszeri beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József kőh. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételeinek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján keresztül kifizetendők — a szöveg ellen — a levélbéllyegeken. Tudakozódásul a hirdetés száma mindenkor kifizetendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válaszbélyeg csatolando. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közlésben előhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kiválasztása díjtalanul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

HÁZASÁG.

Akar nőülmenni?

28 éves csinos, vagyonszerző hölgy, 22 éves egyedülálló árva 400.000 kor. hozomány, 38 éves gyermektelen özvegy 120.000 korona vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy van előjegyzésben. Komoly szándéku urak, ha vagyontalanok is, díjtalan felvilágosítást kapnak. Schlesinger, Berlin 18. 5852

LEVELEZÉS.

"Barnaleány"

Postára tettem. A vizionlításra. "Szókefiu"

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Welszl. 1-5251

INGATLAN.

Máriaradnán

központon álló ház olcsón eladó, két utcára néző forgalmas helyen. Özv. Moldoványiné, Máriaradna. 6184

Ház eladó

15 évig adómentes, áll 2 szoba, konyha, üvegezett folyosó, kamra, kézi kamra és mosókonyhaból, Mária-utca 10. Érdeklődhethet Török Gábor-utca 2. sz. 6208

Elhőtőzés miatt!

Csernovits Péter-utca 5. számú ház kedvező feltételek mellett eladó. 6211

Vágóhid-utca 18.

és Mihály-utca 56. szám alatt jó karban lévő szőlő eladó, amely esetleg alkalmas lakóház telkekre is, ugyancsak eladó a Vágóhid-utca 83. sz. alatti földszintes és a Kossuth-utca 40. szám alatti emeletes ház. 3999

Magánház.

Modern 6 szobás, a belváros központján és egy üres telek eladó. Cím a kiadóban. 5682

Fácán-ut 12. számú ház eladó. Bővebbet a kiadóban. 5849

Eladó

Botond-utca 10. számú ház üzlethelyiségnek alkalmas, üres saroktelekkel. 6248

6000 lelket számláló

nagyközségben egy ház, mely 8 évig adómentes, jömeneteli vegyeskereskedéssel, korlátlan italmérés-sel együtt, tulajdonos gyengélkedése miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6800

Álmos-utca 24. számú

ház kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet a háztulajdonosnál Városligeti tó. 6811

KIADÓ LAKÁS.

Két szobás lakás.

Fácán-utca 3a. sz. alatt azonnal vagy november 1-re kiadó. 6258

Kiadó lakások.

Bathány-utca 29. szám új Darvas bérpalotában, 3 szobás utcai és udvari lakások, lifthasználattal azonnal bérbe adók. Értekezhetni ugyanott a házmesternél. 6280

2 szobás

utcai lakás, konyha, mellékhelyiségekkel havi 24 koronáért kiadó Demeter-utca 111a. sz. 6257

Egy szép kétszobás

utcai lakás mellékhelyiségekkel, november 1-re kiadó Csernovits Péter-u. 27. szám alatt. Ugyanott egy fűszer-üzlethelyiség kiadó. 5661

Kiadó azonnal

egy különbejárati butorozott szoba. Esetleg uri ellátással havonta 80 koronáért. Kiss Ernő-u. 4. 6307

Teljesen száraz.

modern földszinti utcai 3 szobás lakás, előszoba, fürdő stb. villany, gáz berendezéssel, vízhasználat, Nagy Sándor-utca 7. sz. új házban évi 800 koronáért novemberre kiadó. 6291

Tököly Imre-utca 55. sz.

(volt Halász-utca) tiszta, csendes házban, újonnan renovált 3 szobás utcai lakás minden hozzátartozóval, üvegezett folyosó, kerttel együtt, vagy anélkül november 1-re, esetleg azonnalra is kiadó. 6297

Egy különálló ház

György-utca 15. szám alatt, mely áll 4 szoba, konyha, éléskamara, zárt folyosó és hozzátartozó mellékhelyiségekből kiadó, esetleg kedvező feltételek mellett eladó. 6299

Lakás kiadó

3 szobás utcai, zárt folyosóval, minden mellékhelyiségekkel nov. 1-ére Teleky-utca 19. szám. Értekezni ugyanott. 6236

Kiadó lakás

Deák Ferenc-utca 39. szám alatti házban 3 szoba előszoba, konyha, éléskamara, fürdőszoba és minden hozzávalóval 1 ső novemberre kiadó. 5571

4 szobás lakás

kiadó november 1-ére Thököly-tér 4. szám. 5539

Képetti parket

tűkőrfényes lesz, ha azt Vojtek és Welsz parket-pasztájával dörzsöl fel. 1-5251

ALKALMAZÁST NYER.

Aki irásbéli

mellékfoglalkozást keres, az küldje címét azonnal „Otthon munka” jellege alatt a lap kiadóhivatalába. 6147

Száraz dadát

keresek rögtön belépésre. Cím a kiadóhivatalban. 6234

Keresek

azonnali belépésre egy fiatal rőfös és rövidáru szakmabeli segédet, ki a román nyelvet bírja. Hirschmann Márk Soborsin. 6246

Villany szerelő

fővételik, Koch Dániel műszerész-nél. 6287

Segéd

aradi fűszer angró üzletben keres-tetik. Ajánlatok „Szorgalmas” jel-igére a kiadóhivatalba kéretnek. 6279

Intelligentes

solides deutsches Fräulein eventuelle Kindergartnerin wird zu einem 6 Jährigen Mädchen gesucht. Adresse in der Administration. 6288

Fiatal segéd,

vegyes kereskedésben alkalmazást nyer. Románul beszélő és rőfös szakmában jártas, előnyben részesül. Győri Lipót Borosjenő. 6289

Felvételik

egy négy polgárit végzett pénztárosnő, ki óvadékkal rendelkezik. Stern Adolf varrógép fiókküzletében Boros Béni-tér 8. Ajánlatok: Stern Adolf, Szabadka kéretnek. 6305

Házmester

lehet a városi árvaháznál katonaviselt, írni s olvasni tudó magányos egyén, esetleg gyermektelen házaspár is. Jelentkezés az igazgatóságnál. 6310

Jó mindenre lövő

rögtön helyet kap József főherceg-ut 12. földszint. Fővilágosítást ad a házmester. 6318

OKTATÁS.

Zongorát és gyorsírást

tanítok biztos eredménnyel, leg-újabb tanírányzatban, utóbbit 80 leckeóra alatt. Beiratás délelőtt Bathányi-utca 17., délután Demeter utca 111/a. 5881

Angol

leckeórákat ad gyakorlott születt angol nyelv-mesternő. Cím A. B., Gróf Apponyi-körút 1. 6201

Szép fogakat

szépséget kell. Legajánlatosabb Vojtek és Welsz Dentisták fogorvosai. 1-5251

ALKALMAZÁST KERES.

Egy 20 éves

fűszerkereskedő segéd alkalmazást keres e hó 15-ikére. Cím a kiadóban. 6277

Perzsa

szőnyegek javítását elfogadja, Schvarcné. Rákóczi utca 4. 6261

Magános

nő, gazdasszonynak ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 6285

Érettségizett

fiatalember nagyobb kereskedelmi vállalatnál állást keres. Cím a kiadóban. 6302

Vidéken

lakó 45 éves nős uriember volt tart. tűzerhadnagy a faszakmában és földkezelésben jártas, egy neki megfelelő állást keres Aradon, vagy vidéken. Megkereséseket „Szakember” jelígre a kiadóhivatalba kér. 6162

Hat polgárit végzett

utépítési munka felügyelő állást keres. Cím Demeter-utca 49. szám Ifj. Orbán András. 6296

Mindenféle fehérnemű

varrást (stafier, léghimzést stb.) vállal özv. Göckel Andrásné, Wesselyi-utca 50 szám. 6312

Az Aradi Kereskedők Köre Helyeszküzlő Osztályának

HETI KIMUTATÁSA

Klein Sándor, Keppich Zeigmond
szék. igazgató.

Szabó Lipót,
trodavezető.

Hivatalos helyiség: Tabajdy Károly-u. 1. sz. saját ház.

Telefon 868. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—12 óráig.

Keresetünk:

ARADRA:

Fiatal fűszer és csomago szakmabeli segédet.

VIDÉKRE:

Nagyobb vállalat részére iroditást.

4 fűszer, rőfös és rövid,

2 vas és fűszer,

3 rőfös és divat,

2 fűszer és rövid és

2 vegyes kereskedősegédet,

több tanácsot teljes ellátás mellett.

Ajánlatunk:

Könyvelőt délelőtti foglalkozásra.

Több iroditánót.

3 fűszer és rövid,

1 vas és fűszer,

2 rőfös és divat és

2 vegyes kereskedősegédet.

— Az elhelyezés teljesen díjtalan. Körtagjaink előnyben részesülnek. Vidéki megkeresésekre, csak válaszbélyeg csatolva válaszolunk. 301

Ezen rovatban minden más egy-
eszeri beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 15h-ai 22.
Kiadóhivatali telefon: 187. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útványon küldendők — a sajtón a szöveg elő — vagy levélbéllyekben. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkori közzétételéig megkezdésükkel, (a jelölt levelet kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, és esetben, választékosan csatolható. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 5 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közlésben aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali újságra díjlanul megkezdésük. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.**

ELLÁTÁS.

Jó házihozzát

lehet kapni Aulich Lajos-utca
19. sz. 6308

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Szüliők figyelmébe

ajánljuk a saját műhelyben, legjobban
minőségű bőrökből készült férfi,
női és gyermekcipőket, melyek jutá-
nyos árért kaphatók az Aradi Ci-
pészek Termelő szövetkezeténél Sza-
badság-tér 14. szám. 6591

November 1-jén

életbelépő szabályrendelet rendel-
kezéseinek megfelelő új lakbérleti
szerződési nyomtatványok kapha-
tók Klein könyvkereskedésében.
Telefon 252. sz. 6302

Jókarban levő

sandlauber kocsi helyszüke miatt
olcsón eladó. Demeter-utca 121. sz.
6309

Foxterierek,

fiatalok, tiszta vérűek, szép sárga
foltokkal, eladók. Darabja 8 kor.
Demeter-utca 69. 6298

Csúcsok prés

kötegek céljára, új, olcsón eladó,
valamint egy szalma prés is, Dengl
fatelepe, Kossuth-utca végén. 6249

2 korona

100 kg. fűrészelt, aprított, száraz
tölgyfa. Kemény hulladék fa fél-
ölekre tömören rakva 10 korona.
Dengl fatelepe Kossuth-utca vé-
gén. 6248

Eladó.

1 kisebb vaskályha, 1 1/2 m. már-
ványasztal, kisebb butor darabok
egy szintén 1/2-es legjobb gyárt-
mányu hegedű. Cím a kiadóban.

Ház tulajdonosoknak

nélkülözhetetlen lakói nyilvántartá-
sára egy házbérfőkönyv és lakbér-
könyvecske, melyek Pichler Sándor
könyv és papírkereskedésében
kaphatók. Szabadság-tér 1. Tele-
fon 808. 5311

Eladó

egy pár gyémánt antik függő és
egy négy soros gránát gyöngy
nyakék Szent Pál-utca 6. sz. 6008

Egy fűszer üzlet

berendezése eladó. Cseh Kálmán
Arad, Radnai-ut 18a. 6160

Glafey Centenar

a legideálisabb éjjeli mécs, füst és
szagtalan, egyben melegen tart-
ható a gyermek részére a tej vagy
tea. Kapható Aradon, Bles Armin,
Fejér Gyula, Török Andor és Társa,
Róna Jenő, Hoffmann Ottó, Dür
Gusztáv cégeknél. Battonya: Gel-
ler Samu, Pécska: Lusztig Ernő 5041

Egyéves önkéntes ruha

complett, teljesen új, olcsón el-
adó Kasza-utca 50. sz., Goldman
L.-féle üzletben. 6314

India fogecseppek

a legmakacsabb fogfájást azonnal
megszüntetik, ára 70 fillér. Főrak-
tár Gutori Földes Kelemen gyógy-
szertára és vegyszertári laborato-
riuma Aradon. 1224

Eladó

két darab Meidinger kályha fehér
email burkolattal, nagyon olcsón
Welsz Hugó fényképésznél. 6233

Egy jókarban

levő Garreus féle szivattyús kut ju-
tányosan eladó Franklinál, Mossóczy-
telepen. 6245

Eladó

jó porzsolt szalonna, szalámi vá-
gásból készítve, 20 métermázsza,
2 tábla 80—90—100 kilogramm.
Tiszta zsír, szintén szalámi vá-
gásból, 1 1/2 métermázsza. Vinczellér
Mihály sertéskereskedőnél, Ószent-
anna. 6242

Jókarban

tiszta ebédő-, hálószoba butor
eladó. Kossuth-utca 40. Földszint
jobbra. 6262

1 koronáért

bárki is olyan színűre festi haját
a mily színűre akarja. A Margit
hajfestő ha tisztán használják fe-
ketére fest, ha egy rész vízzel ke-
verik barnára, ha két rész vízzel
világos barnára, ha három négy
rész vízzel keverik szőkére fest.
A szín állandó felismerhetetlen le-
moshatatlan. Gutori Földes Kelemen
gyógyszertára Aradon. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Nagyközönség

szíves figyelmébe ajánlom Tököl-
tér 6/a. alatt levő uri szabó üzle-
tet, hol legdivatosabb hazai és
angol őszi szövetnádonságokból
mérték után kifogástalan kivitel-
ben készítenek mindennemű öltönyö-
ket legjutányosabb árakban. Szíves
pártfogást kérek Fischer Béla
uri szabó. 5913

Fényképészeti gépek

és felszerelések, bármilyen gyárt-
mány, javítását és átalakítását
szakszerűen, legjutányosabb árban,
felelősséggel elvállalunk Ascher Fe-
renc és Társa műszerészeti üzlet
Arad, Deák Ferenc-u. 30. 4121

Diamant Jenő

Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán
(Polgári iskolával szemben) épület-
és díszmű bádigos munkákat leg-
jutányosabban készít egy helyben,
mint vidéken. 8951

Tolnai Világlapját

összes kedvezményekkel (Sven
Hedin a rejtelmes India; Tol-
nai Világtörténelme stb.) eredeti
árban, bérletben és számonként
házhoz szállítom. Bel- és külföldi
divallapok és folyóiratok állandó
készlete. Krausz Paulin színház-
építet. Telefon 511. — Intelligens
elárutató leány alkalmazást nyer.
4541

Fűtési idény közeledtével
a Herkules fűrészt vállalat irodája,
Kossuth-utca 9. sz. ajánl a nagy-
közönségnek I. rendű aprított tü-
zifát 100 kilónként 2 kor. 70 fill-
érért hazaszállítva, ugyszintén
egész, esetleg fél waggon rakomány
csor-, bük- és gyertyánfát karte-
len kívüli legolcsóbb árban befu-
varozva fűrészelve és hasítva. Mo-
toros fűrészeink is házhoz ren-
delhetők. Felvilágosítást készséggel
nyújtunk telefonon is 658. sz. 5451

ÜZLETEK.

Üzlethelyiség

(alatta raktárpince) kiadó, Boros
Béni-tér 9. szám alatt. Bővebbet a
házban lakó tulajdonosnál. 6103

Egy jóforgalmu

vas és fűszer üzlet a szükséges
jogokkal, más vállalat miatt, eset-
leg házzal együtt eladó. Patzer
József Szemlak. 6163

Kiadó.

Raktárnak, vagy műhelynek alkal-
mas pincehelyiség. Rákóczy-utca
25. szám alatt. 5641

Jóforgalmu

fűszerüzlet, kiterjedt vevő körrel
átadó. Felvilágosítás szíveségből
Klein Miksa pálinka-kereskedőnél,
Boros Béni-tér 8. nyerhető. 6292

Borbély-üzlet

jó forgalmu, eladó. Cím a kiadó-
hivatalban. 6301

Ezelőtt

Bolezni Antal

féle cipő-üzlet Salacz-utca 2. sz.
alatt megnagyobbítva, saját készi-
tési uri női és gyermek cipők
raktára. Elsőrendű munka és anyag-
ból állandó nagy választékban kap-
ható. Mérték utáni rendelések a
legújabb divat után pontosan készi-
tetnek. — Tisztelettel

Czernóczy M.

Taxameteres

Bér-autok
Telefonszám
816

3881
Szolgálat: reggel 6 óráig éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 4. sz.

Zálogház-

ből vétetnek arany-, ezüst- és ékszertárgyak

Farkas Streicher J.

Arad, Tököl-tér 1. sz. 6202

Grünwald és Schlesinger

lőkereskedők,

WIEN, XIX. Baravitzkagasse 14.

Tudomásul hozzák, hogy ismét egy nagy küldemény első-
rendű eredeti belgái fedező mén kerül eladásra. 6925

Utcai, alkalmi és vadász cipőkben nagy választék

Kobrak cipők!

LÁNYI MARCELL

ARAD, ATZÉL PÉTER-UTCA 1. SZÁM
TELEFON 429. TELEFON 429.

Értesítés!

Üzletmagnagyobbitás miatt rendkívül olcsó árak!

FISCHER SIMON

NAGY ÁRUHÁZÁBAN,

1481

Arad, Szabadság-tér 12. szám.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN
===== ARAD. =====

ŐSZI ÉS TÉLI ÚJDONSÁGOK

TELJES VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK. U. M.

Angol raglanok,
Női divat felöltők,
Plüsch kabátok,
Broccát felöltők,
Szinházi kabátok,
Angol bundák,

Szörme felöltők,
Leánykabátok,
Gyerme felöltők,
Angol kosztümök,
Divat bluzok,
Pongyolák, Divat aljak.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.